MADRID

„Un dialog necesar"

S-a constituit, la 29 iulie, la Madrid, Junta Democratică din Spania. Ştirea a fost anunţată oficial la Paris, în cursul unei conferinţe de presă, de Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, şi Rafael Calvo Serer, fostul director al cotidianului „Madrid", desfiinţat acum cîţiva ani de autorităţi. Declaraţia dată publicităţii specifică faptul că junta este alcătuită din organizaţii şi persoane „conştiente de necesitatea unei acţiuni democratice unitare a opoziţiei" : Partidul Comunist, Partidul Socialist Popular, monarhişti liberali, membri ai Partidului Socialist Muncitoresc Spaniol (cu titlu personal), democrat creştini, reprezentanţi ai patronatului.

Lansînd un apel solemn către poporul spaniol şi forţele armate pentru instalarea unui regim democratic în Spania, junta se pronunţă pentru constituirea unui guvern provizoriu, amnistie totală pentru deţinuţii politici, legalizarea partidelor politice, libertăţi sindicale, inclusiv dreptul la grevă, întruniri şi manifestaţii, libertatea presei, independenţa justiţiei, neutralitatea şi profesionalismul armatei, recunoaşterea personalităţii populaţiilor catalană, bască, şi galiciană, separarea bisericii de stat, consultarea populară pentru alegerea formei definitive a statului, intrarea ţării în Comunitatea Economică vest-Europeană.

Din răspunsurile date ziariştilor la conferinţa de presă, reiese că junta este de acord cu menţinerea unui regim monarhist în Spania, cu condiţia ca un asemenea regim să fie dorit de popor şi aprobat prin referendum. S-a afirmat, totodată, că junta democratică din Spania nu respinge o cooperare cu forţele care nu au colaborat cu actualul regim, dar care nu au participat în nici un fel la represiunile sîngeroase.

Tot în cadrul conferinţei de presă s-a precizat că, în cadrul juntei, nu există personalităţi politice care fac parte din actualul regim, că cei mai cunoscuţi şi mai autorizaţi conducători ai comisiilor muncitoreşti s-au alăturat juntei, iar Partidul Carlist (format din personalităţi legate de Don Juan de Bourbon, conte de Barcelona, pretendent la tron, fiul fostului rege Alfonso XIII şi tatăl lui Juan Carlos, succesorul desemnat de generalul Franco) a răspuns afirmativ, deci se poate considera ca făcînd parte din juntă. S-a specificat, de asemenea, că junta nu are nici un fel de legături cu Juan Carlos, deşi nu este exclus ca unii din membrii săi monarhişti să întreţină relaţii cu acesta.

Istoria Spaniei pare să se afle, aşadar, pe punctul de a-şi scrie un nou capitol. Intitulat, deocamdată, „Ce va urma ?".

Spitalizat la 9 iulie la centrul medical madrilen care-i poartă numele, generalul Francisco Franco de Bahamonte, în vîrstă de 82 de ani, şi-a regăsit „întreaga vitalitate" — declara, la 24 iulie, doctorul Vicente Gil, medicul personal al şefului statului spaniol. Nu se ştie, deocamdată, dacă, după perioada de convalescenţă, generalul Franco îşi va relua, la jumătatea lunii septembrie, atribuţiile politice pe care, la 19 iulie, le-a încredinţat — provizoriu — lui Juan Carlos de Bourbon.

Două au fost elementele care au jucat, în ultimele luni, un rol esenţial pentru modificarea tabloului politic spaniol. Primul — moartea, în decembrie anul trecut, a amiralului Carrero Blanco, preşedintele guvernului ; al doilea — 25 aprilie portughez, cu întreaga lui semnificaţie : răsturnarea unei dictaturi fasciste de jumătate de secol şi instalarea unui regim democratic.

Modul în care presa spaniolă, cu rare excepţii, a prezentat evenimentele de la Lisabona a pus în evidenţă forţa acelor curente ce reclamă, în toate sectoarele societăţii spaniole, o autentică deschidere democratică. Semne clare ale lărgirii protestului social s-au manifestat în numeroasele acţiuni de luptă organizate de „comisiile muncitoreşti", cărora li s-au alăturat mii şi mii de ţărani din regiunile basce şi Asturia, 300 000 de pescari care au declanşat prima grevă generală din acest sector, blocînd întreaga flotă de pescuit a ţării, cadre didactice din şcolile medii şi institutele tehnice, asistenţi universitari şi studenţi manifestînd împotriva represiunii, pentru amnistie şi libertăţi democratice. Toate acestea — pe fundalul agravării situaţiei economice a ţării, în urma procesului inflaţionist în continuă creştere.

Acumulate, toate aceste elemente au accentuat disensiunile interne între „ultras" şi moderaţii regimului. Drapate în „principiile Mişcării", elementele falangiste, în frunte cu generalul Iniesta Cano, comandantul şef al „Gărzii civile", au încercat o stopare a declanşării oricărui proces de liberalizare. Episodul demiterii generalului Manuel Diez Alegria din postul de şef al statului major al forţelor armate spaniole, care-şi exprimase puncte de vedere liberalizante în ce priveşte evoluţia regimului spaniol şi care, la 20 decembrie 1973, după asasinarea lui Carrero Blanco, se opusese acţiunilor represive preconizate de elementele „ultras", i-a dat generalului Iniesta Cano cîştig de cauză. Parţial însă. Pentru că, aşa cum aprecia Santiago Carrillo, secretarul general al Partidului Comunist din Spania, în cadrul conferinţei de presă ce a avut loc la 22 iulie la Paris, prin înlăturarea sa, generalul Diez Alegria, „acest militar de tendinţă liberală modernă, a căpătat un anume prestigiu în rîndurile poporului". Situaţia din Spania — sublinia Santiago Carrillo — depinde mult de atitudinea armatei. „Nu există nici o ameninţare din partea armatei, întrucît nimeni în rîndurile militarilor nu îşi va risca viaţa pentru un regim deja sfîrşit. Armata spaniolă este străbătută de diverse curente, de la curente democratice pînă la curente ultrareacţionare, dar curentele extremiste sînt minoritare. Intr-o situaţie de criză, nici armata şi nici chiar poliţia nu vor reacţiona, nici măcar în măsura în care a reacţionat poliţia portugheză, P.I.D.E.".

Avînd în vedere toate acestea, Declaraţia de constituire a juntei democratice din Spania adresează în mod deosebit un apel forţelor armate, în cadrul cărora au fost create recent „junte militare de ofiţeri superiori şi subalterni ai acestora", faţă de care noua mişcare democratică nutreşte cele mai vii sentimente de simpatie. Referindu-se la atitudinea armatei, Rafael Calvo Serer declara că dispune de informaţii potrivit cărora „aceasta înţelege să adopte o atitudine de neutralitate", „dorind să se consacre rolului ce-i revine — acela de a asigura apărarea ţării — şi să respecte legile ţării, în aşteptarea unei soluţionări paşnice a problemelor pe care le ridică sfîrşitul actualului regim".

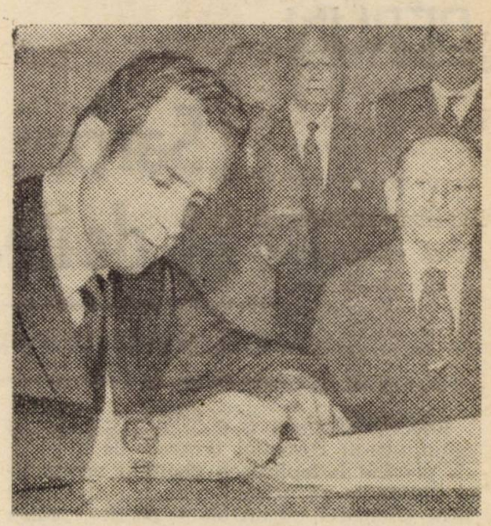

Prinţul Juan Carlos semnînd primul său document oficial

Procesul de apropiere între diferitele componente ale societăţii spaniole care doresc o evoluţie democratică nu poate fi oprit.

Deloc neglijabil în acest cadru este rolul jucat de biserică, instituţie care şi-a accentuat tot mai mult distanţarea faţă de regim, situîndu-se deschis de partea forţelor democratice. „Afacerea Anoveros" (Lumea nr. 12/1974) este semnificativă pentru tensiunea intervenită în ultimii ani în raporturile biserică-stat şi care capătă accente tot mai ascuţite. „Biserica în Spania — declara Dolores Ibarruri la mitingul desfăşurat luna trecută la Geneva — a fost reacţionară. Dar ceea ce ştiu astăzi este că primele reuniuni ale comisiilor muncitoreşti au avut loc în mînăstiri. Trebuie să privim lucrurile aşa cum sînt şi să tragem concluzii".

Comunicatul Comitetului Central al Partidului Comunist din Spania, dat publicităţii la 22 iulie, la Paris, constată că „Spania de azi este diferită de cea din 1936, 70 la sută din populaţie nu a participat la război şi nu vrea să trăiască într-un climat anacronic care depărtează patria noastră de Europa şi de lumea de azi."

Documentul cheamă pe comunişti şi simpatizanţi să se unească şi să se organizeze în rîndurile partidului, să se situeze în fruntea luptei de masă, să ia iniţiative în sensul unităţii, al convergenţei, al reconcilierii între cele mai largi sectoare ale societăţii spaniole, să fie primii în acţiune pentru o Spanie democratică.

Să realizeze, aşadar, acel „dialog necesar" între toţi cei care doresc pentru ţara lor un regim în armonie cu realităţile profunde ale unei societăţi pregătite pentru experienţă democratică.

Constituirea juntei democratice din Spania şi acţiunile sale de pînă acum reprezintă un mare pas înainte pe calea unui asemenea dialog.

Rodica Dumitrescu

BERLIN

Sarcini sporite în al doilea semestru

Corespondență de la Constantin Varvara

Recenta plenară a C.C. al P.S.U.G. și comunicatul Direcției centrale de statistică privind îndeplinirea planului economiei naționale pe primul semestru al anului 1974 jalonează, cu un bilanț pozitiv, calea străbătută de oamenii muncii din R.D.G. în realizarea obiectivului prioritar stabilit de Congresul al VIII-lea al P.S.U.G. — edificarea societății socialiste dezvoltate — obiectiv de orientare strategică pe termen lung, el determinînd direcțiile și sensul întregii activități economice și de stat.

Tabloul succeselor economice obținute în primii trei ani ai cincinalului — relevate în cadrul celei de-a XII-a plenare a P.S.U.G. din iulie a.c. — este completat cu rezultatele obținute pe primul semestru al acestui an. Potrivit comunicatului Direcției centrale de statistică, planul producției industriale a fost îndeplinit în proporție de 101,5 la sută, în industrie înregistrîndu-se o creștere a productivității muncii de 6,7 la sută față de primul semestru al anului trecut. Venitul național a sporit cu 5,5 la sută. În agricultură, producția animalieră a sporit cu 6,7 la sută. La dispoziția agriculturii au fost puse noi instalații de îmbunătățiri funciare, precum și o cantitate sporită de îngrășăminte chimice.

Investițiile în economia națională s-au cifrat, în primul semestru al acestui an, la 15,9 miliarde mărci. După cum se arată în documentul citat, în unele domenii prevederile planului de investiții nu au fost deplin realizate. A fost îndeplinit cuprinzătorul program de investiții privind modernizarea și lărgirea bazei tehnico-materiale a industriei bunurilor de consum, în construcția de locuințe și în domeniul social și al sănătății. Ca și în ultimii ani, o pondere însemnată au avut-o investițiile destinate bazei energetice și de materii prime. Mai multe capacități și obiective au fost realizate înainte de termen : reconstruirea capacităților de prelucrare a petrolului la Combinatul petrochimic Schwedt, noile capacități pentru sporirea producției de electromotoare la uzina de la Grünhain, noile instalații de la uzina de prelucrare a hîrtiei din Magdeburg ș.a.

La plenara din iulie a C.C. al P.S.U.G., Hermann Axen, membru al Biroului Politic și secretar al C.C., a desprins patru aspecte principale în vederea îndeplinirii planului în următorul semestru : promovarea progresului tehnico-științific ; o riguroasă economisire de materiale ; respectarea strictă a realizării planului de investiții și sporirea exporturilor.

Referindu-se la problemele științei și tehnicii, Hermann Axen arăta, în raportul său, că prin îndeplinirea în termenele prevăzute a prevederilor planului în acest domeniu, poate fi asigurată 60 la sută din creșterea productivității muncii. Printre actualele sarcini ale științei și tehnicii, el a evidențiat : îmbunătățirea proprietăților de întrebuințare, a calității și aspectului produselor, dezvoltarea bazei de energie și materiale concomitent cu scăderea consumurilor specifice de energie și materiale, sporirea performanțelor tehnice în construcția de mașini, dezvoltarea electrotehnicii și electronicii ca bază pentru raționalizarea socialistă, creșterea exporturilor și reducerea importurilor din zona economică nesocialistă, fabricarea de produse noi și îmbunătățite pentru populație, sporirea productivității muncii în agricultură și în industria alimentară, în domeniul construcțiilor de locuințe și industriale.

Economisirea de materii și materiale continuă să fie una din principalele orientări ale activității economice. Această preocupare a majorității unităților producti-

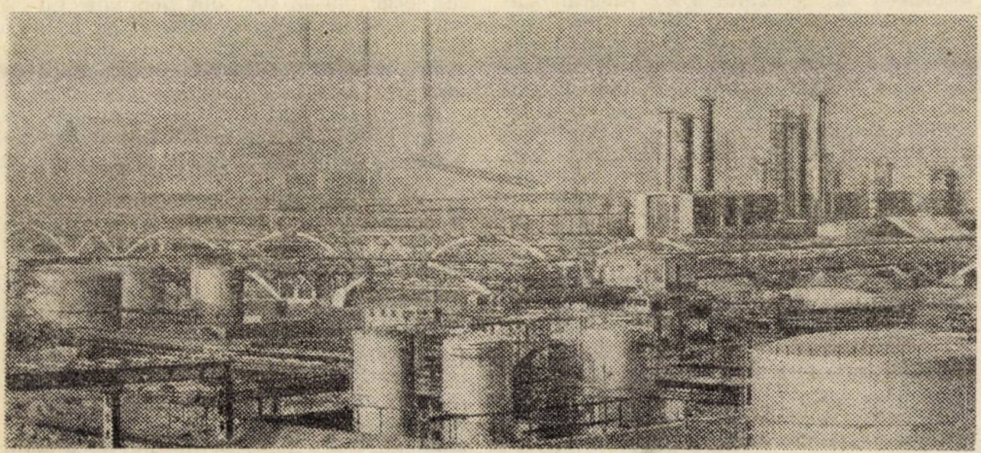

O sarcină economică de bază : folosirea sporită a materiilor prime și materialelor proprii. În imagine : fabrica de lignit din cadrul marelui combinat „Schwarze Pumpe"

ve ale R.D.G. își găsește ilustrarea și în comunicatul privind realizarea planului economiei naționale pe primul semestru, care arăta că s-au obținut noi progrese în folosirea economică a materialelor. Prin scăderea consumurilor specifice la materiile și materialele de importanță economică națională, multe întreprinderi au contribuit la asigurarea materială a realizării propriilor lor angajamente de depășire a producției planificate. S-au evidențiat progrese, în primul rînd, în îmbunătățirea normelor de consum în majoritatea întreprinderilor, introducerea de construcții și tehnologii cu consum mic de materiale, precum și în folosirea sporită a materiilor prime și materialelor proprii.

În urma unei participări active a populației, a fost sporit gradul de recuperare a materiilor prime secundare. Astfel, volumul de recuperare la hîrtia veche a crescut, față de perioada corespunzătoare a anului trecut, cu 11 la sută, la textile vechi — cu 6 la sută, iar la sticle — cu 22 la sută. Este de relevat, în acest sens, că 75 la sută din necesarul anual de materie primă pentru industria oțelurilor este acoperit prin fier vechi, 40 la sută din producția industriei de hîrtie a R.D.G. se bazează pe hîrtie veche, 60 la sută din recipientele de sticlă necesare industriei alimentare provin din recuperarea celor folosite, iar pentru 10 la sută din producția de textile baza de materii prime o formează textilele vechi.

În ceea ce privește politica de investiții, o altă preocupare principală pe agenda economică actuală, se are în vedere realizarea în termen a obiectivelor prevăzute. Planul pe 1974 prevede investiții în valoare de 38,6 miliarde mărci. Prima sarcină în vederea realizării planului de investiții este considerată asigurarea aprovizionării la timp a obiectivelor în construcție cu mașinile și instalațiile necesare din producție proprie și de import. Pentru aceasta, vor fi necesare o reexaminare a stadiului aprovizionării cu echipament și adoptarea de măsuri corespunzătoare. O a doua sarcină importantă constă în sporirea eficienței în industria construcțiilor, în primul rînd prin intensificarea raționalizării socialiste și accelerarea progresului tehnico-științific.

La recenta plenară s-a subliniat că trebuie asigurate premisele necesare printr-o pregătire pe termen lung și aprofundată a planurilor de investiții, prin fixarea pe plan național a priorităților, cu excepția sectorului energetic și al construcțiilor de locuințe, care își vor păstra în continuare pozițiile lor de primă însemnătate în politica investițiilor. Se apreciază ca deosebit de important ca dezvoltarea industriei materialelor de construcții să țină seama de necesarul crescînd al consumurilor în domeniul construcțiilor și de nevoile populației. De asemenea, se impune asigurarea rapidă a unui înalt grad de mecanizare, ca factor hotărîtor în sporirea productivității.

„Să sporim exportul" — este ultimul dintre imperativele economice ale actualei etape, desprinse de plenara C.C. al P.S.U.G. „Este vorba să depunem eforturi pentru sporirea producției de export asigurată prin contracte și să ne străduim pentru depășirea eficientă, pe plan național, a planurilor de export" — se arăta în raportul Biroului Politic prezentat plenarei. În legătură cu această importantă activitate economică, ziarul „Berliner Zeitung" scria : „Trebuie să exportăm mărfuri căutate, și anume în condițiile dure de pe piața mondială, cu calitățile cerute și în termenele prevăzute în contract. Orice abatere va atrage sancțiunile stipulate

în contracte sau va avea efecte care se vor resimți. În aceste condiții, noi trebuie să sporim exporturile, pentru a putea, în mod corespunzător, să importăm mai mult și, astfel, să lărgim spațiul de manevră al economiei noastre. De capacitatea de a exporta depinde efectiv ritmul de dezvoltare a economiei țării. Două treimi din comerțul nostru exterior îl practicăm cu piața C.A.E.R., care nu cunoaște crize. Peste 16 miliarde mărci valută export și import trebuie realizate pe piețele capitaliste, în condiții dominate de criză. Aceasta ridică probleme. Cele mai bune șanse le are acela care oferă la timp mărfuri de cea mai bună calitate".

BUDAPESTA

Relațiile comerciale ale Republicii Populare Ungare

Interviu cu dr. Jozsef Biro

ministrul comerțului exterior al R. P. Ungare

– Cum se dezvoltă relațiile comerciale ale Ungariei și ce pondere are comerțul exterior în formarea venitului național ?

– În perioada celui de-al 4-lea plan cincinal, rolul relațiilor economice externe în economia noastră națională crește tot mai mult. Acesta are o mare importanță. Și pînă acum, este vorba de ultimii 10-12 ani, creșterea de 1 la sută în medie a venitului național al Ungariei a ținut pasul cu creșterea de aproape 2 la sută a schimburilor de mărfuri. Un succes deosebit îl constituie faptul că circa 40 la sută din venitul național se realizează din comerțul exterior. În perioada 1971-1975, comerțul cu țările socialiste crește într-un ritm mai rapid decît cel planificat. În primul an al actualului cincinal, importul a crescut mai repede decît exportul. În 1972-1973, a crescut mai dinamic exportul, în timp ce importul a scăzut considerabil. În 1974-1975, ritmul creșterii schimburilor de mărfuri se modifică în favoarea importului. Aceasta este necesar nu numai pentru satisfacerea cerințelor create de dezvoltarea economică, ci și în interesul asigurării echilibrului și dezvoltării rapide a comerțului exterior cu țările socialiste.

Orientarea spre export a întreprinderilor noastre s-a accentuat deosebit de viguros față de anii precedenți și față de plan. Un rol important îl au dezvoltarea economică, compoziția bazei mărfurilor pentru export, cererea de mărfuri pe piața socialistă. La aceasta a contribuit și faptul că, de-a lungul anilor care au trecut, consumul intern a crescut într-un ritm mai moderat decît cel planificat.

În perioada care s-a scurs din acest cincinal, importul nu a ținut pasul cu exportul. Din aceasta rezultă că, pînă în 1975, se creează un surplus important de export. Structura mărfurilor care se exportă în țările socialiste nu se formează corespunzător prevederilor planului. În cei trei ani care au trecut din cel de al patrulea plan cincinal, structura mărfii nu a suferit modificări nici la export, nici la import.

Sînt multe de făcut și în domeniul dezvoltării relațiilor economice cu țările în curs de dezvoltare. Planul pune un mare accent pe necesitatea de a avea cu aceste țări o colaborare în producție mai strînsă. Ținînd cont de schimbările ce au loc în situația economică a țărilor în curs de dezvoltare, trebuie să căutăm formele de colaborare reciproc avantajoasă. În primii doi ani ai planului, raportul de schimb a fost favorabil (prețurile la export au crescut într-o măsură mai mare decît la import). Din 1973, însă, în formarea prețurilor la export și import a survenit o schimbare. S-a accelerat creșterea prețurilor pe piața occidentală. Prețurile la import la materii de bază și semiproduse (materiale sintetice, piei brute, laminate, lînă, bumbac etc.) au crescut considerabil. Creșterea prețului la mărfurile de import nu s-a putut compensa prin creșterea prețurilor la export. Pînă în 1975, această tendință continuă și trebuie să ne așteptăm la o agravare a proporției de schimb.

– Ce ne puteți spune despre creșterea prețurilor pe piața mondială la unele materii prime și ce influență are acest fenomen asupra mărfurilor ungurești ?

– Dezvoltarea relațiilor comerțului exterior și, prin ele, stabilitatea economiei naționale sînt asigurate, în primul rînd, de faptul că cea mai mare parte a schimburilor de mărfuri se desfășoară cu țările socialiste. Participarea acestor țări la circulația mărfurilor în 1973 a fost de 72,2 la sută. Țările socialiste constituie cea mai importantă sursă de materii prime pentru noi și, în același timp, prezintă piețele de desfacere cele mai avantajoase. Schimbul de mărfuri cu țările socialiste a fost în mare parte influențat de prețurile de pe piața mondială, în special de prețurile la materii prime. Din toamna lui 1973, prețurile la materii prime au crescut în medie de 2-3 ori și nu la puține articole au fost de 7-8 ori mai mari. Prețurile de prelucrare industrială au crescut, în acest timp, într-o măsură mult mai mică, de numai 15-30 la sută.

În acest an, cînd influența creșterii prețurilor în proporții mari se exercită încă, pierderile provenite din schimbarea raportului prețurilor vor fi mai mari decît în anul trecut. Rentabilitatea exportului atît în țările socialiste, cît și în cele capitaliste s-a îmbunătățit. Un rol important în aceasta îl are îmbunătățirea structurii producției. De exemplu, în cadrul industriei chimice a crescut proporția fabricării materialelor sintetice, firelor sintetice, ierbicidelor etc. Industria de mașini a încetat fabricarea produselor nerentabile – a căror valoare se ridica la 3 miliarde forinți pe an, înlocuindu-le cu mărfuri moderne, mai căutate pe piața externă. În industria alimentară a crescut producția de produse congelate, a conservelor etc. Anul trecut, exportul de medicamente în țările capitaliste a crescut de peste o dată și jumătate. Mai presus de toate, am căutat să dezvoltăm exportul spre țările socialiste.

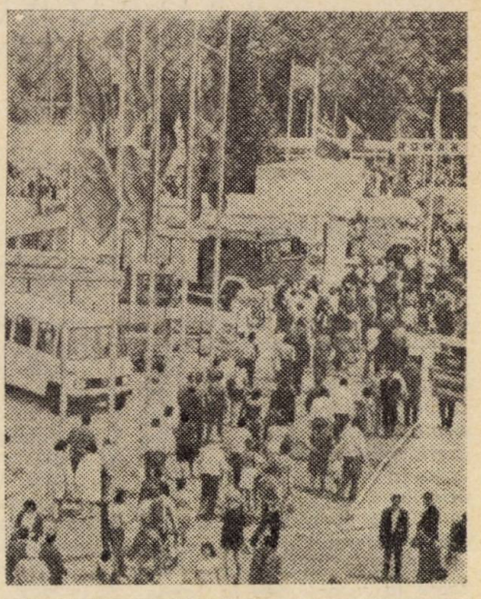

Tîrgul internațional de primăvară de la Budapesta a reunit 800 de firme din 25 de țări

În lărgirea sortimentelor de mărfuri pentru export, care să facă față concurenței pe piața internațională, un ajutor prețios l-au constituit creditele acordate în acest scop. Așa, de pildă, creditul în devize pentru investiții a fost de 3 ori mai mare decît în anii precedenți. Printre altele, s-au folosit credite în devize pentru dezvoltarea fabricii de mașini-unelte „Csepel", Combinatului chimic de pe Tisa etc. Pentru dezvoltarea exportului, în ultimii doi ani întreprinderile de comerț exterior au dat partenerilor producători jumătate miliard forinți pentru dezvoltare.

– După cîte se știe, R.P. Ungară nu dispune de baze importante de materii prime. Cum asigurați și de unde materiile prime necesare industriei ?

– Aprovizionarea cu materii prime a industriei noastre – chiar cu unele hopuri – a fost asigurată, în primul rînd, din țările membre ale C.A.E.R. Deși necesarul de materii prime în perspectivă este asigurat din țările socialiste, trebuie să ținem cont de faptul că trebuie să importăm petrol, fosfați și alte materii prime din țările capitaliste. Mai întîi de toate, dorim să folosim posibilitățile de export ale țărilor în curs de dezvoltare, pe baza convențiilor bi sau multilaterale, ajutînd aceste țări în descoperirea, extracția și folosirea materiilor prime.

În ultimii ani, importul la articole de larg consum a crescut, în medie, cu 18 la sută pe an ,mai rapid decît importul total. În anul trecut, creșterea a fost de 25 la sută. Importul articolelor de consum a crescut, în primul rînd, din țările socialiste. În anul trecut, de pildă, s-au importat 79 000 de autoturisme din țările socialiste și aproape 2 000 din țările capitaliste. În 1974 se prevede importul a 88 000 autoturisme din țările socialiste. Printre altele, importăm 16 000 motociclete, 72 000 mopede, 200 000 biciclete, mai multe sute de mii de aparate de radio, ceasornice, încălțăminte, mobile, textile și articole de cosmetică. În primul trimestru al acestui an, importul de articole de consum a fost cu 18 la sută mai mare decît în aceeași perioadă a anului trecut.

Interviu realizat de Aurel Pop

1000+1

Alegeri

Alegeri prezidențiale și legislative, prin vot universal, vor avea loc la 3 noiembrie în Tunisia, a anunțat recent Tahar Belkhoja, ministrul tunisian de interne. Președintele Bourguiba și-a exprimat intenția de a candida pentru a patra oară în alegerile prezidențiale. Adunarea Națională, care va fi aleasă în noiembrie, va fi o „Adunare constituantă". Ea va trebui să se pronunțe asupra diferitelor amendamente la Constituție, referitoare la succesiunea la președinția republicii, reorganizarea relațiilor dintre parlament și guvern, precum și introducerea procedurii referendumului popular pentru probleme importante care privesc statul.

Vot

Parlamentul israelian a dezbătut „afacerea colonilor" – cei care au ocupat temporar și fără aprobarea autorităților, cu două săptămîni în urmă, pămînturi la Samaria, în Cisiordania. În cadrul votului de încredere, desfășurat săptămîna trecută, parlamentul a aprobat – cu 55 voturi pentru, 46 împotrivă și 4 abțineri – politica guvernului de a refuza militanților de dreapta și ai partidului religios dreptul de a se implanta în zona amintită. În aceeași ședință a parlamentului, o moțiune depusă de partidul Likud și partidul religios, în care se cere ca parlamentul să adreseze un apel guvernului pentru o implantare masivă în teritoriile arabe ocupate, a fost respinsă cu 56 voturi contra 47. Victoria guvernului este considerată de observatori drept cel mai important succes obținut de el în parlament din momentul în care Rabin, care nu dispune decît de o majoritate de un vot, a depus jurămîntul. Între timp, „colonii" din Samaria au fost evacuați de forțele de ordine.

O reprezentație sui-generis a celebrilor dansatori sovietici ai trupei Moiseev în Central Park din New York, aflați, de mai multe săptămîni, în turneu în Statele Unite

Bilanț

Potrivit primelor liste întocmite de autoritățile cipriote grecești, luptele dintre Garda națională și forțele armate turcești au avut, pînă în prezent, ca rezultat 272 morți și aproximativ 500 dispăruți în rîndurile Gărzii naționale cipriote grecești, 329 civili ciprioți greci au fost răniți la Nicosia, 24 la Paphos și 46 la Limassol. Aceste cifre nu includ numărul victimelor civile și militare din enclava turcă Kyrenia. În același timp, este foarte greu de cunoscut, pentru moment, numărul morților din rîndul civililor, dar el este apreciat la aproximativ 200 persoane.

Vizită

Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S., va face o vizită la Bonn la jumătatea lunii septembrie, la invitația guvernului R.F. Germania, primită prin intermediul ministrului de externe, Genscher. Vizita are ca scop un schimb de păreri în probleme politice actuale – se anunță la Moscova.

În urma unei hotărîri recente a guvernului Caramanlis, și-au recăpătat naționalitatea greacă, între alții, Amalia Fleming (sus) — soția marelui savant, descoperitor al penicilinei — și compozitorul Mikis Teodorakis (jos), ambii reveniți recent la Atena. Amalia Fleming este însoțită de avocatul său, Georges Mangakis. Teodorakis pozează alături de părinții săi

Majorare

Potrivit unui comunicat inserat de ziarele iugoslave la 31 iulie, la o recentă ședință a Comitetului Executiv al Asociației organizațiilor de muncă din domeniul presei din Iugoslavia, s-a ajuns la concluzia că în septembrie la majoritatea ziarelor se va majora prețul de la 1,50 dinari, în prezent, la 2 dinari, ca urmare a creșterii prețului la hîrtie și la serviciile de transport și P.T.T., precum și la toate celelalte materii prime și materiale atît din producția autohtonă, cît și din import.

Acord

Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite au încheiat recent un acord privind delimitarea frontierelor lor, s-a anunțat din sursă oficială la Abu Dhabi. Acest acord pune capăt unui litigiu de frontieră, datînd de mai mulți ani, referitor la oaza Boureimy, la punctul de întîlnire a frontierelor Arabiei Saudite, emiratului Abu Dhabi și sultanatului Oman. În același timp, acordul este un preludiu la stabilirea de relații diplomatice între Arabia Saudită și Emiratele Arabe Unite.

Un primar mai puțin, un actor mai mult. John Lindsay (dreapta) — fost primar al New York-ului — joacă rolul unui senator american, alături de Peter O'Toole — în rolul unui agent al C.I.A. — în filmul „Bobocul de trandafir", ce se realizează la Paris, sub direcția lui Otto Premminger

Ratificare

Ministrul de externe japonez, Toshio Kimura, a declarat că va căuta să obțină ratificarea Tratatului de neproliferare a armelor nucleare, în cadrul viitoarei sesiuni a Dietei. Kimura și-a exprimat îngrijorarea față de eforturile altor țări de a avea arme nucleare și de a le dezvolta, menționînd că poziția guvernului nipon de a ratifica Tratatul de neproliferare nucleară, cît mai curînd posibil, rămîne neschimbată. Japonia a semnat tratatul în 1970, dar acesta nu a fost încă ratificat de către Dietă, din cauza rezervelor față de unele prevederi ale lui.

Statistică

Într-un document de lucru, pus în circulație de delegația suedeză la Geneva, se afirmă că S.U.A. au efectuat 101 experiențe nucleare subterane între anii 1969 și 1973 din care 86 au fost sub limita de 150 kilotone – echivalentul a 150 000 tone de TNT. Cifrele din documentul suedez se bazează pe anunțurile oficiale ale S.U.A.

Cîntăreața Dorothey Squires — fosta soție a lui Roger Moore — nu-și poate ascunde deznădejdea în fața incendiului care i-a distrus casa și din care, ea însăși, a fost salvată

crea o mare bază militară pe insula Diego Garcia din Oceanul Indian. Condamnarea acestor planuri de către majoritatea statelor riverane, a continuat Singh, s-a soldat cu unele rezultate. Guvernul Marii Britanii a lăsat să se înțeleagă că ar putea să-și revizuiască atitudinea față de aceste planuri ale S.U.A. Răspunzînd la întrebarea unuia din deputați, Swaran Singh a subliniat că Uniunea Sovietică nu dispune de nici un fel de baze militare în Oceanul Indian.

Nu se știe dacă jocul copiilor îi delectează sau nu pe turiștii veniți în piața Navona, devenită ad-hoc teren de fotbal. Sigur este că vecinătatea fîntînii Bernini a stimulat inițiativa copiilor Romei în aceste zile toride

Amiral

Daniel Murphy, comandant-șef al flotei a VI-a americane, a părăsit vinerea trecută Alexandria, la bordul crucișătorului „Little Rock", după încheierea unei vizite oficiale de nouă zile în Egipt. Este pentru prima oară, după 12 ani, cînd comandantul-șef al flotei a VI-a face o vizită în Egipt. În timpul ședерii în această țară, amiralul Murphy a vizitat unitățile americane care participă la lucrările de curățire a Canalului Suez.

Intenție

Luînd cuvîntul în Parlament, ministrul afacerilor externe al Indiei, Swaran Singh, a arătat că guvernul său intenționează să ceară cu consecvență anularea planurilor S.U.A. de a

Întrevederi

Yigal Allon, ministrul israelian de externe, a calificat drept „extrem de pozitivă" întrevederea avută cu secretarul de stat Henry Kissinger. Cei doi miniștri au evocat mijloacele de continuare a eforturilor diplomatice în vederea ajungerii la o soluție politică în Orientul Apropiat. Întrevederea Allon-Kissinger a inaugurat ceea ce cercurile diplomatice americane denumesc „luna Orientului Apropiat". În săptămînile următoare, sînt așteptați să sosească la Washington miniștrii de externe din Iordania, Egipt, precum și un reprezentant al guvernului sirian.

zează că această sumă va fi vărsată guvernului de la Cairo în două etape. Potrivit revistei, suveranul saudit a hotărît, de asemenea, să acorde Egiptului un împrumut fără dobîndă în valoare de 500 milioane de dolari.

Etatizare

La 1 august, trei canale de televiziune din Buenos Aires au fost puse sub control guvernamental printr-un decret semnat de președintele țării, Maria Estela Peron. Ele vor fi de acum înainte conduse de directori desemnați de președinția națiunii. Este vorba de un prim pas spre etatizarea televiziunii în Argentina, unde există 53 de canale de televiziune, din care numai 6 aparțin organismelor oficiale. Un proiect de lege care pune capăt exploatării de tip privat a televiziunii a fost înaintat Parlamentului de către guvern.

O delegație dintr-un district din nordul R. F. Germania a făcut o vizită cancelarului Schmidt și soției sale. Cu acest prilej, i-a fost prezentată o pereche de pantofi de lemn, pe care cancelarul s-a și grăbit să-i probeze, spre buna dispoziție a soției sale (în mijloc) și a reprezentanților din nord, îmbrăcați în costume naționale

Dar

Regele Feisal al Arabiei Saudite a hotărît să dăruiască Egiptului un miliard de dolari, anunță săptămînalul egiptean „Akhbar El Yom", care preci-

Premierul Wilson (stînga) i-a dăruit lui Sir Alf Ramsey — fostul antrenor al naționalei engleze de fotbal — o copie aurită a cupei Jules Rimet. La această recepție „de consolare" a participat și Sir Stanley Rous, fostul președinte al F.I.F.A. (în centru)

SEDII PREZIDENȚIALE, GUVERNAMENTALE, PARLAMENTARE [V]

„Piața Celor Trei Puteri"

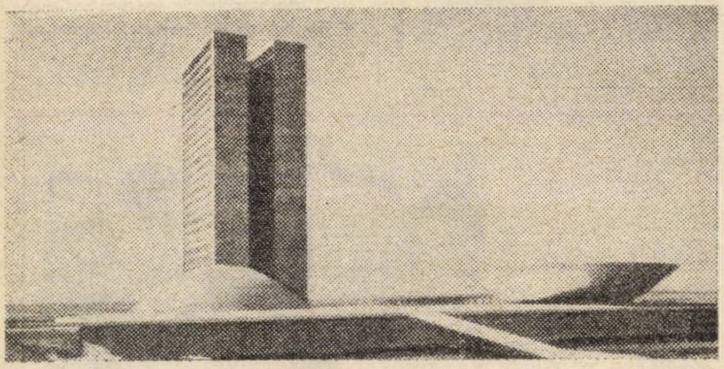

Brasilia, 21 aprilie 1960, ora 9,30. În prezența tuturor guvernatorilor statelor braziliene și a ambasadorilor acreditați la Rio de Janeiro, este instalată, în Palatul guvernamental, puterea executivă. Directorul NOVACAP, societatea însărcinată cu construirea noii capitale braziliene, îi înmînează președintelui Juscelino Kubitschek cheia simbolică a noii capitale, Brasilia. Aici, sediile celor „trei puteri" — executivă, legislativă, judiciară — se află, pentru prima oară în lume, alături.

„Piața Celor Trei Puteri" este un imens triunghi echilateral. Prin vîrful acestui triunghi se intră în cele două edificii ale puterii legislative : Camera federală și Senatul, opera celebrului arhitect brazilian Oscar Niemeyer. Senatul este o jumătate de sferă odihnindu-se pe Ecuator. Camera federală — un semiglob așezat invers, adică pe pol. Măsoară 60 m diametru și poate găzdui un număr de 1 000 deputați și funcționari, precum și alți 1 000 de auditori. Dedesubt — și pe toată lungimea necesară pentru susținerea celor două edificii esențiale — se află o construcție ce dă într-o galerie adîncă. În acest lung imobil se află restaurantele, vestiarele, poșta, sălile de așteptare, o tipografie. Terasa, concepută ca loc de promenadă, are 200 m lungime, 80 m lățime. În fața ei se înalță cele două aripi prismatice ale celor mai înalți zgîrie-nori din Brasilia : 27 etaje oțel, marmură și sticlă ; 600 de birouri.

În unghiul din dreapta triunghiului se află reședința puterii executive — palatul guvernului, tot o realizare a lui Niemeyer. Sub acoperișul perfect orizontal, el pare o mobilă uriașă, grațios așezată pe 18 arcuri de beton, fine ca nervurile interioare ale aripilor de avion. Palatul guvernamental găzduiește cabinetul de lucru al președintelui republicii, sala de audiențe, sălile de recepție, sala Consiliului de Miniștri, sălile și birourile administrative.

Unghiul din stînga este reședința puterii judiciare.

În centrul „Pieței Celor Trei Puteri", o oglindă de apă rectilinie pare a fi fost de la început destinată să aștepte cu răbdare creșterea palmierilor imperiali, mai puțin grăbiți să crească decît operele oamenilor.

Palazzo del Governo

Situat în centrul Republicii San Marino, Palazzo del Governo, sediul guvernului și parlamentului san-marinez, durat în stil gotic-florentin, păstrează, simbolic parcă, dimensiunile micii republici de 61 kmp. Prin anii 1891, palatul a fost complet reconstruit de arhitectul roman Azzurri. Inaugurarea a avut loc la 30 septembrie 1894.

Palatul este compus dintr-un ansamblu de trei săli : sala audienței, salonul regenței și sala Marelui Consiliu.

Biroul șefilor de stat este un unicat mondial. Aici totul este dublu : două fotolii de lemn sculptat, două telefoane, două dosare conținînd hîrtii identice. Fiindcă în San Marino doi căpitani-regenți își asumă funcțiile de șef de stat, întotdeauna împreună. Arhivele palatului conservă, de la jumătatea secolului al XIII-lea, numele tuturor căpitanilor-regenți ai republicii, întotdeauna doi. Și azi, la fel ca odinioară, numele celor doi șefi de stat sînt anunțate la 1 aprilie și 1 octombrie, în fiecare an. Ca și odinioară, căpitanii-regenți nu pot fi realeși decît la trei ani de la expirarea ultimului mandat. Înalții demnitari ai republicii poartă costumul tradițional de mătase, cu un jabou de dantelă, o scurtă capă de catifea neagră, o mică sabie de aur, o pălărie de catifea neagră ornată cu blană albă...

În cea mai mare și mai frumoasă sală a palatului, la picioarele unui imens tablou înfățișîndu-l pe San Marino (tăietorul în piatră dalmat care a întemeiat statul) binecuvîntîndu-și poporul, se află dublul tron al căpitanilor-regenți.

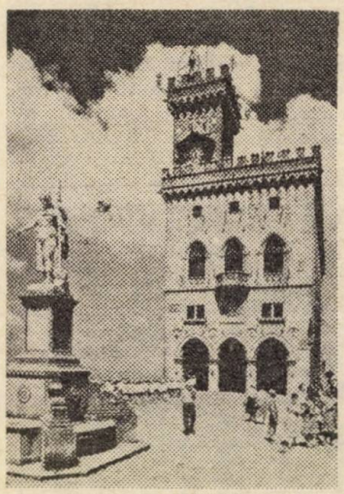

Aici funcționează organul suprem al republicii : Marele Consiliu, parlamentul, cu o singură Cameră, numărînd 60 de deputați, aleși pentru 5 ani. Din 1959, femeile au drept de vot dar nu sînt eligibile. Aici, în sala Marelui Consiliu, la 30 septembrie 1894, poetul Giosuè Carducci pronunța celebrul discurs despre „Libertatea perpetuă a Republicii San Marino". În Galeria de onoare a Palatului guvernamental se află un basorelief reprezentîndu-l pe Giuseppe Garibaldi. Se află aici în memoria unui eveniment intrat în istoria Republicii San Marino. În vara lui 1849, după înfrîngerea „cămășilor roșii" într-o luptă cu trupele austriece, Giuseppe Garibaldi, cu restul legiunii sale, a cerut refugiu micii republici. Guvernul a acordat azil imediat luptătorilor pentru libertatea Italiei. Documentele privind acest moment istoric sînt păstrate și azi cu sfințenie în capitală, unde s-a ridicat primul monument din lume dedicat lui Giuseppe Garibaldi.

Tot în Galeria de onoare se află săpate în piatră cuvintele președintelui Abraham Lincoln, pe care, la 29 martie 1861, căpitanii-regenți Gaetano Belluzzi și Costanzo Damiani l-au declarat cetățean de onoare al Republicii San Marino : „Deși teritoriul vostru este mic, statul vostru este unul dintre cele mai onorate din istoria lumii..."

Abrevieri

I.M.C.O. (Inter-Governmental Maritime Consultative Organization), Organizația Interguvernamentală Consultativă pentru Navigația Maritimă. A luat naștere la 17 martie 1958, pe baza convenției adoptate la Geneva care prevede că scopul organizației este de a fi un instrument de cooperare între statele membre în domeniul marinei comerciale, precum și adoptarea unor reguli referitoare la asigurarea securității pe mare. I.M.C.O. se preocupă de aplicarea convențiilor internaționale referitoare la navigația maritimă precum : convenția pentru apărarea vieților omenești pe mare ; convenția pentru prevenirea poluării apelor mărilor și oceanelor cu hidrocarburi etc.

L.E.M. (Luna Excursion Module), vehicul spațial al N.A.S.A., capabil să alunizeze și care face parte din capsula spațială a proiectului Apollo.

M.E.N. (Middle East News Agency), agenție de presă egipteană, înființată în 1956.

M.T.I. (Magyar Távirati Iroda), agenție de presă ungară, înființată în 1945.

N.A.S.A. (National Aeronautic and Space Administration), organizație creată în 1958 de Congresul american pentru partea civilă a programului spațial american.

N.B.C. (National Broadcasting Company), societate americană de radio și televiziune.

N.H.K. (Nippon Hoso Kyokai), instituție japoneză de radio și televiziune.

N.T.B. (Norsk Telegrambyra), agenție de presă norvegiană, înființată în 1867.

MEDUNARODNA POLITIKA
BELGRAD

RELAȚIILE IUGOSLAVIEI CU C.A.E.R.

dr. Borisav Jovič
membru al Consiliului Executiv Federal, reprezentantul permanent al R.S.F.I. în C.A.E.R.

ÎN EFORTURILE de a accelera dezvoltarea propriei economii, R.S.F. Iugoslavia acordă o deosebită însemnătate angrenării sale în diviziunea internațională a muncii și extinderii relațiilor cu toate țările și regiunile, pe baza principiilor independenței, a autonomiei, respectării suveranității și neamestecului în treburile interne, pe baza liberului consimțămînt, a interesului și avantajului reciproc. Tocmai datorită unei astfel de orientări, R.S.F.I. a obținut rezultate însemnate în dezvoltarea raporturilor economice cu străinătatea. În prezent, Iugoslavia exportă circa o pătrime din produsul său social și dezvoltă colaborarea economică cu aproape toate țările lumii. O asemenea deschidere a economiei Iugoslaviei îi oferă posibilitatea, ca țară relativ mică, să realizeze o producție de serie mare, să aplice cele mai noi realizări tehnico-științifice și tehnologice, să utilizeze cu succes influența binefăcătoare a colaborării economice cu toate țările și regiunile.

În acest context, trebuie înțeleasă și dezvoltarea raporturilor economice ale Iugoslaviei cu țările membre ale C.A.E.R. și cu C.A.E.R. însuși. După cum este cunoscut, Iugoslavia nu este membru al C.A.E.R. însă colaborează cu această organizație pe baza Acordului din 1964, prin care R.S.F.I. îi este asigurată o poziție egală în drepturi, fiind, totodată, respectate principiile de bază pe care ea își întemeiază colaborarea cu toate țările lumii.

În relațiile economice ale R.S.F.I. cu țările membre ale C.A.E.R., precum și cu C.A.E.R. în ansamblu, au fost realizate, mai ales după adoptarea „Programului complex" (1971), rezultate însemnate și au fost create condiții favorabile pentru ca această colaborare să fie, în perioada următoare, mai intensă și mai diversificată.

Dezvoltarea cu succes a raporturilor economice ale R.S.F.I. cu țările membre ale C.A.E.R. este ilustrată de volumul însemnat, ca și de creșterea dinamică a schimbului de mărfuri pentru perioada curentă de cinci ani (1971—1975). Este prevăzut un volum al schimburilor de circa 9 miliarde dolari, ceea ce înseamnă de două ori mai mult decît volumul realizat în perioada 1966—1970. Schimburile au sporit din an în an. Numai în 1973, ele au crescut cu 24 la sută, iar în 1974 există premise să se realizeze o sporire în continuare în raport cu anul precedent. Schimburile de mărfuri cu țările C.A.E.R. reprezintă circa o treime din schimburile totale ale Iugoslaviei. Există toate premisele ca, pe baza interesului reciproc, asemenea raporturi și tendințe să fie menținute. Aceasta, desigur, reclamă o rezolvare eficientă a unor probleme, în primul rînd în sfera relațiilor valutar-financiare și a modalităților de plată. Pentru dezvoltarea favorabilă a întregului schimb economic cu țările membre ale C.A.E.R. are, fără îndoială, o mare importanță colaborarea economică a țării noastre cu C.A.E.R. O colaborare foarte diversă cu această organizație se repercutează nemijlocit asupra volumului și structurii schimbului cu fiecare din țările membre ale C.A.E.R.

Cînd reprezentanții guvernului R.S.F.I. și ai Consiliului de Ajutor Economic Reciproc au semnat, în septembrie 1964, Acordul privind participarea R.S.F.I. la activitatea organelor C.A.E.R., în problemele de interes reciproc pentru R.S.F.I. și țările membre ale C.A.E.R., au fost prevăzute următoarele domenii de dezvoltare a colaborării : comerțul exterior, raporturile valutar-financiare, metalurgia feroasă și neferoasă, construcția de mașini, industria chimică și cercetarea tehnico-științifică. În perioada ce a trecut, ca rezultat al dezvoltării cu succes a relațiilor pe baza interesului reciproc, s-a ajuns la lărgirea colaborării și într-o serie de alte domenii, astfel încît, astăzi, reprezentanții Iugoslaviei participă la activitatea a 16 organe permanente ale C.A.E.R. în probleme concrete de interes reciproc.

Problemele concrete care prezintă interes comun se stabilesc pe baza acordului reciproc al organelor C.A.E.R. și al guvernului R.S.F.I., pe baza cererii R.S.F.I. privind interesul ei de participare în examinarea problemelor care se dezbat în cadrul C.A.E.R., respectiv pe baza propunerilor a înseși țărilor membre ale C.A.E.R. Acordul prevede, de asemenea, posibilitatea ca reprezentanții R.S.F.I. să ia parte la ședințele unor organe ale C.A.E.R. în scopul informării reciproce, fapt ce s-a arătat a fi o formă utilă, ce contribuie la promovarea relațiilor economice bilaterale ale R.S.F.I. cu țările membre.

În concordanță cu principiile pe baza cărora R.S.F.I. colaborează cu C.A.E.R., reprezentanții economiei iugoslave participă la activitatea unui mare număr de grupuri și secții de lucru ale acestei organizații.

Participarea organizațiilor economice iugoslave interesate în organizațiile și uniunile economice internaționale, care se formează în cadrul C.A.E.R., constituie forme noi, mai dezvoltate, ale colaborării dintre R.S.F.I. și C.A.E.R. Pînă în prezent, reprezentanții organizațiilor economice iugoslave participă la Uniunile economice internaționale „Interatomenergo" și „Interchimfibre", ca și la activitatea din cadrul organizației economice internaționale „Interchîm". În afară de aceasta, reprezentanții Uniunii economice a metalurgiei feroase a Iugoslaviei colaborează cu organizația economică a C.A.E.R. „Intermetal".

Una dintre formele colaborării reprezentanților economiei iugoslave cu C.A.E.R. este și participarea la acordurile multilaterale privind cooperarea și specializarea pe termen lung (au fost semnate, pînă în prezent, cinci acorduri în acest sens), precum și la acordurile multilaterale în domeniul colaborării tehnico-științifice (au fost semnate opt asemenea acorduri).

În ultima vreme au fost depuse eforturi corespunzătoare și pentru identificarea posibilităților în vederea unei colaborări mai largi în domeniul relațiilor valutar-financiare. Unul din rezultatele acestor eforturi îl constituie și semnarea acordului dintre guvernul R.S.F.I. și Banca Internațională de Investiții (B.I.I.) din Moscova. Au fost stabilite, de asemenea, contacte și cu Banca Internațională pentru Colaborare Economică. (B.I.C.E.).

Avînd în vedere că și țările membre ale C.A.E.R. sînt angajate în rezolvarea problemei energiei și materiilor prime, se creează posibilitatea unei colaborări rodnice, pe baza interesului reciproc și în ceea ce privește aceste probleme. În acest sens, a fost acceptată posibilitatea colaborării sistemului electroenergetic al R.S.F.I. cu viitorul sistem electroenergetic al C.A.E.R., construirea în comun cu unele țări membre ale acestei organizații a conductei petroliere de la Adriatica, colaborarea în vederea aprovizionării și transportării gazului natural pentru viitoarea conductă de gaz iugoslavă etc.

Colaborarea economiei iugoslave cu organele și organizațiile corespunzătoare ale C.A.E.R. deschide noi perspective pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor economice dintre țara noastră și țările respective, ceea ce este în interesul nostru comun, în avantajul nostru reciproc.

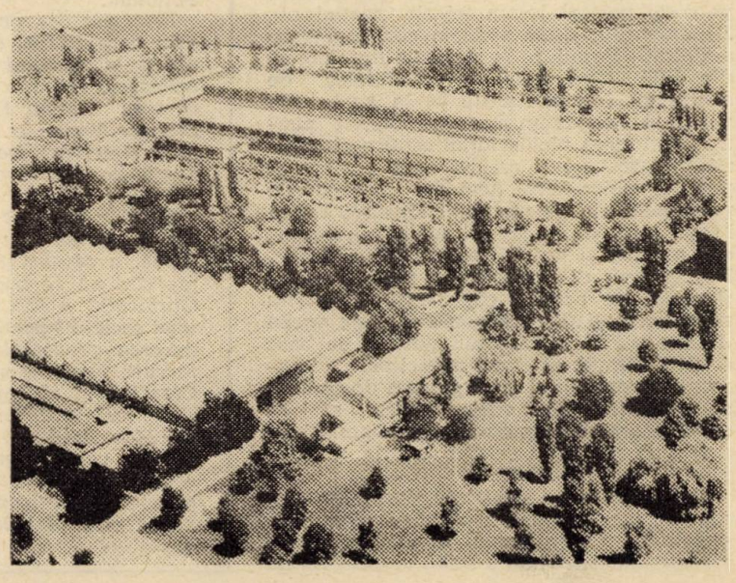

Uzina de mașini-unelte „Promajska" (1 Mai) din Zagreb

Мировая Экономика и Международные Отношения

MOSCOVA

ÎNVĂȚĂMINTE DIN ÎNFRÎNGERE – CONDIȚIE A VICTORIEI VIITOARE

Interviu acordat de Volodia Teitelboim

membru al Comisiei politice a Partidului Comunist din Chile

— În comentariile privind evenimentele din Chile se observă, printre altele, tendința de a se prezenta aceste evenimente ca absolut inevitabile : așa s-au petrecut lucrurile și nu s-ar fi putut petrece altfel.

— Partidul nostru nu apreciază, în nici un caz, cele întîmplate ca ceva inevitabil. Un asemenea fatalism nu are nimic comun cu marxism-leninismul. Este inevitabilă nu înfrîngerea revoluției ; este inevitabilă revoluția însăși.

Tocmai în cadrul revoluțiilor, mai mult ca oriunde și oricînd, un rol uriaș, uneori hotărîtor, îl joacă oamenii, partidele, masele, care folosesc, dar și formează condițiile. Și, deși mulți oameni nu-și însușesc lecțiile istoriei, aceasta nu înseamnă că nu ai ce învăța din istorie.

Învățămintele din înfrîngere sînt, de asemenea, o condiție a victoriilor viitoare. Nimeni nu ne va putea convinge că aceasta este o înfrîngere pentru totdeauna, atît a revoluției în general, cît și a căii sale pașnice, în special. Noi am avut posibilități, pe care parțial le-am folosit, parțial nu. De exemplu, după victoria convingătoare a Unității Populare în alegerile municipale din 1971, cînd candidații partidelor de stînga au întrunit peste 50 la sută din voturi, a existat un moment potrivit pentru efectuarea plebiscitului asupra dizolvării Congresului și creării unui parlament popular unicameral (una din prevederile principale ale programului Unității Populare). Au existat greșeli mici, reparabile, dar au fost și greșeli serioase, ireparabile. Noi tragem din experiența noastră învățăminte, iar această experiență a fost nu numai negativă, ci și pozitivă. Este vorba de exemplul creării unui guvern pe baze constituționale al clasei muncitoare, al oamenilor muncii, al unui guvern de coaliție al partidelor de stînga care să se călăuzească după marxism-leninism. Și un astfel de guvern a existat nu zile, nu săptămîni, ci 34 de luni.

Considerăm, ca și înainte, drept justă linia politică comună a Unității Populare exprimată în programul său. De-a lungul transpunerii în viață a liniei respective, au fost comise, fără îndoială, greșeli. Cea mai bună și cea mai trainică garanție împotriva contrarevoluției, împotriva oricărei încercări de puci fascist ar fi fost, fapt valabil și astăzi, coeziunea majorității covîrșitoare a națiunii, pe baza unei linii politice juste. Cu alte cuvinte, nu ne îndoim de justețea principială a liniei privind calea revoluției nearmate pe care am mers. Dimpotrivă, noi considerăm că aplicarea și mai consecventă, principială a acestei linii, în condițiile vigilenței necesare față de uneltirile reacțiunii, ar fi trebuit și ar fi putut preîntîmpina puciul armat, ar fi trebuit și ar fi putut izola forțele de extremă dreaptă, le-ar fi condamnat la pieire în cazul oricărei încercări de puci.

Posibilitățile trecerii pașnice spre socialism se mențin și cresc în numeroase țări. În aceasta constă principala legitate a contemporaneității, condiționată, în mare măsură, de victoria principiilor coexistenței pașnice. Aceasta însă nu exclude, după cum arată experiența chiliană, nici încercările reacțiunii de a opri procesul revoluționar prin forța armelor, nici datoria revoluției de a fi gata pentru orice turnură a evenimentelor.

Am suferit o înfrîngere, dar nu din cauză că nu am avut dreptate în principiu, ci pentru că nu am reușit să transpunem în viață pînă la capăt întreaga linie politică principial justă. Noi am cucerit prin suferință convingerea noastră că drumul pașnic, nearmat al revoluției este nu numai o tactică, ci o artă politică, nu mai puțin serioasă decît arta insurecțiilor armate, care necesită o uriașă încordare a gîndirii teoretice și a acțiunii practice.

Unul din învățămintele revoluției noastre constă în aceea că nu pot fi subapreciate forța și capacitatea forțelor extremiste de dreapta de a se activiza. Nu trebuie să li se dea nici un fel de răgaz. Este necesar să promovăm în permanență linia spre izolarea și înăbușirea lor completă. Dacă defensiva înseamnă pieirea insurecției armate, atunci această defensivă reprezintă o primejdie mortală și pentru revoluția pașnică.

— Pot fi considerate anumite divergențe dinăuntrul Unității Populare drept una din cauzele înfrîngerii temporare a revoluției chiliene ?

— Se știe că unitatea dintre partidele coaliției populare (în primul rînd, între socialiști și comuniști) a permis lui Salvador Allende să obțină victoria în alegerile prezidențiale din septembrie 1970, să formeze guvernul popular și să efectueze o serie de serioase transformări social-economice. Dar unitatea realizată atunci s-a dovedit a fi, totuși, insuficientă pentru a conferi revoluției un caracter ireversibil, pentru menținerea puterii cucerite, pentru extinderea și intensificarea ei. S-a dovedit a fi extrem de greu și complicat să se transforme coaliția partidelor care au prezentat un program comun într-un mecanism de conducere a țării care să acționeze în permanență și coordonat, capabil să realizeze programul economic trasat și să aplice neabătut în viață hotărîrile adoptate de guvern. Cu toate greutățile și dificultățile, acest lucru nu este imposibil, dacă se adoptă măsurile necesare. În coaliția guvernamentală au existat prea multe discuții, care nu s-au încheiat cu adoptarea de hotărîri obligatorii pentru toți ; nu a existat o activitate consecventă pentru transpunerea în viață a hotărîrilor adoptate. În rîndul Unității Populare nu a existat o linie unică ; au existat două linii diferite, ceea ce, firește, a paralizat activitatea guvernului și a slăbit eforturile sale în lupta împotriva dușmanului principal — reacțiunea. Ca urmare, și clasa muncitoare a acționat insuficient de unitar. Experiența chiliană a arătat că este necesar, în primul rînd, să se întărească și să se dezvolte unitatea în rîndul coaliției partidelor de stînga aflate la putere și,

Ce este „Air America“ ?

Un avion de culoare argintie, fără semnalmente, abia atinge vîrfurile copacilor, aterizînd pe o pistă ascunsă de vegetația tropicală. Pilotul ajută cîțiva oameni înarmați să descarce lăzi mari de lemn, apoi își reia zborul și dispare. Aceeași scenă se repetă în fiecare zi, în cele mai îndepărtate zone ale junglei din Laos, Vietnam, Cambodgia și Tailanda.

Este una din numeroasele modalități prin care S.U.A. continuă să participe direct la războiul din Indochina. Misterioasele avioane și piloții nu aparțin în mod oficial Forțelor Aeriene ale Statelor Unite, ci societății particulare „Air America“, pe care C.I.A. o utilizează, de mai bine de 30 de ani, ca pe o aviație proprie.

Totul a început în 1941, cînd China era în război cu Japonia. Guvernul S.U.A. a căutat să intervină, în ciuda faptului că se angajase să fie neutru. Obstacolul a fost depășit prin crearea unei societăți particulare care, sub conducerea generalului Claire Chennault, recruta piloți ce mergeau să-l ajute pe Cian Kai-și să lupte împotriva japonezilor, mai întîi, iar apoi a comuniștilor lui Mao Tzedun. La naștere, în felul acesta, prima firmă particulară mercenară, finanțată în mod indirect de guvernul american, a cărui unică activitate este războiul secret.

După acordurile de la Geneva din 1954, care interzic introducerea materialelor de război în Indochina, tot avioanele societății „Air America“ sînt cele care duc arme și muniții americane forțelor anticomuniste. În timp ce Statele Unite continuă să se declare în favoarea neutralității Laosului, societatea „Air America“ sprijină războiul pe care Pentagonul și C.I.A. au hotărît să-l ducă împotriva forțelor patriotice laoțiene. „Air America“ construiește 400 piste de aterizare, angajează 2 500 persoane și pune în acțiune aproximativ 100 de aparate de diferite tipuri. În afară de aceste acțiuni, „Air America“ participă, tot din însărcinarea C.I.A., la acțiuni de contrabandă cu aur și la traficul de opiu.

„Air America“ se dezvoltă în asemenea măsură încît manevrează din cartierul său general, din Taivan, o flotă de aproximativ 300 avioane, cu circa 11 000 angajați. Anunțuri pentru recrutarea piloților (50 000 dolari recompensă pe an) apar mereu în diverse ziare din sud-estul asiatic.

„Air America“, alungată recent din Laos în urma formării noului guvern de coaliție, și-a deplasat centrul său operativ la Saigon.

(După revista **L'Espresso**)

în al doilea rînd, să se asigure extinderea alianței sociale și politice a oamenilor muncii cu păturile mijlocii. Numai pe această cale se poate obține izolarea forțelor de dreapta, care au folosit cele mai mici divergențe din cadrul Unității Populare.

— Ce ne puteți spune despre atitudinea Partidului Comunist din Chile față de mica burghezie și păturile mijlocii ?

— Potrivit teoriei noastre, nu poate exista nici un fel de semn de egalitate între păturile mijlocii și contrarevoluție. Păturile mijlocii, față de care trebuie procedat diferențiat, intră în ansamblu în noțiunea de „popor" și cea mai mare parte în noțiunea de „oameni ai muncii". Nu poate exista revoluție îndreptată împotriva poporului, împotriva oamenilor muncii. Această teză importantă este consfințită în programul Unității Populare, fără să mai vorbim de documentele partidului nostru. Desigur, mica burghezie și păturile mijlocii au contradicții nu numai cu imperialismul și oligarhia, ci și cu clasa muncitoare. Obiectiv, primele contradicții sînt, fără îndoială, mai ascuțite și mai puternice decît ultimele. Dar această tendință obiectivă s-a manifestat numai parțial în perioada șederii de trei ani la putere a Unității Populare. Datorită atacurilor sistematice ale celor de extremă stîngă împotriva păturilor amintite și din cauza politicii reacțiunii de intimidare a lor, ele s-au dovedit a fi, în cursul istoriei noastre, acea forță hotărîtoare care, în etapa respectivă, a determinat în multe privințe rezultatul luptei în favoarea contrarevoluției. S-ar fi putut realiza alianța cu ele, dar nu am reușit să obținem un asemenea lucru — și în aceasta constă încă unul din învățămintele tragice ale revoluției noastre.

— Cum priviți afirmația că Partidul Democrat Creștin este, prin natura sa, reacționar și aproape un partid fascist ?

— Asemenea afirmații sînt încă o dovadă a capacității uimitoare a unora de a transforma pe aliații posibili sau reali în dușmani, distrăgînd atenția de la dușmanii reali. Atitudinea față de P.D.C. este o parte a problemei atitudinii față de mica burghezie și păturile mijlocii. Dar nu numai aceasta. Conducerea P.D.C. este legată, fără îndoială, de marele capital. În același timp, P.D.C. este un partid neomogen din punct de vedere social ; el a fost urmat de destui muncitori și alți oameni ai muncii. P.D.C. numără aproximativ 125 000 de membri. La alegerile parlamentare din martie 1973, pentru candidații lui au votat aproximativ un milion de alegători (cu alte cuvinte, 29 la sută). Există multe lucruri comune în interesele obiective ale acelor pături care sînt reprezentate de Unitatea Populară și de P.D.C. Au fost multe lucruri comune și în programele lor. Cercuri influente ale bisericii chiliene s-au pronunțat pentru un dialog constructiv al Unității Populare cu P. D. C. Au existat elemente de alianță între P.D.C. și Unitatea Populară și ele au fost suficient de reale, îndeosebi la început, pînă în mai-iunie 1971. Reprezentanții aripii de stînga din P.D.C., puternică și atunci, s-au pronunțat pentru un dialog constructiv cu guvernul. Însă fostul președinte Eduardo Frei s-a împotrivit cu hotărîre tratativelor preconizate, amenințînd cu ieșirea din guvern. Asasinarea unuia din liderii P.D.C., F. Suhovicz, comisă în iunie de membrii grupului terorist „Avangarda organizată a poporului", a dus la torpilarea tratativelor și alunecarea vădită spre dreapta a poziției P.D.C. Deși în P.D.C. (îndeosebi în conducerea sa) este, într-adevăr, puternică tendința de dreapta, colaborarea Unității Populare cu P.D.C. (în pofida tendinței amintite) a constituit tocmai una din posibilitățile nerealizate ale revoluției noastre.

— Pînă la 11 septembrie 1973, s-au putut auzi sau citi adesea afirmații despre caracterul deosebit, chiar excepțional, al armatei chiliene, care ar fi în afara politicii și, prin natura sa, ar fi o garanție trainică a legalității democratice. Dar, după 11 septembrie, se întîlnesc, nu mai puțin frecvent, afirmații despre esența de la început reacționară a acestei armate. Cum priviți asemenea aprecieri ?

— Ambele sînt greșite. De la o extremă s-a ajuns la cealaltă. Armata în afara politicii ? O asemenea armată nu poate exista. Armata în afara politicii, cu alte cuvinte, armată în afara statului este un lucru absurd. Armata este una din cele mai puternice arme ale politicii și cea mai importantă parte a statului. Acesta este alfabetul marxism-leninismului.

Dar ce reprezintă armata chiliană în mod concret ? La scara noastră, ea este o masă relativ mare de 70—80 000 de oameni (în prezent, mult mai mulți), masă care nici pînă la 11 septembrie, nici după aceea, nu poate fi considerată ca definitiv cristalizată, ca acționînd întotdeauna și pretutindeni univoc. În cadrul ei, au existat un sector democratic, un centru mult timp șovăitor, un sector reacționar. Este necesar să se diferențieze cu strictețe atitudinea față de armată. Cu toată influența indiscutabilă a Pentagonului și a oligarhiei locale asupra armatei chiliene, în cadrul ei a existat un puternic spirit național-democratic și ea este, în principal, reprezentanta păturilor mijlocii ale societății chiliene. Și, de aceea, toate „plusurile" și „minusurile" politicii Unității Populare față de păturile mijlocii s-au reflectat inevitabil și asupra stării de spirit a efectivului de ofițeri ai armatei.

Comuniștii au avut o poziție constructivă în problema includerii forțelor armate în procesul revoluționar, a atragerii lor la efectuarea și apărarea transformărilor democratice antiimperialiste. Nu s-a reușit, însă, să se realizeze complet linia justă, nu numai din cauza divergențelor dinăuntrul Unității Populare ci, în principal, pentru că dușmanul a desfășurat o activitate subversivă planificată în cadrul forțelor armate. Ca urmare, conducerea din armată a atras de partea sa ofițerimea reacționară, care avea legături cu Pentagonul. După cum a declarat partidul nostru în apelul către poporul chilian, ...după cele ce s-au întîmplat, poporul din Chile are dreptul să-și propună drept scop crearea unor forțe armate și a unei poliții de tip nou sau, cel puțin, să epureze din armată, poliție și organele de anchetă elementele fasciste". Noi nu cosiderăm că la baza luptei se află conflictul dintre populația civilă și militari. Mișcarea populară trebuie să răspîndească în rîndul soldaților și ofițerilor vederile democratice și pozițiile progresiste ale majorității.

— Ce ne puteți spune despre perspectivele luptei ?

— Partidul nostru are de rezolvat, în prezent, două sarcini principale, interdependente.

În primul rînd, să contribuie la crearea și consolidarea unei largi unități general-democratice a poporului chilian, să contribuie la coeziunea continuă a rîndurilor comuniștilor și socialiștilor și a tuturor grupărilor și organizațiilor de stînga, independent de faptul dacă ele au făcut parte din guvernul coaliției Unității Populare sau nu. Lupta se desfășoară, în prezent, pentru eliberarea deținuților politici, reprimirea la lucru a celor concediați, împotriva greutăților puse pe umerii maselor. În această luptă sînt incluse și vor fi incluse masele democrat-creștine.

În al doilea rînd, în fața partidului nostru, ca și în fața tuturor forțelor democratice, se află sarcina, după cum a spus Lenin, de „digerare a învățămintelor", adică sarcina analizei obiective a experienței dramatice trăite și a elaborării profunde a teoriei, în primul rînd a bazelor și perspectivelor economice ale revoluției noastre. De ce economice ? Pentru că cei trei ani care au trecut au scos la iveală, în rîndul forțelor de stînga, anumite tendințe voluntariste, care au adus prejudicii mișcării, lipsa de dorință și faptul că nu au știut să țină seama de legile economice obiective. Pentru că una din particularitățile principale ale acelei căi de dezvoltare a revoluției pe care mergem constă în împletirea strînsă și condiționarea reciprocă a transformărilor politice și social-economice. Principalul teren de luptă imediat se dovedește a fi economia.

În Declarația forțelor de stînga chiliene, semnată și de partidul nostru (februarie 1974), se spune că „în sînul poporului chilian se reliefează condiții favorabile pentru unitatea diferitelor pături, inclusiv a acelor persoane și grupuri care nu au aderat, la timpul lor, la guvernul popular". Această sarcină coincide și cu interesele reale ale păturilor mijlocii. Numeroși reprezentanți ai acestor pături nu au fost capabili să înțeleagă înainte că interesele lor obiective au coincis cu țelurile guvernului popular și cu programul Unității Populare. Astăzi, ei se conving că, în realitate, dictatura fascistă, în afară de caracterul său inuman și distrugător, înseamnă pentru păturile mijlocii oprimarea crescîndă de către capitalul național și străin. Să se obțină consolidarea alianței proletariatului cu alte pături ale poporului și unificarea tuturor democraților antifasciști, iată de ce depinde, în primul rînd, soarta patriei noastre, Chile.

Le Monde

PARIS

SEUL:
REPRESIUNEA
SE INTENSIFICĂ

NOUĂSPREZECE condamnări la moarte, în numai cîteva săptămîni, zeci de pedepse cu închisoarea, numeroase arestări în rîndul unor personalități de diverse orientări politice, mărturii despre torturi îngrozitoare : aceasta este imaginea oferită, azi, în Coreea de Sud, de „regimul" generalului Pak Cijan Hi. De mai bine de zece ani, generalul se menține la putere prin intermediul alegerilor aranjate, al unui aparat

poliţienesc atotputernic şi lipsit de orice scrupule şi al unei armate de mai multe sute de mii de persoane. Nici chiar adepţii „şefului regimului“ nu sînt scutiţi de represalii : fostul şef al serviciilor de poliţie a fost silit să demisioneze, o serie de generali au fost îndepărtaţi şi chiar condamnaţi pentru corupţie.

După ce a fost nevoit să cedeze, la sfîrşitul anului trecut, protestelor studenţeşti faţă de abuzurile regiumului său dictatorial, în ianuarie anul acesta, Pak Cijan Hi a înăsprit din nou măsurile represive. Orice gest de împotrivire la prevederile „constituţiei“ este, de atunci, pedepsit cu 15 ani de închisoare. Kim Dae Jung, şeful opoziţiei sud-coreene, răpit, după cum se ştie, anul trecut la Tokio, este în reşedinţă supravegheată şi va fi judecat, deşi oficialităţile de la Seul i-au promis că va putea părăsi ţara. Generalul Pak Cijan Hi nu-i poate ierta însă că şi-a prezentat candidatura, înfruntîndu-l, la ultimele alegeri şi că puţin a lipsit să cîştige, în ciuda presiunilor exercitate asupra alegătorilor de către aparatul represiv al regimului.

De la debutul, cu doi ani în urmă, al discuţiilor cu R.P.D. Coreeană, regimul de la Seul a căutat prin toate mijloacele să-şi consolideze influenţa asupra populaţiei. Totuşi, el se teme de orice măsură de liberalizare, oricît de prudentă, ca şi de faptul ca nu cumva, dacă li s-ar acorda posibilitatea de a-şi exprima liber alegerea, sud-coreenii să nu opteze, în masă, pentru guvernul Kim Ir Sen. Aceasta, desigur, pentru că regimul de la Seul nu poate avea încredere într-o populaţie asupra căreia îşi intensifică măsurile represive şi menţine severe legi de excepţie, în vreme ce zeci de mii de agenţi împînzesc ţara.

Aliaţii tradiţionali ai Seulului, S.U.A. şi Japonia, nu par deloc satisfăcuţi de turnura evenimentelor. Ei sînt neliniştiţi de proasta publicitate pe care le-o face acest regim.

Prin excesele sale, prin incapacitatea sa de a reduce motivele de nemulţumire, prin impopularitatea sa internă şi externă, regimul generalului Pak Cijan Hi riscă să se condamne el însuşi. Americanii au demonstrat, prin exemple anterioare, că nu ezită să se debaraseze de un regim depăşit şi să-l înlocuiască printr-o nouă echipă, mai „eficace“ şi mai puţin contestată.

PROFIL

Nikolai Viktorovici Podgornii

preşedintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În cadrul primei sesiuni a celei de a 9-a legislaturi a Sovietului Suprem al U.R.S.S., care şi-a desfăşurat lucrările între 25-26 iulie a.c., tovarăşul Nikolai Viktorovici Podgornii a fost reales în funcţia de preşedinte al Prezidiului Sovietului Suprem.

Născut, la 18 februarie 1903, în gubernia Poltava-Ucraina, N.V. Podgornii şi-a început activitatea, în rîndurile clasei muncitoare, ca lucrător în ateliere mecanice încă din 1917. Se consacră, apoi, muncii politice în rîndul tineretului, activînd, între 1921 şi 1923, în cadrul Comsomolului din gubernia Poltava. Urmează perioada studiilor — pînă în 1926 — la Facultatea muncitorească de pe lîngă Institutul politehnic din Kiev şi, apoi, la Institutul tehnologic de industrie alimentară, pe care îl absolvă în 1931. Din 1930, este membru al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Intrat în producţie, desfăşoară o activitate de specialitate, ocupînd, succesiv, în perioada 1931—1939, funcţii de inginer, inginer-şef adjunct şi inginer-şef într-o serie de uzine şi trusturi regionale din industria zahărului.

Între 1939—1940, N.V. Podgornii este locţiitor al Comisarului Poporului pentru industria alimentară din Ucraina, pentru ca, ulterior, pînă în 1942, să deţină o funcţie similară la nivelul întregii Uniunii Sovietice. Devine, pentru doi ani, director al Institutului tehnologic din Moscova pentru industria alimentară. Între 1944—1946, este din nou locţiitor al Comisarului Poporului pentru industria alimentară în Ucraina.

Din 1946 pînă în 1950, N.V. Podgornii este reprezentantul permanent al Consiliului de Miniştri al R.S.S. Ucrainene pe lîngă Consiliul de Miniştri al Uniunii Sovietice, după care, pînă în 1953, îndeplineşte funcţia de prim-secretar al Comitetului Regional de partid Harkov. În următorii ani (1953—1957), ocupă funcţia de al doilea secretar al C.C. al Partidului Comunist din Ucraina. În această perioadă, este şi membru al Comisiei Centrale de Revizie a P.C.U.S. (1952—1956). Începînd din anul 1956 este membru al C.C. al P.C.U.S.

Între 1957—1963, N.V. Podgornii este prim-secretar al C.C. al P.C. din Ucraina, fiind, în acelaşi timp, întîi membru supleant (1958—1960) şi apoi membru (1960 — aprilie 1966) al Prezidiului C.C. al P.C.U.S.

În mai multe rînduri, este deputat în Sovietele Supreme ale Ucrainei şi U.R.S.S. A fost, de asemenea, membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. (1958—1965).

Din iulie 1963, N.V. Podgornii este secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, funcţie ocupată pînă în decembrie 1965, cînd, la propunerea lui L.I. Brejnev, Sovietul Suprem al U.R.S.S. îl alege ca preşedinte al Prezidiului forului suprem legislativ.

Israelul şi entitatea palestiniană

Nu se poate afirma că în sînul guvernului israelian există coeziune în ceea ce priveşte recunoaşterea entităţii palestiniene ; opunîndu-se — printr-o dezmînţire publică — lui Yariv, ministrul informaţiilor din Israel, premierul Rabin a confirmat, implicit, existenţa unui proces ireversibil. Este vorba de o evoluţie spre recunoaşterea drepturilor poporului palestinian. Căci, fie că se doreşte sau nu, în aceasta constă singura posibilitate de a se ajunge la o pace justă pentru toate popoarele din Orientul Apropiat.

Şi mai semnificativ este faptul că, chiar în Israel, dezbaterea asupra problemei recunoaşterii entităţii palestiniene este, de acum înainte, publică şi ea a suscitat luări de poziţie cu un caracter pozitiv. Fără a supraaprecia indiciile ce caracterizează această evoluţie, se poate spune că efervescenţa cuprinde ansamblul unei populaţii nerăbdătoare să vadă conducătorii ei definind bazele unui eventual dialog cu O.E.P.

De fapt, Rabin crede că acceptarea negocierii cu reprezentanţii rezistenţei palestiniene ar constitui un pericol major şi respinge ideea creării unui stat palestinian, nu numai a celui care decurge din aplicarea rezoluţiei O.N.U. din 1947, ci şi a celui ce ar putea include, într-o primă etapă, Cisiordania şi Gaza.

Este interesant, în această privinţă, de subliniat că voci autorizate din Israel au ajuns să compare actuala fază a conflictului cu cea care prevalase în Algeria atunci cînd generalul de Gaulle acceptase să negocieze cu Frontul de Eliberare Naţională (F.E.N.). Unul din participanţii la o dezbatere radiodifuzată din Ierusalim spunea, recent, că F.E.N. revendica independenţa Algeriei, fără însă a revendica distrugerea Franţei. În ceea ce priveşte Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei, a cărei moderaţie a fost recunoscută de participanţi, aceasta ar putea constitui interlocutorul valabil, din momentul în care conducătorii săi s-ar angaja „să recunoască perenitatea“ statului Israel. Iată, aceasta spune mult despre starea de spirit a conducătorilor israelieni. Aceasta înseamnă că curentul favorabil recunoaşterii entităţii palestiniene nu numai că a cucerit noi adepţi, dar poate foarte bine deveni platforma politică predominantă în Israel. Iată de ce trebuie încurajată această evoluţie.

În urmă cu un an, preşedintele Bourguiba declara că ideea sa referitoare la dialogul arabo-israelian se va impune într-o bună zi. Evenimentele la care asistăm sînt în curs de a confirma, o dată în plus, justeţea analizei sale. Este evident că Rabin nu poate opri procesul în curs, care — mai devreme sau mai tîrziu — va sfîrşi prin recunoaşterea drepturilor inalienabile ale poporului palestinian şi triumful cauzei dreptăţii.

(După ziarul **L'Action** — Tunis)

Sosirea lui Caramanlis în Grecia

Nicolae Raiciu, satul 6 Martie, jud. Tulcea ; Valentin Munteanu, Filiaşi, jud Dolj. Primul ministru al Greciei, Constantin Caramanlis, a făcut, la 29 iulie, o declaraţie în care aduce precizări asupra condiţiilor de acceptare a preluării conducerii de către noul guvern grec. El a arătat : „În după-amiaza zilei de 23 iulie, conducerea militară, de comun acord cu cea politică, mi-a adresat chemarea să vin imediat în Grecia şi să-mi asum răspunderea guvernării ţării. (Caramanlis se afla la Paris în exil — n.n.) Apreciind că situaţia este critică, cu conştiinţa că îndeplinesc o datorie naţională, am acceptat propunerea.

Sosit în Grecia, la ora 02,00 dimineaţa, m-am dus imediat la Biroul Politic (preşedinţie — n.n), unde mă aşteptau întruniţi preşedintele republicii, conducerea politică şi militară a ţării. Cei prezenţi, după ce m-au informat pe scurt asupra situaţiei, mi-au adresat unanim apelul să preiau această grea misiune naţională.

Doream să mă informez pe deplin ; mi-am rezervat dreptul să dau răspuns în ziua următoare. Însă toţi cei prezenţi au subliniat că nevoile ţării impun să depun imediat jurămîntul.

Înainte de a accepta, am pus două condiţii : 1) forţele armate vor reveni la treburile lor şi nu vor avea nici un amestec în politica guvernului meu ; 2) forţele politice ale ţării mă vor susţine în efortul meu.

Cele două condiţii fiind acceptate, am acceptat şi eu misiunea şi am depus jurămîntul, după cum este cunoscut, la 24 iulie, ora 05,00 dimineaţa".

Florea Vasile, Botoşani. În cadrul documentarului amplu despre Organizaţia Naţiunilor Unite, publicat în nr. 42 din 1970, veţi găsi şi informaţiile solicitate în legătură cu secretarii generali ai O.N.U. şi cu preşedinţii Adunărilor Generale.

Gheorghe Tararache, Bucureşti. Într-adevăr, o persoană nu poate exercita funcţia de preşedinte al S.U.A. decît pe durata a două mandate. Cazul lui Roosevelt a fost o excepţie, determinată de condiţiile războiului.

Organizaţiile palestiniene

Niţă N. Ion, satul Cucuteni, jud. Dîmboviţa. Vă prezentăm datele solicitate despre organizaţiile de eliberare palestiniene, avînd drept sursă revista „Jeune Afrique".

ORGANIZAŢIA PENTRU ELIBERAREA PALESTINEI (O.E.P.) grupează organizaţiile „Al Fatah", Saika, F.P.E.P., F.D.P.E.P., F.P.E.P. — Comandamentul-general, Frontul de Eliberare Arab (F.E.A.) A fost creată în 1964, la prima conferinţă arabă la nivel înalt de la Cairo. Începînd din 1969, preşedintele ei este Yasser Arafat. O.E.P. este azi recunoscută de 103 ţări ca unic reprezentant al poporului palestinian. Principalele organe ale O.E.P sînt : **Comitetul Executiv**, care cuprinde reprezentanţi ai tuturor organizaţiilor şi personalităţi independente ; **Consiliul Naţional Palestinian (C.N.P.)**, care joacă rolul de parlament. Format din 179 de membri (reprezentanţi ai organizaţiilor, ai Federaţiei muncitorilor, Uniunii studenţilor, Uniunii scriitorilor şi ziariştilor, Uniunii femeilor etc.), se întruneşte, anual, în două sesiuni ordinare; **Armata de Eliberare a Palestinei (A.E.P.)**, comandată de generalul Misbah Boudairi, sub autoritatea lui Yasser Arafat. Efectivul ei este estimat la 15 000 de oameni ; **Consiliul Central**, organ intermediar între C.N.P. şi Comitetul Executiv ; **Comandamentul general al revoluţiei palestiniene**, condus de Yasser Arafat, cuprinde toate organizaţiile de guerilă şi are drept sarcină coordonarea acţiunilor militare ; **Comandamentul luptei armate palestiniene (C.L.A.P.)**, poliţie militară însărcinată cu menţinerea ordinii în taberele şi bazele de comando ; **Înaltul comitet politic pentru problemele palestiniene în Liban**, prezidat de Tarofik Sofadi, asigură legătură cu guvernul de la Beirut. **„AL FATAH"** s-a impus drept principala organizaţie a rezistenţei. Efectivele sale sînt apreciate la circa 6 000 de oameni. La începutul anilor '60, şi-a creat o organizaţie militară proprie — „Al Assifa". Are propria sa administraţie, propriile sale organe de presă şi reprezentanţe în străinătate. Liderul ei, Yasser Arafat, s-a născut la Ierusalim în 1929. După terminarea liceului, s-a angajat în rîndurile miliţiei palestiniene în timpul războiului arabo-israelian din 1948. S-a înscris, apoi, la Universitatea din Cairo, unde a obţinut diploma de inginer şi a fost ales preşedintele Federaţiei studenţilor palestinieni. După războiul din 1956, la care a participat ca ofiţer al armatei egiptene, a plecat în Kuweit, unde a început organizarea mişcării de rezistenţă. După războiul din 1967, „Al Fatah" se va transforma într-o organizaţie politico-militară.

FRONTUL POPULAR PENTRU ELIBERAREA PALESTINEI (F.P.E.P.) a luat naştere după iunie 1967. După 1968, a cunoscut o perioadă de sciziuni, în urma cărora s-au desprins gruparea lui Ahmed Jibril şi o aripă care va forma F.D.P.E.P. A intrat în O.E.P. în 1970. Liderul ei, dr. Georges Habache, este un arab creştin, născut în 1924, la Lydda. Şi-a făcut studiile de medicină la Universitatea americană din Beirut, după care a condus o clinică la Amman.

FRONTUL DEMOCRATIC POPULAR PENTRU ELIBERAREA PALESTINEI (F.D.P.E.P.) a luat fiinţă în februarie 1969, dintr-o sciziune a F.P.E.P. Liderul ei, Nayef Hawatmeh, s-a născut în 1936, în Iordania. A făcut studii de filozofie la Beirut. A fost printre primii lideri palestinieni care s-au pronunţat deschis în favoarea creării unui stat palestinian în Cisiordania şi Gaza.

F.P.E.P. — COMANDAMENTUL-GENERAL a fost înfiinţată în 1968, tot dintr-o sciziune a F.P.E.P. A intrat în O.E.P. după sesiunea Consiliului Naţional din iunie 1974. Liderul ei este Ahmed Jibril, fost ofiţer în armata siriană.

SAIKA a luat naştere în vara anului 1967 la Damasc. Zouheir Mohsen, secretarul ei general, conduce şi departamentul politic al O.E.P.

FRONTUL DE ELIBERARE ARAB (F.E.A.), creat în 1968, la Bagdad. Liderul său, Abdel Wahab Kayali, este profesor de ştiinţe politice la Universitatea americană din Beirut, autor al mai multor lucrări asupra Palestinei.

Vom încerca să răspundem în alte numere şi celorlalte întrebări.

Nicu Vlad, Bucureşti. La prima şedinţă a Sovietului Naţionalităţilor, Latîş Vitalii Ruben a fost ales în unanimitate preşedinte al acestei camere a Sovietului Suprem al U.R.S.S. Agenţia TASS transmite următoarele date biografice: Ruben are 60 de ani. În anii '30 a lucrat ca agronom, a predat la o şcoală medie. Apoi, a redactat un ziar raional. Din 1941, este activist de partid. Timp de opt ani, Vitalii Ruben a fost preşedinte al Consiliului de Miniştri al R.S.S. Letone. Din 1970, este preşedinte al Prezidiului Sovietului Suprem al acestei republici unionale sovietice. La 16 iunie a.c., Vitalii Ruben a fost ales, pentru a patra oară, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S.

L. V. Ruben o înlocuieşte pe Iagdar Nasriddinova, care ocupa funcţia de preşedinte al Sovietului Naţionalităţilor din 1970.

Alex. Nicolescu, Bucureşti. Ne pare rău, dar nu putem publica articolele trimise de dv. Vă sugerăm să vă adresaţi revistei „Viaţa militară".

Dan Petrache, com. Drăghiceni, jud. Olt. **1.** În nr. 6 din acest an, în cadrul acestei rubrici, am scris pe larg despre clauza naţiunii celei mai favorizate.

2. România întreţine relaţii comerciale cu toate ţările membre ale Pieţei comune.

Anca Tudoran, Bucureşti. Doamna Mildred Scheel este, într-adevăr, cea mai tînără soţie a unui preşedinte al Republicii Federale Germania — are 41 de ani. Are doi copii — Cornelia (11 ani) şi Andrea Gwendolyn (4 ani). În urmă cu cîtva timp a adoptat un copil din Bolivia, Simon Martin, azi în vîrstă de 5 ani. Este de profesie medic radiolog. **În fotografie:** doamna Mildred Scheel, împreună cu cei trei copii.

Familia Kennedy (IV)

Sergiu Tofan, Galaţi ; Aurora Dinescu, Braşov ; Nicolae Stoica, Tecuci ; Viorica Neagoe, Adriana Mironescu, Bucureşti ; Ilie Călugăru, Bistriţa ; Sorina-Alina Tunetu, Sebeş-Alba ; Vasile Nicoară, Bucureşti.

VALUL ZILNIC DE VIZITATORI

Ora 10. Acum preşedintele îşi începe programul oficial, care poate varia, se înţelege, la infinit. Prima întîlnire a zilei poate fi cu un şef de stat străin sau cu un ambasador care îşi prezintă scrisorile de acreditare. Poate întîlni o delegaţie sindicală, un grup de oameni de afaceri sau un grup al vreunei organizaţii a drepturilor civile. Poate avea şi întîlniri mai puţin oficiale, pentru a felicita vreun fotograf etc.

Preşedintele Statelor Unite nu e numai şeful guvernului, ci şi şeful statului. De aceea, trebuie să îndeplinească un număr considerabil de activităţi pur reprezentative.

De la orele 10 la 13, preşedintele trebuie să înfrunte un val continuu de vizitatori, introduşi de O'Donnel, al cărui birou e chiar lîngă al său. Se întîmplă, de asemenea, ca John Kennedy să întrerupă aceste primiri pentru a dicta o scrisoare sau o notă secretarei sale, Evelyn Lincoln, al cărei birou este, de asemenea, alăturat.

EXERCIŢIILE FIZICE

Ora 12. Casa Albă e locul unui mare număr de reuniuni interministeriale. Aflată în mijlocul edificiului executiv al guvernului Statelor Unite, Casa Albă asigură legătura pentru toate problemele naţionale importante. Astfel, un mesaj aşteptat al preşedintelui în legătură cu relaţiile economice internaţionale poate determina reunirea la Casa Albă a unor înalţi funcţionari ai Departamentului de Stat, ministerelor finanţelor şi comerţului, a unor specialişti în schimburile internaţionale, reprezentanţi ai Consiliului naţional de securitate, al cărui sediu este însăşi Casa Albă. Frecvent, preşedintele ţine astfel de şedinţe de lucru pentru a indica marile linii ale acţiunilor prevăzute, lăsîndu-le apoi să se desfăşoare după directivele indicate.

Ora 13. Preşedintele părăseşte, de obicei, aripa de vest, puţin după această oră, pentru a se duce la piscină unde, timp de 20 de minute, face exerciţii. Urmările unei răni primite în timpul războiului, pe cînd comanda o patrulă în Pacific, îl obligă să facă în mod constant mai multe exerciţii fizice, după prescripţiile medicului. Aceste exerciţii trebuie făcute în fiecare zi, pentru a înlătura durerile persistente pe care le resimte. Apoi, revine la Casa Albă propriu-zisă, pentru masa de prînz, de obicei cu doamna Kennedy, dar, uneori, şi cu unii din membrii guvernului. Urmează o scurtă pauză, după care preşedintele revine în biroul său, la ora 15,30, pentru o nouă şedinţă de lucru.

Diferitele personalităţi ale Casei Albe dispun de o sală de mese în subsolul aripii de vest, pentru a putea mînca repede şi a se reîntoarce în birouri.

UN TELEFON LA ARCUL DE TRIUMF

Ora 14. Este, poate, momentul de a ne reuni pentru pregătirea uneia din călătoriile preşedintelui. Spre deosebire de vizitele cetăţeanului obişnuit, acestea cer o meticuloasă pregătire, mai ales în domeniul comunicaţiilor (poate punctul cel mai important). Preşedintele trebuie să fie în orice clipă în măsură să comunice, dacă e necesar, cu Casa Albă, atunci cînd e plecat. Trebuie pusă în funcţiune, prin urmare, o reţea de transmisii foarte serioasă. Toate mijloacele de transport folosite de preşedinte — avioane, automobile, vapoare, trenul special — sînt dotate cu un echipament aparte. În plus, toate locurile pe care trebuie să le viziteze sînt legate telefonic de Casa Albă. De exemplu, cînd preşedintele Kennedy s-a dus la Paris, în 1961, pentru a-l întîlni pe generalul de Gaulle, un aparat telefonic era instalat la picioarele Arcului de Triumf, pentru a-i înlesni, dacă era necesar, o comunicare directă cu Casa Albă, chiar în timpul în care depunea o jerbă de flori la Mormîntul soldatului necunoscut.

Alt punct foarte important al deplasărilor prezidenţiale — securitatea preşedintelui. Aceasta e încredinţată Serviciului secret al S.U.A., organism special al guvernului, a cărui misiune esenţială este protecţia preşedintelui.

Trebuie, de asemenea, stabilite planurile pentru reprezentanţii presei care urmăresc călătoria prezidenţială. Astfel, în timpul vizitei la Paris, din 1961, s-au deplasat aproximativ 125 de reporteri şi fotografi americani. Serviciul de presă al Casei Albe are responsabilitatea reţinerii unor avioane speciale, camere de hotel, prevederii mijloacelor de transport locale, instalaţiilor telegrafice necesare etc. Ziarele suportă cheltuielile, dar organizarea depinde de Casa Albă.

În timpul ultimului război mondial John Kennedy a luptat în Pacific. În noaptea de 2 august 1943, mica sa navă, aflată în strimtoarea Blackett, lîngă Insulele Solomon, la 40 de mile de bază, e lovită de un distrugător japonez

Caroline, care îşi iubea mult tatăl, îl aşteaptă, cu flori, la aeroport, la întoarcerea preşedintelui dintr-o călătorie. Îşi potriveşte pasul cu al tatălui, îi sărută mîna...

10 000 DE SCRISORI PE ZI

De la orele 15 la 18. Programul continuă cu o succesiune de întrevederi, fie cu colaboratorii, fie cu vizitatorii înscrişi în program. Cînd agenda nu cuprinde întîlniri oficiale, preşedintele circulă adesea prin Casa Albă, pentru a-şi vedea colaboratorii în birourile lor şi a discuta cu ei cîte o problemă deosebită. Nici un funcţionar al Casei Albe nu poate fi vreodată sigur că John Kennedy însuşi nu va intra pe neaşteptate în biroul său.

(Va urma)

După Dallas, 1963. Jackie, urmărită acum cu atenţie de întreaga Americă, avea să scape într-o zi din „clan"

E.O.K.A. — 1 și 2

Teodor Dan, Iași. E.O.K.A.-2 sau, cum i se mai spune, E.O.K.A.-B, este o organizație ilegală creată în rîndul cipriotilor greci și a cărei activitate — purtată cel mai adesea prin mijloace de violență — are drept scop principal Enossis, adică alipirea Ciprului la Grecia.

Prima E.O.K.A. (E.O.K.A.-1) a reprezentat mișcarea organizată sub conducerea generalului Grivas, în jurul anilor '50 — ani de intensificare a luptei anticolonialiste, de către adepții Enossisului. La început, partizanii E.O.K.A. au sprijinit acțiunile întreprinse de arhiepiscopul Makarios pentru a se pune capăt dominației colonialiste britanice în Cipru, continuînd chiar lupta atunci cînd arhiepiscopul a fost deportat în insulele Seychelles.

Acordurile din 1959, de la Zürich și Londra, care au consacrat independența Ciprului, n-au fost însă bine primite de E.O.K.A.-I, deși Grecia se număra printre semnatari. Grivas a revenit atunci la Atena cu titlu de cetățean de onoare și grad de general de corp de armată grec. El s-a întors în Cipru în 1963 pentru a organiza forțele armate cipriote și a fost rechemat, din nou, după incidentele intercomunitare din iarna 1963—1964, de care, se pare, că adepții săi și ai Enossisului n-au fost străini. În toamna anului 1971, după cum se știe, părăsind reședința forțată care i se stabilise la periferia Atenei, generalul Grivas a revenit, clandestin, în Cipru și a reconstituit E.O.K.A. Scopul rămînea același : Enossisul, iar ținta principală devenise arhiepiscopul Makarios, susținător al independenței și suveranității insulei. E.O.K.A.-2, creată după moartea generalului Grivas, în ianuarie 1974, se pare că avea strînse legături cu ofițerii greci din Garda națională cipriotă.

Caxias (I)

Ștefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. Vă prezentăm, cu începere din acest număr, cîteva extrase din reportajul apărut în „L'Humanité dimanche", sub semnătura lui Georges Tabaraud, în care se descrie, pentru prima oară, celebra închisoare Caxias din apropiere de Lisabona, la care vă referiți în scrisoarea trimisă la redacție. „Caxias era închisoarea favorită a poliției politice a regimului, P.I.D.E. Aflat pe ruta Costa dos Sol, la 20 km de Lisabona, vechiul fort din secolul al XVI-lea care o adăpostește era foarte practic. La o atît de mică distanță de sediul central al P.I.D.E., du-te-vino-ul deținuților nu punea probleme. Un vechi fort este, în mod necesar, plin de resurse. La Caxias, aceste resurse încep printr-o poartă de fier situată la primul etaj al pavilionului central. O poartă de serviciu, cu aspect anonim, se deschide spre un lung culoar. La capăt, o nouă grilă ce dă spre șanțurile interioare, în care zac gunoaie, vechi materiale abandonate. Săpate în pămînt, culoare strîmte duc la ceea ce au fost cîndva camerele de muniții.

Dias Lourenço, membru al Comisiei Executive a Comitetului Central al Partidului Comunist Portughez, care mă însoțește, nu ezită. O ia pe unul din aceste culoare, pe care trebuie să mergem în șir indian. Împinge o ușă și ne spune : «Aici». Este o celulă strîmtă, cu pereții mustind de apă, lungă de 2,50 m și lată de 1,50 m, fără nici o altă aerisire decît ușa, nici o altă lumină din afară. Lîngă perete, un pat de lemn, o măsuță. Dias Lourenço a petrecut aici 75 de zile «la secret», cu o lampă electrică, fără a i se schimba măcar o dată așternutul, fără cărți, fără nimic. 75 de zile ! Lourenço, 8 arestări, 17 ani de închisoare și care ispășea o nouă condamnare de 12 ani cînd a fost eliberat, la 25 aprilie, ne arată alte culoare, alte uși, alte celule. Ne conduce acum în cazematele de apărare, săli mari, pline de moloz, în care lumina pătrunde prin ferestruicile pentru aruncarea proiectilelor. Aici erau închiși greviștii, manifestanții, arestați cu sutele deodată. Fără igienă, fără apă, fără instalații sanitare. Prizonierii dormeau chiar pe podea. Numeroase inscripții povestesc istoria adevărată a Portugaliei : — «Aici au fost închiși 113 muncitori arestați la 1 mai 1962; alți 98 muncitori, arestați și ei la 1 mai, ni s-au alăturat cinci zile mai tîrziu». «Sîntem 30 de tineri, arestați în 1962, pentru greva de la Alentejo». «Toți prizonierii de aici sînt frați. Toți trebuie să fie solidari — 1958». «S-au împlinit 66 de zile de cînd sînt aici, dar sper să ies — iulie 1944». «Sînt aici pentru a treia oară. Mîine mă vor trimite la Peniche-Estero». Într-un patrat, inscripția : «José Caramello, arestat în 1962» și dedesubt : «M-au luat din nou — 1972».

Ce film extraordinar asupra luptei poporului portughez s-ar putea face cu inscripțiile de la Caxias!

Dar încă n-am văzut ceea ce era cel mai rău. Pătrundem cu toții sub pămînt, aproape vertical, pe o scară abruptă. Coborîm apoi în beznă. La 30 m sub pămînt, se deschide un culoar, prin care ajungem la o cameră 10/4 m pe care numai torțele o luminează slab. Solul este inundat. Apa — de aproape 50—70 cm. Oricît ar părea de necrezut, deținuții au trăit și au murit în aceste pivnițe inundate. Pentru ei, aceasta a însemnat coborîrea în infern, abandonarea oricărei speranțe.

Acum, cînd închisorile au fost deschise, cînd militanții care au suferit aici au ieșit din clandestinitate, imaginea unei Portugalii pe care puțini o cunoșteau se conturează treptat. O putere dură și crudă apare, protejată de forțe speciale ca Garda Republicană și, mai ales, de o poliție politică implacabilă, un adevărat Gestapo — P.I.D.E. Într-o țară săracă, unde se mai știe încă ce este foamea, unde numai în jurul Lisabonei 200 000 de muncitori trăiesc în bidonvilles-uri pentru că nu au posibilitatea să plătească chiria apartamentelor, P.I.D.E. dispunea de un buget nelimitat. În subdezvoltarea generală, ea își putea permite să achiziționeze mijloacele cele mai moderne, ustensilele de tortură cele mai sofisticate. La Caxias, pe lîngă celulele din alte vremuri, închisoarea era împănată cu microfoane, iar celulele erau supravegheate în permanență printr-o rețea invizibilă de televiziune".

Papp Attila, com. Dumbrava, jud. Timiș. Numele statului american Alaska derivă dintr-un cuvînt aleutin care însemna „marele pămînt". Capitala statului e orașul Juneau. A intrat în federație în 1959, fiind al 49-lea stat. Are o suprafață de 586 412 mile pătrate și o coastă în lungime de 6 640 mile. Principalele rîuri : Yukon, Tanana, Kuskokwim. Principalele lacuri : Iliamna, Becharof, Tustumena. Numărul locuitorilor este foarte mic — numai 241 000 (dintre care 77,6 la sută albi), deci o densitate de 0,5 locuitori pe o milă pătrată. Principalele orașe — Anchorage, Fairbanks, Juneau. Alaska este bogată în petrol și gaze naturale, sare, cărbune și alte minereuri. Se înțelege că, după ce va începe exploatarea intensă a uriașelor zăcăminte de petrol descoperite aici, va spori numărul locuitorilor și se va dezvolta și viața industrială a statului.

Nelu V. Gogonea, Țicleni, jud. Gorj. 1. În cadrul acestei rubrici (nr. 31), am publicat un răspuns în legătură cu forțele armate aflate în Cipru.

2. Evident, tratatele încheiate de guvernul Brandt și ratificate de Bundestag rămîn valabile chiar dacă la conducerea R.F. Germaniei ar trece creștin-democrații.

3. În legătură cu lucrările Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, vă sugerăm consultarea articolelor publicate de revista noastră în ultimul timp. Vom reveni pe larg asupra temei amintite de dv.

Ivan Petru, București. Este vorba de un obiectiv ce se construiește în cooperare.

Tit Cudelcă, Cîmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Vă mulțumim pentru aprecierile trimise.

1. Informația nu este greșită, deoarece este vorba de învelișul piramidei — din calcar și granit — care, însă, acum a dispărut aproape complet. Se mai pot vedea niște urme ale acestui înveliș doar în vîrful piramidei Kefren. Se consideră, de aceea, că materialul de construcție din calcar a fost luat de pe înălțimea Mokattam.

2. Anul la care vă referiți a fost luat din sursă egipteană. După „Grand Larousse Encyclopedique" și „Encyclopedia Britannica", anul cuceririi Egiptului de către arabi este, într-adevăr, 641.

3. Cairo se numește și azi în limba arabă „El Qahira", în traducere — „Victorioasa". Faptul că, în 973, a devenit capitala califatului Fatimizilor nu înseamnă că și-a schimbat denumirea.

Antoaneta Dragodan, com. Suhaia, jud. Teleorman. 1. O asemenea hotărîre ține de competența guvernului respectiv.

2. Ne pare rău, dar nu putem da curs solicitării dv. Poate, dacă ne veți trimite ceva scris, vom fi în măsură să ne pronunțăm mai sigur.

Virgil Stoia, Galați. 1. În nr. 26 al revistei am publicat o corespondență de la trimisul nostru special la Mogadiscio privind lucrările reuniunii la nivel înalt a Organizației Unității Africane.

2. Spațiul de care dispunem în cadrul acestei rubrici este prea restrîns pentru a putea răspunde tuturor întrebărilor dv. privind O.P.E.C. Vă sugerăm, însă, consultarea broșurii pe această temă, publicată de Editura politică și semnată de Rodica Georgescu.

POSTA REDACȚIEI

Filipinele

Adrian Negoiță, Constanța. Vom răspunde întrebărilor dv. privind Filipinele, reproducînd un fragment dintr-un articol publicat în revista „Moci" („Moniteur Officiel du Commerce International").

„Suprafața Filipinelor, comparabilă cu a Italiei, este de aproape 330 000 de kmp. Dar țara este extraordinar de fărîmițată, fiind alcătuită dintr-un ansamblu de 7 000 insule, întinse sub tropice ; 11 dintre ele reprezintă 96 la sută din suprafața țării și grupează majoritatea populației, cele mai importante fiind insulele Luçon (unde se află Manila, capitala țării) și Mindanao.

Rata anuală de creștere a populației este mare : aproape 3,5 la sută. Populația este tînără (un filipinez din trei are mai puțin de 10 ani), procentul de alfabetizare este ridicat, probabil cel mai înalt din întreaga Asie de sud-est. Totodată, populația este în majoritate rurală (circa 67 la sută). O treime din produsul național brut al țării provine din agricultură ; aceasta contribuie în proporție de 50 la sută la asigurarea locurilor de muncă și în proporție de două treimi la exporturi.

În primele opt luni ale anului 1973, exporturile filipineze au atins un nivel record, dar aceasta, în esență, datorită îmbunătățirii cursurilor mondiale la materiile prime vîndute în străinătate : 1,12 miliarde de dolari, adică cu 57 la sută mai mult decît în aceeași perioadă a anului 1972. Această situație a permis Băncii Centrale să dispună de cele mai importante rezerve în devize înregistrate din 1947 pînă acum : 739 000 000 dolari la sfîrșitul lui august 1973.

Banca Centrală participă la marile proiecte guvernamentale, care urmează să permită reducerea carențelor în producția de orez. Cît despre politica industrială, ea rămîne pe linia anului 1970 : investiții prioritare în industriile care valorifică materiile prime naționale. În 1973, rata de creștere a economiei filipineze a progresat cu 7 la sută, adică ceva mai mult decît fusese prevăzut. Guvernul filipinez speră s-o mențină pentru anul în curs. Planul de dezvoltare pe patru ani acoperă anii fiscali 1973—1977. El trebuie să răspundă la mai multe obiective : reducerea inegalităților în repartiția veniturilor și bogățiilor ; dezvoltarea folosirii forței de muncă (de la 13,2 milioane în 1974, la 16,4 milioane în 1977) ; promovarea avantajelor sociale ; stabilizarea prețurilor ; accelerarea creșterii economice la o rată medie de 7 la sută, din 1974 pînă în 1977 (la prețuri constante) ; venitul pe cap de locuitor urmează să crească de la 957 pesos în 1974, la 1 077 în 1977 (la sfîrșitul lui ianuarie 1974, 100 pesos = 77,3 franci francezi) ; în sfîrșit, reechilibrarea dezvoltării industriale printr-o regionalizare a programelor.

Alături de planul pe patru ani există așa-numitele „investment priorities and export priorities plans" (planuri privind prioritățile în materie de investiții și exporturi). Stabilite de Board of Investments (Oficiul de investiții), ele prezintă în amănunt, pe sectoare, proiecte ce vor fi încurajate de administrație.

Cel de-al șaselea plan de investiții prioritare prevede, mai ales, construirea de unități de prelucrare a orezului pentru un total de 390 000 de tone, unități de prelucrare a porumbului, fructelor și legumelor și construcția de fabrici de ulei. În ce privește echipamentele industriale, programele prioritare se referă la tratarea metalelor neferoase (cuprul, nichelul, aluminiul), industriile agricole exportatoare (pastă de hîrtie, uleiuri vegetale, produse din lemn) și mecanică (construcția de automobile și în curînd construcția navală)".

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. 1. Sînt date strict tehnice, despre care nu avem informații.

2. Vă sugerăm să consultați, în continuare, articolele noastre despre situația din Portugalia.

Ioan Paidos, com. Lungani, jud. Iași. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Magazin istoric".

E. S. A.

I. Vlad, Tîrgoviște. Cele două organizații spațiale vest-europene, ELDO și ESRO, au fost fondate în anul 1962, în scopul de a înlesni colaborarea vest-europeană în domeniul rachetelor și sateliților. Astăzi, ELDO și ESRO sînt pe cale să fuzioneze și să formeze un nou organism, „European Space Agency" — E.S.A. Rațiunile sînt multiple. În primul rînd, aproape toți membrii și-au pierdut încrederea în ELDO, ca urmare a unor eșecuri succesive și, mai ales, a eșecului rachetei „Europa II" (noiembrie 1971). În același an, Statele Unite au declarat că pot pune la dispoziție Europei occidentale rachete purtătoare; R.F. Germania hotărăște să abandoneze proiectele din cadrul ELDO. În ceea ce privește organizația ESRO, aceasta a obținut rezultate ceva mai bune: între 1968 și sfîrșitul lui 1972, a înregistrat șapte lansări de sateliți reușite, a participat, împreună cu Suedia, la realizarea unui program de explorare a păturilor înalte ale atmosferei (220 lansări de rachete de la baza Kiruna). În 1970, la a 4-a conferință spațială vest-europeană, s-a hotărît fuzionarea celor două organisme dar, întrucît negocierile au durat mult, abia la sfîrșitul lui 1972 s-a putut decide ceva. Anume: un al doilea program spațial (1973—1977) în valoare de 576,5 milioane unități de cont, fuzionarea ELDO și ESRO cu revizuirea statutelor respective și participarea la programul „post-Apollo". În iulie 1973, o altă conferință spațială vest-europeană aprobă trei proiecte: contribuția la construcția laboratorului spațial „Spacelab" (în cadrul programului „post-Apollo"), proiectul francez de realizare a unei rachete purtătoare și proiectul britanic de realizare a unui satelit de navigație maritimă. Întrucît R.F.G. este singurul membru care dorește participarea la toate cele trei proiecte, deciziile se amînă din nou. În septembrie 1973, este încheiat un acord între ESRO și N.A.S.A.

În cadrul noului organism E.S.A., în care vor fi continuate proiectele amintite, se va face o deosebire între programul obligatoriu și cel facultativ (la care vor participa numai membrii interesați). În cadrul acestui program facultativ intră punerea la punct a sateliților utilitari, a unui sistem de sateliți aeronautici (în colaborare cu S.U.A.), a unui sistem de sateliți meteorologici, a unui satelit european de telecomunicații. Sateliții meteorologici (METEOSAT), a căror lansare e prevăzută pentru 1976/77, vor reprezenta și o contribuție la programul internațional „Global Atmosphere Research Programm" al Organizației mondiale de meteorologie.

Grigore Duca, București. 1. Prințul Suvanna Fuma, primul ministru al Laosului, a suferit un atac de cord la începutul lunii iulie. Este în vîrstă de 72 de ani.

2. În **fotografia** alăturată : Egon Bahr, depunînd jurămîntul în funcția de secretar pentru problemele de asistență economică a țărilor în curs de dezvoltare, în guvernul vest-german.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

COMBINATUL CHIMIC

victoria

Aleea Uzinei nr. 8, orașul Victoria, jud. Brașov

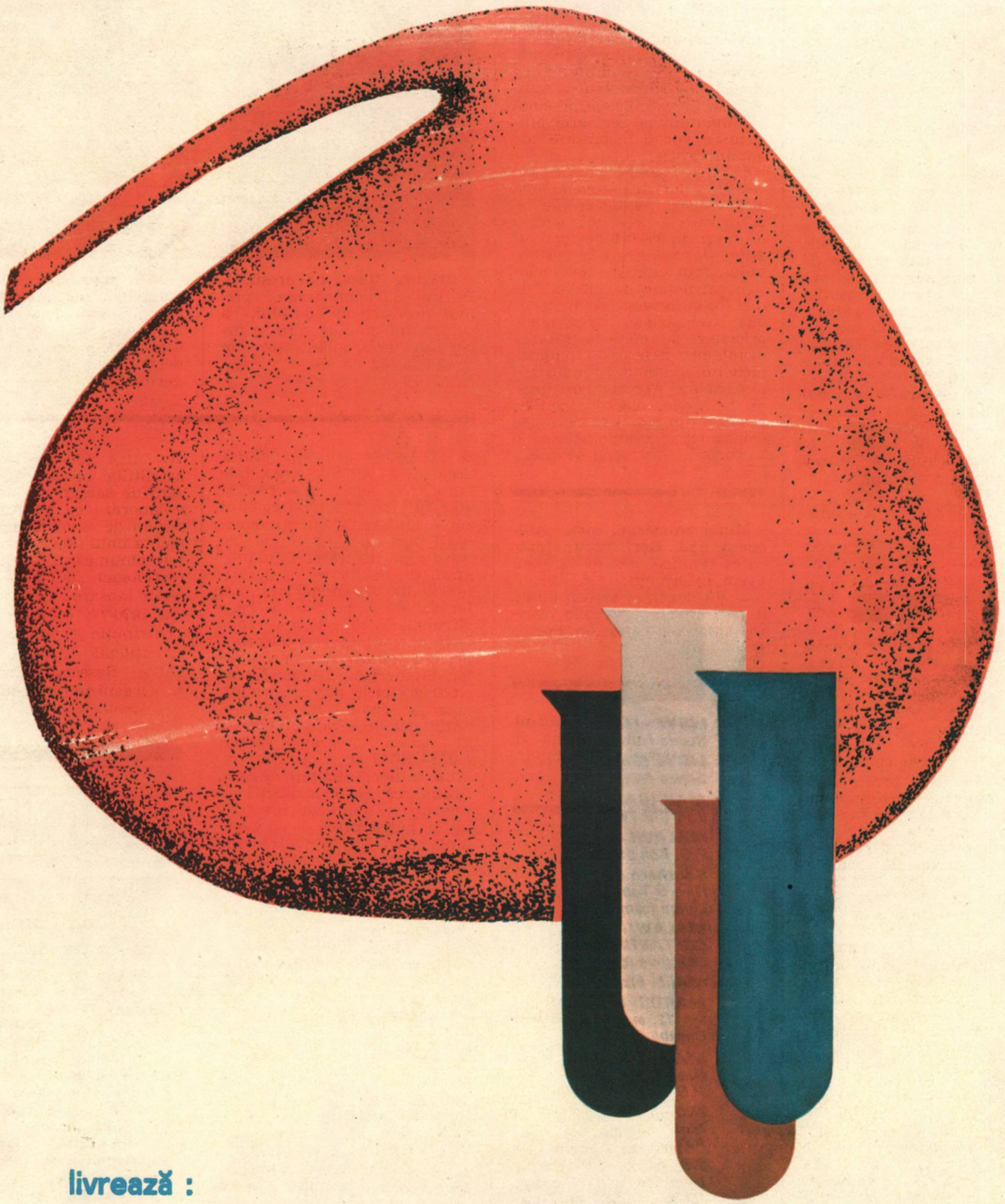

livrează :

amoniac, acid azotic, uree, acid sulfuric tehnic, sulfit de sodiu tehnic, formaldehidă tehnică, adezivi ureoformaldehidici pentru industria lemnului, rășini ureoformaldehidice modificate, schimbători de ioni, paraformaldehidă, nitroceluloză, metanol de sinteză, carbonat de amoniu alimentar

O VACANŢĂ PLĂCUTĂ

vă oferă unităţile turistice ale cooperaţiei de consum, în locuri deosebit de pitoreşti. Condiţii optime de cazare şi masă : camere cu confort modern, restaurante care oferă gustoase specialităţi culinare şi băuturi selecţionate.

Vă aşteaptă :

- *MOTELUL PRAID în localitatea cu acelaşi nume din jud. Harghita – D.N. 13 A ;*
- *MOTELUL BREŢCU-OITUZ lîngă localitatea Breţcu, pe D.N. 11 (Braşov – Gh. Gheorghiu-Dej) Km. 79 ;*
- *HANUL DRĂGUŞENI, la 52 Km. de Suceava spre Roman*
- *MOTELUL TOPOLOGUL, la 18 Km. de Rîmnicu Vîlcea spre Piteşti.*

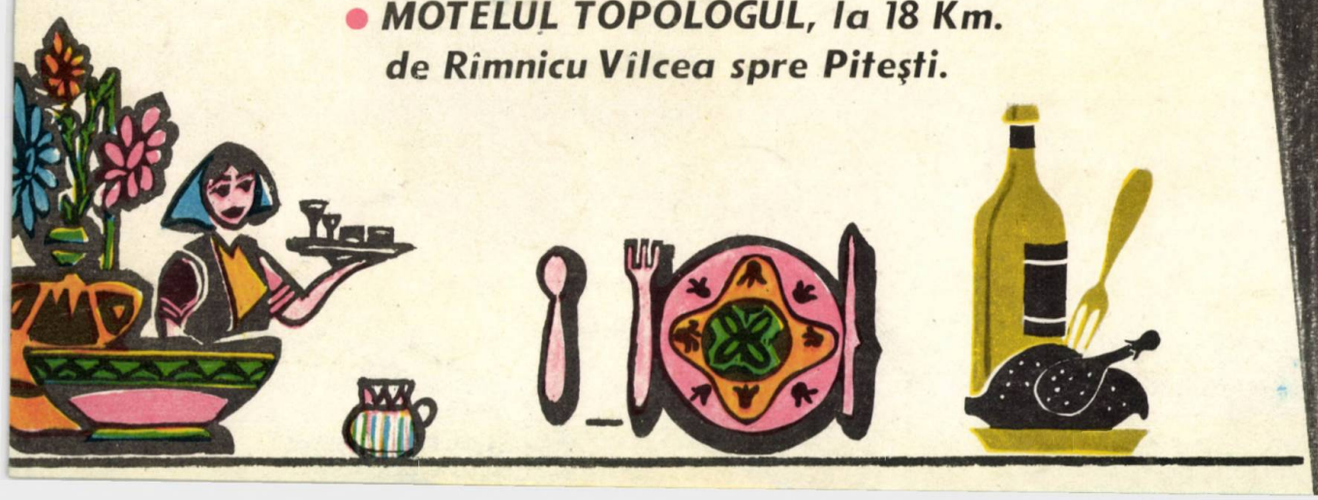

anchetă internațională

ROMÂNIA în conștiința lumii

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 34 15 august 1974

CONTRIBUȚIA ROMÂNIEI LA FĂURIREA UNEI LUMI MAI BUNE ȘI MAI DREPTE

BUCUREȘTI

CONFERINȚA MONDIALĂ A POPULAȚIEI

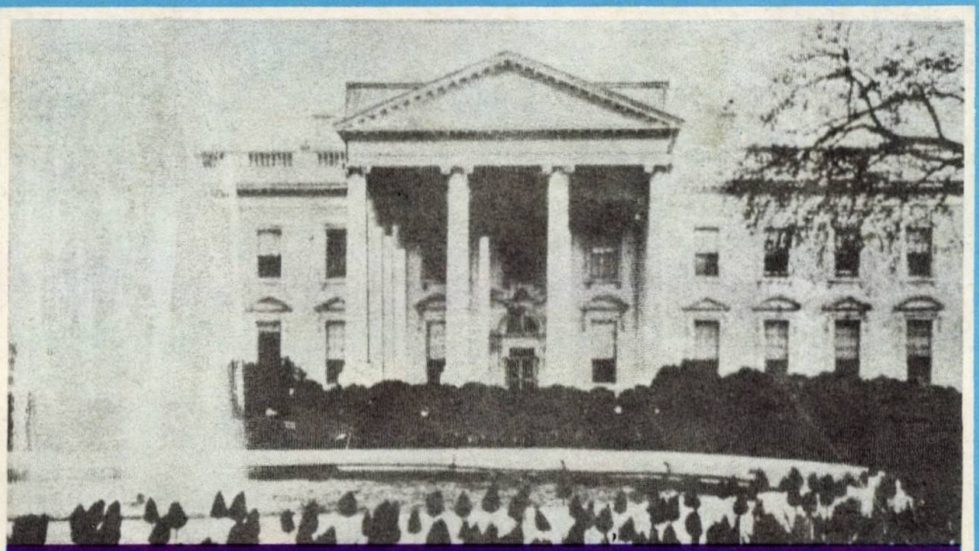

Schimbare la Casa Albă

„Italicus", ora 1 și 30

Primiri la tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU

Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez

Delegaţia Partidului Socialist Portughez, condusă de tovarăşul Tito de Morais, prim-secretar naţional al P.S.P., membru al Consiliului de conducere şi membru fondator al partidului

Ambasadorul extraordinar şi plenipotenţiar al R. P. Bulgaria la Bucureşti, Spas Gospodov, căruia i-a înmînat, în cadrul unei solemnităţi, ordinul „Tudor Vladimirescu" clasa I, pentru contribuţia adusă la dezvoltarea relaţiilor de prietenie dintre Republica Socialistă România şi Republica Populară Bulgaria

LUMEA

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

34 (564)

15 august 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

O lume mai bună și mai dreaptă. Radu Pascal 2

Convorbirile ministrului de externe român în R.P.D. Coreeană, R.P. Chineză și Iran. Ilie Tecuță 8

Conferința mondială a populației și problemele dezvoltării. Prof. dr. Theodor Burghele 10

Washington :

– Semnificații ale momentului politic american. Mihai Matei 12

– Cuvîntarea radiotelevizată a președintelui Richard Nixon. Text integral 13

– Cuvîntarea președintelui Gerald Ford în Congresul S.U.A. 14

– Cronologia cazului Watergate 15

Geneva. A doua rundă de negocieri asupra Ciprului. Corneliu Vlad 19

Roma. „Italicus" – ora 1 și 30'. Rodica Dumitrescu 24

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund : Georges Marchais, Tito de Morais, Mustafa Haladj, Mohamed Sayah 5–8

REPORTAJ PE GLOB

Congo. Ioan Timofte 16

SINTEZE

Necesitatea instaurării unei noi ordini economice internaționale. (II). Ilie Șerbănescu 18

DOCUMENTAR

Republica Africa Centrală. Marcel Negreanu 20

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Chile – după unsprezece luni. Anca Voican 21

1000 + 1 22–23

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

L'Economiste du tiers monde, Agenția M.T.I., Avghi, Entreprise, L'Humanité, Agenția B.T.A. 25–28

PROFIL

Gerald Ford, președintele Statelor Unite ale Americii 28

POȘTA REDACȚIEI 29–32

SAPTAMINA

7–13 august

miercuri

– La Phenian a avut loc o reuniune lărgită a Comitetului Central al Frontului Democratic pentru Reunificarea Patriei, consacrată examinării problemelor privind înfăptuirea grabnică a politicii de convocare a unui amplu Congres național, politică expusă de președintele R.P.D. Coreene, Kim Ir Sen, în Programul în cinci puncte al reunificării naționale.

– Siria și R.F. Germania au restabilit relațiile diplomatice la nivel de ambasadă.

– Primul ministru al Etiopiei, Michael Imru, a primit, din partea comitetului de redactare, textul primului proiect de revizuire a Constituției promulgate în 1955. Printre prevederile conținute în proiectul de Constituție se numără alegerea primului ministru de către membrii celor două Camere ale Parlamentului pentru o perioadă de patru ani, laicizarea statului, precum și autorizarea creării partidelor politice.

– La Stockholm a sosit, într-o vizită oficială, ministrul de externe al Cubei, Raul Roa.

joi

– La Palatul Națiunilor din Geneva s-a deschis cea de-a doua fază a convorbirilor tripartite asupra Ciprului.

– La Budapesta s-au încheiat convorbirile între Jenö Fock, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare și Piotr Jaroszewicz, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Polone. Discuțiile s-au referit la probleme privind relațiile dintre cele două țări și unele probleme internaționale actuale.

vineri

– În stațiunea Neptun, s-au încheiat convorbirile între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și tovarășul Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez. A avut loc un schimb de vederi în probleme ale vieții internaționale actuale, ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

– Richard Nixon și-a prezentat demisia din funcția de președinte al Statelor Unite ale Americii. În aceeași zi, Gerald Ford a depus jurămîntul în funcția de președinte al S.U.A., devenind al 38-lea șef de stat american.

– A luat sfîrșit vizita oficială de prietenie, întreprinsă în R.P. Chineză, între 4 și 9 august, de George Macovescu, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România.

– Guvernul Suediei a anunțat recunoașterea diplomatică a Republicii Guineea-Bissau.

– Senegalul și Cuba au hotărît să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă, s-a anunțat oficial la Dakar.

sîmbătă

– Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, George Macovescu, a sosit la Teheran, într-o vizită oficială la invitația ministrului iranian de externe, Abbas Ali Khalatbari.

– La Washington a avut loc prima ședință a guvernului american sub conducerea președintelui Gerald Ford, care a fost consacrată, în principal, examinării diferitelor aspecte ale tranziției de la fosta Administrație la cea nouă.

– Comisia Pieței comune a dat publicității la Bruxelles un raport asupra actualei conjuncturi economice a C.E.E., în care se relevă că principala preocupare a „celor nouă" este de a combate accentuarea șomajului și a inflației.

– Guvernul grec, prezidat de Constantin Caramanlis, a adoptat o nouă măsură pe linia eforturilor de normalizare a situației din țară. Printr-un decret sînt amnistiați deținuții politici și persoanele condamnate pentru activități desfășurate în perioada războiului civil din 1945–1949.

duminică

– Președintele Statelor Unite ale Americii, Gerald Ford, a adresat secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, un mesaj în care declară că „politica externă americană își va păstra continuitatea. Această atitudine generală se aplică, în special, sprijinului permanent acordat Organizației Națiunilor Unite".

– Guvernul australian a hotărît să acorde o recunoaștere diplomatică deplină Republicii Guineea-Bissau, a anunțat ministrul australian al afacerilor externe, Donald Willessee. Australia, a adăugat el, va sprijini admiterea Guineei-Bissau în Organizația Națiunilor Unite.

– Guvernul militar chilian a anunțat, pentru prima dată după lovitura de stat din septembrie anul trecut, **că va respecta dreptul la grevă și libertățile sindicale. Exercitarea dreptului la grevă în Chile rămîne, se pare, totuși interzisă, datorită stării de asediu în vigoare în întreaga țară,** după răsturnarea președintelui Salvador Allende.

luni

– Consiliul de Securitate al O.N.U. a recomandat în unanimitate admiterea Republicii Guineea-Bissau în Organizația Națiunilor Unite.

– La Roma au avut loc convorbiri între Aldo Moro, ministrul italian de externe, și Raul Roa, ministrul afacerilor externe al Cubei, aflat în vizită în capitala Italiei.

– Marocul și Mauritania au hotărît să mențină contacte permanente în vederea coordonării acțiunilor destinate decolonizării Saharei spaniole – se arată în comunicatul publicat la încheierea convorbirilor dintre regele Hassan al II-lea al Marocului și Moktar Ould Daddah, președintele Republicii Islamice Mauritania.

marți

– Premierul Marocului, Ahmed Osman – sosit luni seara la Madrid, însoțit de ministrul de externe, Ahmed Laraki – **a avut convorbiri cu premierul spaniol Carlos Arias Navarro. Subiectul convorbirilor l-a constituit viitorul Saharei spaniole.**

– Canada a recunoscut Republica Guineea-Bissau – a anunțat ministrul de externe canadian Allan MacEachen.

O lume mai bună

În ajunul unui moment jubiliar de luminoasă și profundă semnificație istorică, în care România se prezintă lumii de la treapta a trei decenii de construcție socialistă — a acestor trei decenii de existență superioară în spirala istoriei noastre, veche și bogată, cu experiența a două milenii de trăire națională — se impun, mai mult ca oricînd, acele considerații care fundamentează prestigiul acțiunii de politică internațională românească în plan mondial.

Un imperativ — și o concepție unitară — determină, în chip esențial, prezența și ascensiunea României în lumea contemporană. Este vorba de contribuția revoluționară, originală a partidului și statului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte. Este acesta obiectivul primordial care dă substanță vocației internaționale a României socialiste într-o lume în plină devenire într-o lume a unor mutații istorice fără precedent.

O lume mai bună și mai dreaptă — acest concept nou, viguros și dinamic izvorăște din meditația creatoare și practica revoluționară marxist-leniniste asupra esenței profund umaniste a relațiilor ce trebuie să stea la temelia unei noi ordini economice și politice internaționale, în deplin acord cu tendințele majore ale contemporaneității.

Este meritul de înaltă valoare — teoretică și practică — al conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a fi fost întîiul care, trasînd matca durabilă a politicii externe românești, a fundamentat acest ghid conceptual — politic și moral — al activității internaționale a României socialiste.

Umanismul revoluționar și analiza obiectivă a realităților politice ale lumii contemporane dau forța și autenticitatea acestui principiu conducător al politicii externe românești. Emanație firească a cerințelor și deziderateloor primordiale ale națiunii române, a procesului intern de adîncire a democrației socialiste, politica externă a României este, prin esență, direcționată spre afirmarea și progresul democratizării relațiilor internaționale, spre asigurarea manifestării libere, neîngrădite, independente și suverane a tuturor statelor, indiferent de orînduirea lor socială, de ponderea lor economică sau militară. A lupta pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte înseamnă, în concepția românească, a contribui, înainte de toate, la victoria democrației în viața internațională, a acționa în sensul fundamental al evoluției istorice — pentru respectarea voinței fiecărei națiuni, a dreptului ei de a-și alege calea dezvoltării, de a-și cultiva plenar capacitățile pe spațiul geografic în care trăiește, de a fi considerată partener cu drepturi egale în rezolvarea problemelor de interes general ale comunității internaționale, pentru instaurarea rațiunii, echității și dreptului în raporturile dintre state.

Generozitatea acestor țeluri nu-i simplul reflex al unui deziderat moral, ci rezultatul unei lucide gîndiri dialectice, materialist-istorice asupra tendințelor și destinelor omenirii contemporane. Este, astfel, un fapt de notorietate că, în exercitarea vocației sale internaționale, România socialistă pornește de la o apreciere realistă a raportului de forțe pe plan mondial, de la sesizarea caracterului contradicțiilor existente și mutațiilor neîntrerupte care au loc în sfera relațiilor internaționale, de la desprinderea noilor tendințe, curente, procese și fenomene ce se manifestă în lume, ca expresie a luptei dialectice dintre nou și vechi. Numai în lumina acestor considerente își dovedește adînca viabilitate concepția românească de transformare pe baze noi a omenirii, de făurire a unei ordini internaționale — economice și politice — mai drepte și mai bune, a unei lumi a păcii și colaborării între toate popoarele. In această optică, a da un chip nou lumii în care trăim este nu numai necesar, dar și posibil.

Procesele de mare amploare și profunzime înregistrate în viața internațională înscriu realismul politic și progresul istoric ca date fundamentale ale evoluției contemporane, reprezintă o reflectare directă a ascensiunii și afirmării puternice a socialismului în lume, a forțelor sociale care se pronunță pentru destindere, colaborare și pace, deschid perspective largi pentru statornicirea unor noi relații între state. Este un mare bun cîștigat al omenirii de astăzi, al civilizației noastre faptul incontestabil că promovarea colaborării și cooperării internaționale pe baza noilor principii de relații între state, afirmarea metodei negocierilor și contactelor ca unică modalitate de rezolvare a problemelor deschise, necesitatea participării active a tuturor statelor la viața internațională, ca o garanție sigură a adoptării de soluții durabile — sînt, toate acestea, imperative ale înaintării procesului de democratizare a raporturilor internaționale, reprezintă acea pre-condiție de esență a instaurării unui climat de încredere, destindere și stabilitate reală în lume.

„Considerînd că este necesar ca toate țările, indiferent de mărimea lor, să participe la rezolvarea, în interesul popoarelor, a problemelor vieții politice contemporane, România — declara, recent, tovarășul Nicolae Ceaușescu — **se pronunță și acționează pentru afirmarea în raporturile dintre state a unor principii noi, democratice, bazate pe respectarea egalității, independenței și suveranității fiecărei națiuni, a neamestecului în treburile interne, a nerecurgerii la forță și la amenințarea cu folosirea forței, a respectului și avantajului reciproc, fiind convinsă că numai pe acest fundament se poate clădi o lume mai bună și mai dreaptă, de pace și colaborare între popoare".**

Aceasta este — am putea spune — piatra unghiulară a filozofiei și practicii politice a României. O îndelungată experiență a arătat că principala sursă de tensiuni și crize internaționale a fost încălcarea unuia sau altuia dintre aceste principii. S-a demonstrat, în fapt, că pacea, colaborarea internațională și securitatea depind, în cea mai mare măsură, de respectarea lor de către fiecare stat, astfel încît dezvoltarea fiecărei națiuni să pornească de la recunoașterea drepturilor celorlalte națiuni, de la excluderea oricărei frustrări aduse acestor drepturi. Se impune, deci, respectarea principiilor noi de relații între state — concepute ca un ansam-

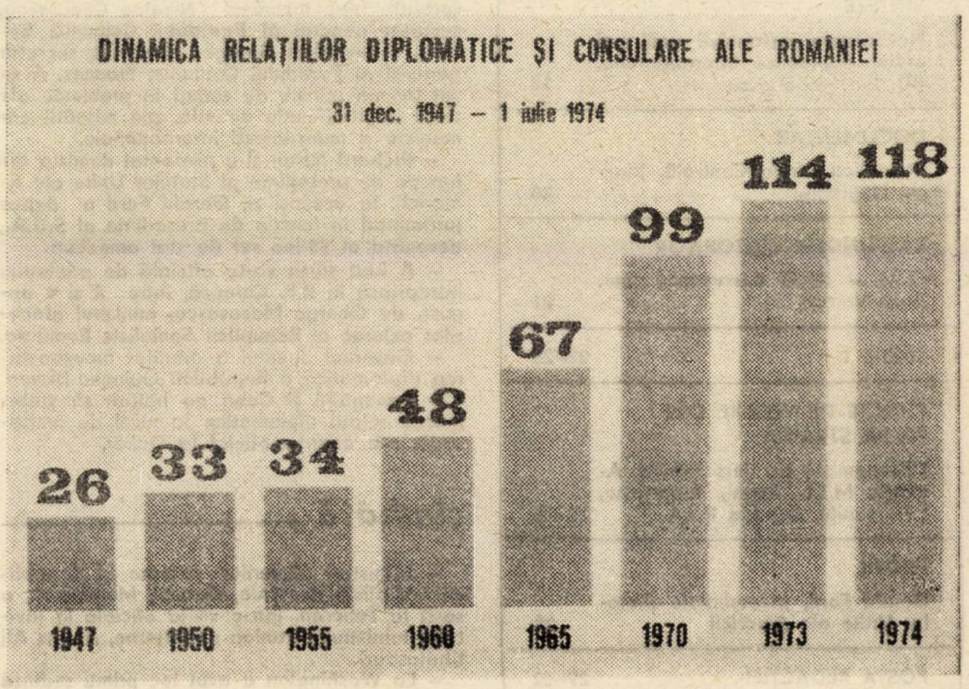

și mai dreaptă

blu unitar, atingerea unuia singur afectînd întregul. Respectarea acestor principii constituie condiția existenței libere și neatîrnate a fiecărei națiuni. Beneficiind de implicații pozitive, practic nelimitate, acest ansamblu de principii oferă singura bază certă, durabilă a relațiilor pașnice între state, constituie unicul cadru acceptabil pentru rezolvarea oricăror crize și divergențe ce pot apărea în relațiile internaționale, oferă un cîmp nelimitat pentru dezvoltarea unor raporturi echitabile și demne între state și stimularea generoasă a circuitului de valori materiale și spirituale. Alternativă la politica imperialistă de dominație și dictat, de forță și intimidare, de amestec în treburile altor state, aceste principii stau la temelia operei de creare și organizare a unei structuri internaționale noi, de făurire a unei lumi mai bune și mai drepte.

Prin întreaga sa activitate politico-diplomatică, România a contribuit nu numai la fundamentarea teoretică a conceptului, dar și la traducerea lui în viață, la găsirea și aplicarea căilor și mijloacelor concrete de a înainta în edificarea unei lumi a echității și democrației reale, a demnității și progresului.

Prin practica și experiența sa de relații, România dovedește, în fapte, posibilitățile și resursele inepuizabile de care omenirea dispune pentru a-și făuri un viitor nou, compatibil cu idealurile care o animă.

Este un legitim titlu de mîndrie națională cînd afirmăm, astăzi, la trei decenii de la Eliberare, că România are mai mulți prieteni decît a avut vreodată în toată istoria sa bimilenară. Este vorba, desigur, de volumul impresionant al relațiilor sale diplomatice cu 118 state. Dar este vorba, înainte de toate, de calitatea lor, de principialitatea pe care România își întemeiază aceste relații. Vedem, în aceasta, un izvor de prestigiu național, vedem, totodată, o reală contribuție la crearea lumii de mîine. Ne vom opri, aici, doar asupra unei idei ce luminează întreaga concepție a României asupra valorii relațiilor bilaterale pe care le întreține. Pornind de la o viziune coerentă și unitară asupra lumii în care pacea și securitatea sînt indivizibile, în care indivizibile sînt toate marile probleme ce confruntă omenirea, România dezvoltă relațiile sale bilaterale nu numai în beneficiul strict al ei și al țărilor cu care întreține și cultivă legături reciproce, ci contribuie, prin aceasta, la perfecționarea și îmbunătățirea generală a relațiilor internaționale, la instaurarea unei noi ordini internaționale — politice și economice, convinsă că astfel slujește atît propriilor interese ale propășirii naționale, cît și idealurilor de pace, destindere și colaborare. În acest sens, România dezvoltă — și aplică în măsura în care aceasta depinde de ea — un amplu concept despre garantarea democratică, de factură instituțională, a păcii și securității internaționale. Cînd afirmăm aceasta, ne gîndim, înainte de toate, la introducerea de către România, în practica legăturilor internaționale, a noului tip de document politic și juridic pe care-l reprezintă declarațiile solemne comune încheiate cu o serie de state — documente ce conțin angajamentul partenerilor de a pune la temelia relațiilor lor reciproce și a celor cu toate celelalte state dreptul fiecărui stat la existență, libertate, suveranitate și independență, la pace și securitate, dreptul fiecărui popor de a dispune în mod liber de soarta sa, fără nici un amestec din afară, fără nici un fel de constrîngere și presiune. Este una din dovezile cele mai elocvente ale modalității concrete și constructive prin care România înțelege să folosească instrumentul diplomatic al cultivării unei vaste rețele de relații în favoarea edificării unei noi structuri a lumii contemporane. Este o expresie concludentă a conectării interesului vital național la interesul general internațional, de pace și colaborare.

În acest spirit, România s-a afirmat ca promotoarea neobosită a contactelor și tratativelor la nivel înalt, apreciate drept factorul politic de cea mai mare eficiență și pondere în instaurarea principiilor noi de relații între state, în promovarea, în cel mai înalt grad, a cooperării pe temeiul egalității suverane, stimei și respectului reciproc.

Vizitele efectuate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în diferite țări ale lumii, precum și cele ale altor șefi de stat și factori de răspundere în România, inițiativele și acțiunile politice de anvergură întreprinse de șeful statului român, bogata activitate diplomatică desfășurată de România au determinat rezultate rodnice în adîncirea relațiilor de prietenie cu celelalte țări socialiste, cu partidele comuniste, cu alte partide și organizații democratice și progresiste, au dus la intensificarea legăturilor României cu statele în curs de dezvoltare, cu țările care au pășit pe calea propășirii social-economice independente, cu mișcările de eliberare națională ; au dus, totodată, la amplificarea continuă a relațiilor întreținute de România cu țările capitaliste, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, marcînd contribuții de seamă, cu valoare istorică, la statornicirea unor noi raporturi între state, bazate pe principiile și normele legalității internaționale, la promovarea cursului spre destindere, la cauza păcii, cooperării și înțelegerii între popoare.

În virtutea conceptului românesc despre necesitatea înfăptuirii unei lumi mai drepte și mai bune, dezvoltarea diplomației la nivelul cel mai înalt își dezvăluie virtuți inestimabile, constituie instrumentul cel mai eficace și calificat. Negocierile, dialogurile și tratativele între șefii de stat — ca personalitățile cele mai autorizate pentru a exprima interesele generale ale națiunilor lor — favorizează abordarea celor mai complexe și vaste probleme la un grad maxim de competență și responsabilitate, acordul astfel obținut, prin girul și autoritatea supremă pe care le poartă direct, avînd posibilitatea cea mai largă și rapidă de a deveni efectiv. Prin aceste calități, diplomația la nivelul cel mai înalt constituie unul din principalele mijloace noi, moderne și democratice de creare a unei situații de mutuală înțelegere și cunoaștere, de clarificare a problemelor, de armonizare a punctelor de vedere, în acordul cel mai profund și intim cu interesele naționale, cu idealurile de pace și destindere.

Promovînd viziunea unei lumi a păcii, încrederii și cooperării multilaterale,

REPARTIȚIA PE CONTINENTE A STATELOR LUMII CU CARE ÎNTREȚINE ROMÂNIA RELAȚII DIPLOMATICE ȘI CONSULARE

România participă activ în cadrul organizațiilor și organismelor internaționale și, în primul rînd, al Națiunilor Unite, în care țara noastră vede forul de dezbatere și negociere de a cărei bună funcționare depind, în mare măsură, menținerea și întărirea securității internaționale, dezvoltarea colaborării între toate națiunile și promovarea normelor de drept internațional în relațiile dintre ele. Militînd pentru perfecționarea activității O.N.U., în spiritul necesității de democratizare ce animă comunitatea internațională, pentru creșterea rolului său în soluționarea marilor probleme ale omenirii, România s-a pronunțat în repetate rînduri — și, în acest sens, a inițiat numeroase rezoluții și propuneri — pentru ca acest for, de amploare universală, să acționeze cu și mai multă fermitate pentru respectarea de către toți membrii săi, de către toate statele lumii a principiilor ce trebuie să guverneze relațiile dintre ele, să contribuie mai eficient la însănătoșirea vieții internaționale, la crearea unui climat de încredere în care toate popoarele să-și poată consacra eforturile progresului social, păcii și colaborării internaționale.

Profund convinsă de ireversibilitatea cursului spre democratizare a vieții internaționale, România a acționat și acționează cu conștiința deplină că numai luarea în considerare, în spiritul respectului și stimei reciproce, a punctelor de vedere și intereselor fiecărui stat, fiecărei națiuni, că numai asigurarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, de sine stătător, în conformitate cu condițiile sale istorice, cu propriile năzuințe și idealuri, pot favoriza reglementarea marilor probleme internaționale, pot consolida raporturile de colaborare și edifica un sistem trainic de securitate internațională.

Se poate afirma cu tărie că întreaga activitate externă a României răspunde pe deplin exigenței democratizării relațiilor internaționale. Departe de noi intenția de a încerca o prezentare exhaustivă a direcțiilor principale de manifestare a politicii externe românești. Vom sublinia doar că, în abordarea marilor probleme politice ale contemporaneității — precum realizarea securității europene, dezarmarea, activitatea O.N.U. — ca și în exercitarea raporturilor sale bilaterale, România s-a dovedit și se dovedește un factor activ la instaurarea normelor și principiilor democratice, la promovarea unui curs nou în viața internațională. Confirmînd concepția României, ni se pare astfel demnă de relevat tendința, manifestată în organele, organismele, conferințele internaționale, de a se îmbunătăți continuu procesul de democratizare prin crearea unor cadre juridice mai adecvate.

Astfel, în acțiunea de înfăptuire a securității europene — cu referire, în special, la evoluția lucrărilor Conferinței general-europene — rezultatele de pînă acum dovedesc justețea poziției românești, și anume că sînt realiste și pe deplin posibile negocieri în condiții de deplină egalitate în drepturi și obligații, demonstrează că atunci cînd există voința de a se găsi rezolvări, cînd se iau în considerare poziția și interesele tuturor este posibilă o înțelegere, oricît de dificile ar fi problemele de soluționat.

Edificarea securității și cooperării în Europa presupune, în concepția României, crearea unui sistem de angajamente liber consimțite, clare și precise, din partea tuturor statelor, însoțite de măsuri concrete, de natură să ofere tuturor țărilor garanții depline că se află la adăpost de orice act de agresiune, imixtiune sau presiune, că se pot dezvolta liber, în concordanță cu interesele și voința lor, colaborînd între ele pe temeiul principiilor fundamentale ale dreptului internațional. Vedem în acest concept o nouă expresie clară a imperativului democratizării relațiilor interstatale.

Rațiunea, înțelepciunea și voința politică au fost și sînt calitățile de aur ale politicii externe românești, ale activității internaționale a țării noastre. Și este un fapt de largă rezonanță că, în cele mai spinoase probleme ale contemporaneității, poziția adoptată de România a fost pe deplin confirmată de viață. Militînd pentru reglementarea problemelor internaționale pe calea tratativelor, pentru soluționarea politică a diferendelor și conflictelor, țara noastră și-a cîștigat în lume prestigiul, demnitatea și respectul cuvenite. Acțiunile inițiate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, expunerea cu claritate și fermitate, cutezanță revoluționară și profundă responsabilitate pentru destinele patriei, a pozițiilor României, aducerea unor idei noi, deschizătoare de drumuri cu privire la viitorul omenirii și relațiilor internaționale, au ridicat România — în acest al 30-lea an al noii sale istorii — la rangul firesc al unei țări stăpîne pe destinul ei, care știe **să fie** în lume și **să facă** totul pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Afirmarea conștiinței de sine a națiunii noastre socialiste este astăzi o realitate. Cu simțul tradițional al măsurii și al modestiei românești, dar cu hotărîrea neclintită a unui popor care știe ce vrea — pentru el și pentru lume — România se înfățișează astăzi lumii cu o față nouă îndreptată spre o lume nouă.

Radu Pașcal

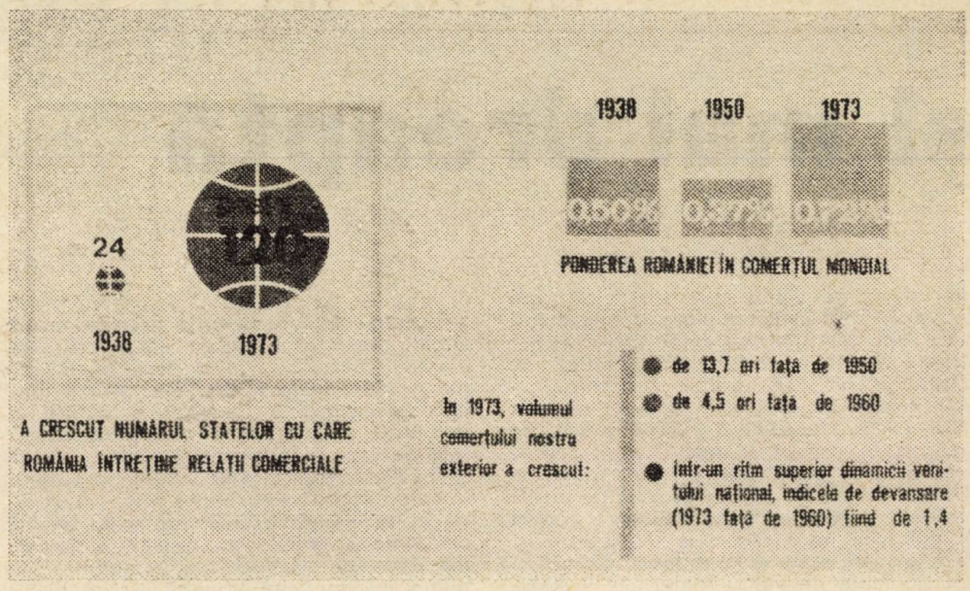

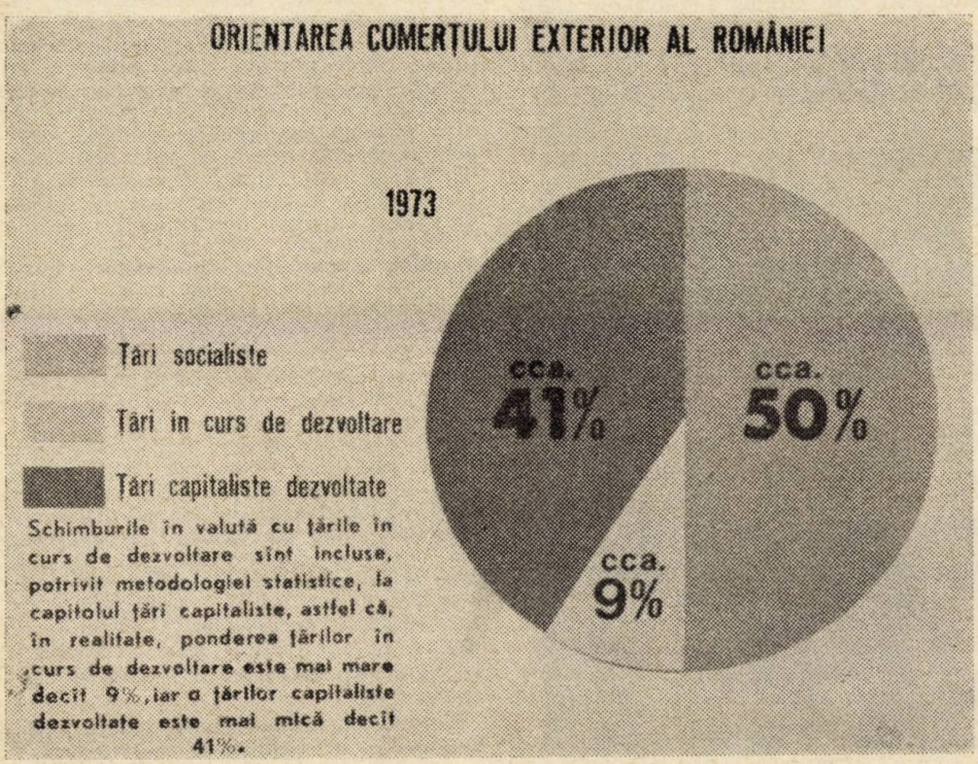

„Contribuții la întărirea legăturilor de prietenie dintre partidele noastre"

Georges Marchais

secretar general al Partidului Comunist Francez

— Tovarășe Georges Marchais, cu prilejul vizitei pe care ați făcut-o în România, v-ați întîlnit de mai multe ori cu secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ce ne puteți spune acum, la încheierea convorbirilor, despre importanța acestor întîlniri ?

— În cadrul întîlnirilor pe care le-am avut, în aceste zile, la Neptun, cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, am avut un larg schimb de vederi și de informații asupra situației din țările noastre, asupra activității celor două partide, asupra situației internaționale și unor probleme privind mișcarea comunistă și muncitorească internațională. Putem spune că am ajuns la un larg acord asupra ansamblului problemelor pe care le-am examinat în ceea ce privește sarcinile comune pe plan internațional și, îndeosebi, în lupta pentru pace, securitate, dezarmare, în ceea ce privește solidaritatea noastră cu popoarele, cu forțele democratice care luptă pentru progres social, pentru democrație și socialism. Am ajuns, de asemenea, la o deplină înțelegere asupra necesității de a contribui la întărirea unității mișcării comuniste internaționale.

Sînt convins că aceste întîlniri pe care le-am avut cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu alți membri ai conducerii Partidului Comunist Român, vor contribui la întărirea și mai mult a legăturilor de prietenie care există între partidele noastre. Aș vrea să adaug — pentru a sintetiza importanța acestor întîlniri — că ele au fost pozitive, că ne vor permite să mergem înainte.

— Cum apreciați actuala situație din Franța și, în acest context, care sînt obiectivele care stau în fața Partidului Comunist Francez, a forțelor democratice și progresiste din țara dumneavoastră ?

— Fiind vorba de un scurt interviu, aș vrea să fac cîteva aprecieri de ordin sintetic : mai întîi, să constat o adîncire a crizei societății franceze în toate domeniile, pe plan economic, social, politic și moral. Este evident că problemele care s-au pus în fața clasei muncitoare, a poporului francez, nu pot fi soluționate de către actualele cercuri guvernante. În această situație, este evident că noi asistăm la o dezvoltare a luptei clasei muncitoare. Oamenii muncii din România vor înțelege mai ușor — avînd în vedere că la dumneavoastră, în România, prețurile sînt stabile, că există o creștere progresivă a nivelului de viață — ce înseamnă inflația galopantă din Franța. Numai anul acesta, de pildă, prețurile au crescut între 15 și 18 la sută. Există, de asemenea, șomaj. Problemele privind locuințele, educația, sănătatea publică, transporturile în comun, în general problemele privind nivelul de trai, nu au fost rezolvate de către majoritatea aflată la putere. Țărănimea cunoaște, de asemenea, dificultăți din ce în ce mai mari în desfacerea produselor agricole. Nivelul ei de trai este în continuu regres, ceea ce explică importantele lupte țărănești care au loc în prezent în Franța.

În general, asistăm la o creștere a luptelor muncitorești, ale maselor populare.

Dar problema fundamentală care stă în fața noastră este aceea a unei schimbări politice. În această perspectivă, după cum se știe, am semnat împreună cu partidul socialist un program comun de guvernare. Această unitate a forțelor de stînga a trecut printr-un examen al focului cu prilejul alegerilor prezidențiale, cînd, după cum știți, noi am fost doar la un pas de victorie. Vreau să spun că raportul de forțe a fost sensibil egal, deși domnul Giscard d'Estaing a fost ales președinte. Se poate spune că, în această mare bătălie, unitatea dintre comuniști, socialiști și radicali s-a consolidat, că această unitate s-a lărgit tot mai mult, înglobînd categorii importante de bărbați și femei, diferite curente de gîndire, care s-au alăturat stîngii.

Sarcina noastră este, deci, următoarea : trebuie să continuăm să explicăm francezilor că soluționarea tuturor problemelor ce-i preocupă rezidă în înfăptuirea programului ce le-a fost propus de către forțele de stînga și să lărgim unitatea forțelor de stînga. Cuvîntul nostru de ordine este : unirea eu poporului francez împotriva reprezentanților marilor monopoluri și a politicii lor nefaste. Avem în vedere să stimulăm și mai mult această unitate. În acest sens, va fi convocat, în octombrie anul acesta, Congresul extraordinar al partidului. Aș vrea să adaug încă ceva : constatăm cu mîndrie succesele dobîndite de partidul nostru în întărirea influenței sale și, în primul rînd, a forțelor sale organizate. Anul acesta, efectivul Partidului Comunist Francez a crescut cu încă 100 000 de membri. Iată, pe scurt, situația din Franța, sensurile unei lupte grele, fără îndoială, dar cu perspective noi, care ne dau mai multă încredere.

— După cum se știe, în Europa și pe plan mondial se afirmă tot mai mult cursul nou spre destindere, spre așezarea relațiilor dintre state pe baze noi. Cum apreciați actuala situație pe plan european, perspectivele realizării unei securități reale pe continentul nostru ?

— Am discutat foarte mult această chestiune cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Noi am pornit de la un punct de vedere comun, că ceea ce caracterizează ultima perioadă este progresul realizat pe calea destinderii internaționale, a coexistenței pașnice, a cooperării între state cu regimuri social-economice diferite. Cu alte cuvinte, am ieșit din faza „războiului rece" și am intrat într-o nouă perioadă. Am ajuns la concluzia că acesta este rezultatul schimbărilor în raportul de forțe pe plan mondial, al politicii active de pace a țărilor socialiste. Este, de asemenea, rezultatul luptei duse de forțele democratice, muncitorești din țările capitaliste, precum și al acțiunilor mișcărilor de eliberare. Noi salutăm aceste progrese, dar ținem seama că ele nu sînt cucerite de o manieră definitivă. Știm că există forțe militariste reacționare care încearcă să frîneze acest proces. Trebuie, deci, să facem destinderea și coexistența pașnică ireversibile. Trebuie ca destinderea să fie însoțită de acțiuni, de măsuri privind reducerea înarmărilor. Este necesară organizarea pe baze solide a securității în Europa și în lume, trebuie organizată pacea, trebuie înaintat pe calea dezarmării. Iată sarcinile esențiale. În acest cadru se situează continentul nostru și noi considerăm că trebuie să se facă totul pentru ca Conferința general-europeană de securitate și cooperare să ajungă, cît mai curînd posibil, la hotărîri pozitive.

Noi am convenit, de asemenea, că în vederea accelerării acestui proces este necesar ca popoarele, masele populare să intervină de o manieră din ce în ce mai activă, întrucît masele sînt cele care fac istoria. Trebuie, deci, să se contribuie la dezvoltarea unității și acțiunii tuturor forțelor iubitoare de pace, antiimperialiste. Din acest punct de vedere, noi apreciem că trebuie făcut totul pentru a dezvolta o largă cooperare între partidele comuniste, partidele socialiste, social-democratice și cu alte forțe, cu toate acele forțe antiimperialiste care sînt gata să participe la această acțiune. Iată, tot pe scurt, cum văd eu situația în Europa și pe plan mondial. Avem motive să fim optimiști. Știm bine, însă, că imperialismul nu renunță la planurile sale agresive. Iată pentru ce, astăzi, se impune, mai mult ca oricînd, lupta pentru unitatea tuturor forțelor antiimperialiste.

Interviu realizat de Victor Stamate

„România — imagine a progresului și justiției sociale"

Tito de Morais

secretarul național
al Partidului Socialist Portughez

— Avem marea plăcere de a consemna prima vizită în România a unei delegații a Partidului Socialist Portughez. Deși scurtă, vizita dumneavoastră v-a oferit prilejul de a vedea cîteva din realizările țării noastre. Cu ce impresii plecați ?

— Vizita noastră în România a fost, într-adevăr, foarte scurtă, dar, cu toate acestea, am putut să ne dăm seama de marile transformări care s-au produs în această frumoasă țară. În cursul discuțiilor cu tovarășii din conducerea Partidului Comunist Român, ni s-a făcut o descriere a ultimelor realizări pe care le-a obținut poporul român și care plasează România pe un loc de frunte al dezvoltării sociale și economice. Acest lucru este, de altfel, evident pentru toți cei care vizitează această țară. Am avut posibilitatea să vizităm Complexul petrochimic de la Brazi, o realizare remarcabilă, vizită în urma căreia ne-am putut face o idee în legătură cu dezvoltarea industrială. Apoi, survolînd teritoriul țării, am fost impresionați de tehnica folosită pentru dezvoltarea agriculturii. Cîmpiile întinse, pe care am văzut o mare varietate de culturi, ne-au impresionat în mod profund.

Regretăm sincer că îndatoririle noastre față de partidul socialist, față de țara noastră, în acest moment foarte dificil pentru noi, nu ne permit să rămînem mai mult timp în România.

— Opinia publică din țara noastră a urmărit și urmărește cu profund interes evoluția evenimentelor din Portugalia. Vă rugăm să spuneți cîteva cuvinte cititorilor despre situația internă actuală și principalele tendințe și orientări politice ce se manifestă în Portugalia.

— La capătul unei lupte permanente, fără răgaz, poporul portughez, în alianță cu forțele armate, a reușit să răstoarne dictatura fascistă care, folosind o represiune enormă, s-a menținut la putere, conducînd țara noastră spre o catastrofă națională, cu consecințe greu de imaginat. Alianța forțelor populare cu forțele armate a reușit să pună capăt acestei situații. În acest proces, partidul meu a jucat un rol foarte important, ceea ce face ca, acum, să îi revină responsabilități foarte mari. Prezenți în guvernul provizoriu, un guvern de coaliție, cu Partidul Comunist, Partidul Popular Democratic — partid de tip liberal, social-democrat — și reprezentanți ai Mișcării forțelor armate, noi avem ca sarcină principală aplicarea unui program minimal de democratizare a țării, aprobat de toate forțele coaliției guvernamentale și care va permite poporului să își exprime voința, în martie anul viitor, prin alegerea unei Adunări Constituante.

Noi, socialiștii, ne străduim ca acest guvern să poată lua simultan unele măsuri, în special în domeniul social și economic, care să pună la adăpost regimul actual de loviturile forțelor capitaliste și neocolonialiste, forțe care nu renunță în a încerca să bareze drumul spre democrație. Credem că este esențial, așa cum arată și Programul guvernamental aprobat, să împiedicăm acțiunile marilor monopoluri care încearcă să saboteze toate măsurile guvernului și se opun acțiunii sale actuale.

Politica de decolonizare întreprinsă de guvernul provizoriu și, în mod deosebit, de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Mario Soares, în deplin acord cu linia politică stabilită prin programul nostru, demonstrează cît de important și necesar este să fim foarte atenți în acest moment. Ultimul discurs al președintelui Republicii și rezultatul convorbirilor pe care secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, le-a avut la Lisabona ne dau un sentiment de siguranță în acest domeniu.

Republica Guineea-Bissau va fi recunoscută de către guvernul portughez, iar intrarea sa în O.N.U., sprijinită de guvernul nostru ; dreptul la independență al popoarelor din alte colonii a fost recunoscut fără nici o ambiguitate ; se află în curs de desfășurare convorbiri pentru transmiterea puterii ; toate acestea reprezintă pentru noi garanția unei înțelegeri complete și fecunde în viitor, între poporul portughez și popoarele fostelor colonii.

Noi am combătut războiul fratricid pe care fascismul ni l-a impus, am ieșit învingători din această confruntare, luptăm acum pentru ca popoarele din colonii să fie libere, pentru ca poporul nostru să poată fi liber la rîndul său. Un popor care reprimă libertatea altor popoare nu poate fi, el însuși, liber.

— Delegația pe care o conduceți a fost primită de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cum apreciați discuțiile pe care le-ați avut cu acest prilej ?

— După cum știți, am venit în România la invitația C.C. al P.C.R., invitație pe care Partidul Socialist Portughez a primit-o cu foarte mare bucurie. România este prima țară cu care Portugalia a restabilit relații diplomatice, iar acest fapt este, după părerea noastră, un pas important pentru întărirea legăturilor ce trebuie să unească două popoare care au atît de multe caracteristici comune.

Onoarea pe care tovarășul Ceaușescu a binevoit să o acorde primind delegația noastră și discuția foarte cordială pe care am avut-o cu secretarul general al Partidului Comunist Român marchează o dată foarte importantă, după părerea noastră, în înțelegerea totală pe care dorim să o realizăm între cele două partide ale noastre.

Noi încercăm, deși pe căi diferite, în funcție de condițiile diferite existente în țările noastre, să construim o societate nouă, să construim societatea socialistă. Experiența fiecăruia dintre noi nu poate fi decît utilă eforturilor celuilalt.

Respectul și admirația pe care le nutrim pentru secretarul general al Partidului Comunist Român, care a știut să dea țării sale imaginea progresului și justiției sociale — imagine pe care am avut prilejul să o constatăm — au fost confirmate pe deplin în cursul convorbirilor pe care le-am avut cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu alți conducători ai Partidului Comunist Român.

Veți sărbători, la 23 August anul acesta, cea de-a XXX-a aniversare a eliberării patriei dumneavoastră, în timp ce noi avem doar experiența a trei luni de la eliberare. Dar comunitatea de vederi dintre partidele noastre în principalele probleme care confruntă toate popoarele ne face să credem că sîntem pe o cale justă.

Permiteți-mi să folosesc această ocazie pentru a adresa, încă o dată, omagiul meu președintelui Ceaușescu, pentru a mulțumi călduros tuturor tovarășilor din conducerea Partidului Comunist Român pentru primirea ce ne-a fost făcută în această frumoasă țară.

Interviu realizat de
Ion Savastre

„Relațiile româno-siriene vor cunoaște o evoluție mereu ascendentă"

Mustafa Haladj

ministrul planificării din Siria

Întrucît interlocutorul nostru este și președintele grupului sirian al Comisiei mixte economice româno-siriene și a dus, în mai multe rînduri, tratative cu partea română, convorbirea debutează cu abordarea problemelor legate de relațiile bilaterale.

– Relațiile româno-siriene – bazate pe o sinceră prietenie și stimă reciprocă – se află într-o fază foarte avansată. Cu prilejul vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Siria și a convorbirilor purtate cu președintele Hafez Al Assad, s-au pus baze solide dezvoltării colaborării dintre cele două țări și popoare în multiple domenii. În timpul vizitei și după aceea, au fost încheiate acorduri de cooperare foarte vaste, astfel încît, astăzi, România deține un loc de frunte în ce privește volumul cooperării cu Siria. Aproape zilnic, grupuri de experți români sosesc la Damasc, sau experți sirieni pleacă spre București. Aș dori să semnalez faptul că între țările noastre s-a stabilit o formă deosebit de importantă, superioară, de cooperare : este vorba de înființarea unor societăți mixte româno-siriene.

Am avut fericitul prilej de a vizita frumoasa dv. țară și de a constata cît de primitor și generos este poporul român. Personal, am convingerea că legăturile dintre popoarele român și sirian vor cunoaște o evoluție mereu ascendentă. Această convingere se bazează pe următoarele : tradiționala prietenie dintre România și Siria, raporturile foarte bune stabilite între guvernele noastre, prietenia dintre cei doi președinți. Totodată, atît Siria cît și România sînt țări mici care au aceleași interese : pe plan intern – construirea socialismului, pe plan internațional – menținerea păcii.

– Care sînt principiile politice care au stat la baza elaborării planului cincinal pe anii 1971–1975 ?

– Siria se află în cel de-al patrulea an al realizării actualului plan cincinal. Prezentul fiind în mare parte fructul trecutului, ar trebui să aruncăm o privire retrospectivă asupra perioadei precedente. După obținerea independenței, faza construcției interne a avut loc întîi sub regimul burgheziei naționale, apoi, după revoluția din martie 1963, a început perioada dezvoltării economice pe baze mai mult sau mai puțin științifice. În elaborarea planurilor noastre, am fost ghidați de două scopuri principale : dublarea venitului național în decurs de un deceniu, printr-o creștere anuală de 8,2 la sută, de o manieră coerentă în toate sectoarele economiei și, paralel, realizarea unui echilibru cît mai just al veniturilor populației.

În înfăptuirea acestor obiective am întîmpinat, firește, numeroase dificultăți, unele dintre ele cu caracter extraeconomic, cum ar fi războiul cu Israelul și alocarea unor mari sume din buget pentru apărarea națională.

Dificultățile întîmpinate de Siria sînt asemănătoare cu cele ale majorității țărilor slab dezvoltate. În primul rînd, lipsa de capital și necesitatea de a apela la ajutor extern. La aceasta se adaugă fuga capitalului sirian, răspîndit în lumea întreagă, dar mai ales în țările arabe. De asemenea, absența de cadre tehnice specializate, cît și un ansamblu de dificultăți izvorîte din condiții social-culturale, de pildă, procentaj ridicat de analfabetism. În sfîrșit, lipsa de experiență în planificare : cum să fie distribuite resursele materiale, stabilirea priorităților, legarea evoluției tehnice de cea socială, cum să pregătim trecerea la stadiul proprietății colective, cadrul în care să activeze sectorul privat, destul de vast mai ales în agricultură. O serie din aceste dificultăți le-am depășit, dar unele persistă încă. Experiența din ultimii zece ani a fost bogată : am tras unele învățăminte din greșelile proprii și încercăm să folosim experiența altora.

Ceea ce este determinant pentru evoluția viitoare a economiei naționale rămîne problema investițiilor, în cel mai larg sens al cuvîntului, cuprinzînd, înainte de toate, acumularea de capital productiv, dar și investițiile umane, în primul rînd în domeniul educației. Începînd de-abia din 1966, după naționalizarea marilor industrii și a comerțului exterior, acțiunea statului a devenit decisivă. Din acest moment, statul s-a transformat într-un puternic motor al emancipării naționale, hotărînd să finanțeze și să execute o serie de mari proiecte de dezvoltare.

– V-am ruga să menționați cîteva din aceste proiecte, incluse și în actualul plan cincinal, deci în curs de realizare.

– Marile proiecte, cărora le alocăm „partea leului" din cheltuielile de investiții, sînt, multe din ele, intrate doar parțial în stadiul productiv. Aceste proiecte constituie „polii de dezvoltare" de lungă durată ai economiei siriene. Aș aminti, astfel, Marele baraj de pe Eufrat, care va permite producția unei cantități de 1 100 megawați de energie hidroelectrică ieftină și irigarea a aproape 700 000 de hectare de pămînturi fertile. Industriei petroliere îi acordăm o mare însemnătate, dat fiind că avem serioase rezerve de petrol, Siria fiind o țară care, prin intermediul Societății naționale, extrage, exploatează, rafinează și comercializează această bogăție. Vor fi reconstruite, pînă la sfîrșitul anului, rafinăriile de la Homs, care au fost bombardate în octombrie 1973, și vom începe construirea unor noi rafinării, capabile să acopere necesitățile interne pînă în 1980, cu surplus pentru export. La loc de frunte se situează industriile siderurgică, mecanică și chimică ; uzinele de bare de la Hama, de tractoare de la Alep și de motoare electrice de la Lattakia au și intrat în funcțiune. Un alt mare „pol al dezvoltării" este portul Tartus, unul din cele mai vaste porturi din Mediterana și care va fi unul din cele mai moderne. Exploatarea fosfaților va crește în continuare, după prevederile planului care a început să fie aplicat în 1974 urmînd a se atinge 2 milioane 200 mii tone. Toate aceste importante proiecte industriale sînt realizate cu cooperarea tehnică și financiară a țărilor socialiste.

Realizările de pînă acum ne permit să afirmăm că, începînd cu anul 1975, deci cu punerea în aplicare a celui de-al patrulea plan cincinal – în curs de elaborare –, economia siriană va dispune de principalele forțe motrice capabile să-i imprime o dezvoltare accelerată. Conform concepției statului nostru, în 1980 vor fi construite bazele dezvoltării economiei Siriei. Atunci, de pildă, producția de electricitate va crește de 4 ori, vom trece la aplicarea în agricultură a culturii intensive, iar venitul național va crește în asemenea măsură încît vom depinde mult mai puțin de exterior.

Interviu realizat de trimisul nostru la Damasc, Rodica Georgescu

---

„Între România și Tunisia există o largă identitate de vederi"

Mohamed Sayah

ministru delegat pe lîngă primul ministru, director al Partidului Socialist Desturian

Mohamed Sayah reprezintă, prin excelență, tînăra generație de personalități politice ale Partidului Socialist Desturian, ale Tunisiei de azi. Are în jur de 40 de ani, o înfățișare dinamică, un verb curgător, pe care – surîzînd – îl pune pe seama ziaristicii profesate ani de-a rîndul. Este, după cum îi place să se autonumească, un prieten al României, pe care speră să o viziteze cît de curînd.

Definind raporturile statornicite între țara noastră și Tunisia, între Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Desturian, Mohamed Sayah a spus :

— Îmi amintesc vizita pe care o delegație de partid și de stat română, condusă de Manea Mănescu, a întreprins-o în Tunisia, deschizînd, astfel, șirul schimburilor de delegații dintre țările noastre. Anul trecut, o delegație de partid tunisiană, în frunte cu Habib Chatti, a vizitat România. De altfel, la fiecare dintre congresele partidului nostru este prezentă și o delegație română.

Consider însă că, dincolo de frecvența acestor repetate și periodice contacte, esențial este că, de fiecare dată cînd se întîlnesc, reprezentanții celor două partide au posibilitatea să constate că între ei există o largă indentitate de vederi asupra problemelor internaționale de mare importanță, cum sînt cele ale cooperării, păcii, destinderii în lume. Cum știți, punctele noastre de vedere sînt apropiate și în ceea ce privește problema Orientului Apropiat.

Tunisia este foarte sensibilă față de inițiativele președintelui Nicolae Ceaușescu în direcția întăririi legăturilor cu țările arabe, ca și față de problema palestiniană.

Am constatat, de asemenea, cu prilejul fiecărei întîlniri, marea similitudine, la nivel de principii, dintre pozițiile noastre în ceea ce privește construirea unei societăți noi. Fiecare dintre țările noastre este foarte atașată ideilor independenței și suveranității, demnității naționale și progresului.

Ambele partide, atît Partidul Comunist Român, cît și Partidul Socialist Desturian, și-au trasat drept obiectiv esențial impunerea și consolidarea demnității popoarelor român și tunisian, progresului celor două națiuni, independenței celor două țări. Desigur că, pornind de la aceste premise, fiecare țară își urmează calea proprie, care corespunde mai bine realităților sale, politicii, economiei și factorilor săi sociali, temperamentului poporului său, ținînd seama de condițiile în care a avut loc revoluția care i-a deschis noua sa evoluție de azi.

Avînd în vedere toate acestea, cred că se poate spune că relațiile de colaborare dintre popoarele român și tunisian nu cunosc limite și că dezvoltarea lor este avantajoasă nu numai pentru ele, ci și pentru cauza păcii și progresului omenirii, în general.

În continuare, Mohamed Sayah s-a referit la principalele coordonate pe care se desfășoară, în prezent, politica externă tunisiană și la ceea ce vor aduce nou, în această direcție, lucrările viitorului Congres al Partidului Socialist Desturian :

— Principala preocupare rămîne dezvoltarea raporturilor cu toate țările prietene și frățești. În condițiile evoluțiilor conjuncturii internaționale, avem în vedere, în primul rînd, intensificarea relațiilor noastre cu statele în curs de dezvoltare. De altfel, cu prilejul viitorului Congres al Partidului Socialist Desturian, vor fi propuse măsuri care vor favoriza dezvoltarea legăturilor și cooperării cu toate țările lumii care împărtășesc aceleași idealuri ca noi, respectiv, care promovează ideile păcii și colaborării și acționează în respectul acelorași principii, ale independenței, suveranității naționale și neamestecului în treburile interne ale altor state. În acest context, o atenție specială se va da, desigur, problemei unității maghrebiene, la care Tunisia se gîndea chiar înainte de independență, cînd partidul nostru a consimțit la sacrificii în direcția solidarității maghrebiene.

Șeful statului tunisian, președintele Habib Bourghiba, a precizat, de altfel, în numeroase rînduri, datele fundamentale ale problemei, definind procedeele pentru crearea unității, procedee care trebuie să aibă în vedere respectarea suveranității fiecărei țări, recurgerea la metode democratice, care să nu ducă la o unitate improvizată, impusă, ca și metoda de care Tunisia este foarte atașată : cooperarea. Am în vedere o cooperare tot mai strînsă, economică, culturală, ducînd, progresiv, la introducerea unor structuri de concertare politică, ce pot fi, pentru moment, de tip confederal, dat fiind și decalajul care există azi între țările și chiar regiunile maghrebiene.

În ceea ce privește însemnătatea pentru viața politică tunisiană a apropiatului Congres P.S.D., care își va ține lucrările în luna septembrie, Mohamed Sayah a precizat :

— În linii generale, se poate spune că viitorul Congres va fi o ocazie de a observa nivelul la care se situează Tunisia din punct de vedere al dezvoltării și, totodată, de a lua măsuri pentru a asigura mersul înainte pe perioada următoare.

Cred că, în datele sale esențiale, politica noastră de dezvoltare nu se va schimba. Ea va avea în vedere aceleași opțiuni ca în toată această perioadă care a trecut de la independență și, mai ales, de la Congresul de la Bizerta, cînd calea socialistă a fost aleasă drept cale specifică de dezvoltare. În etapa actuală, noi considerăm că, pentru înaintarea sa pe drumul propășirii, Tunisia trebuie să-și mobilizeze toate resursele umane și materiale în direcția dezvoltării economice și, totodată, a unei repartizări echitabile.

În cadrul acestei strategii de dezvoltare, trebuie urmărită concertarea între toți factorii economici și sociali. În anii din urmă, noi am făcut eforturi pentru a ajunge la formule de organizare care nu numai să sistematizeze dialogul existent, ci care să și permită să se reglementeze probleme cum ar fi, de pildă, cele legate de evoluția salariilor în funcție de costul vieții, de productivitate ș. a. m. d. Este vorba de organismele colective care sînt pe cale să fie elaborate în toate sectoarele de activitate economică.

Statului îi revine, în acest sens, un rol de arbitru și el trebuie să adopte reglementările care să evite tensiunile, conflictele și să sprijine păturile defavorizate ale societății. Toate acestea vor fi aspecte în discuția viitorului Congres.

În ceea ce privește sistemul instituțional, Congresul se va pronunța asupra revizuirii Constituției țării. Se va avea în vedere menținerea regimului prezidențial, dar ceea ce va trebui precizat mai mult sînt raporturile dintre executiv (președinte, guvern) și legislativ (Adunarea Națională). Se dorește să se dea Adunării Naționale prerogative sporite în cadrul acestor raporturi.

Pentru perioada de „vacanță a puterii" (dacă șeful statului își termină mandatul sau dispare), Congresul va trebui să găsească o formulă de succesiune, care să concilieze preocuparea pentru democrație cu cea pentru stabilitatea regimului. Congresul va face propunerea, iar Adunarea Națională va adopta un text precis. Constituția revizuită va trebui să precizeze menținerea partidului drept motor al vieții naționale, înzestrîndu-l cu un rol primordial în edificarea națională.

Convorbire realizată de trimisul nostru special Liana Enescu

Convorbirile ministrului de externe român în R.P.D. Coreeană, R. P. Chineză și Iran

Corespondență de la Ilie Tecuță

Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, George Macovescu, a efectuat o vizită oficială de prietenie în R.P.D. Coreeană, în perioada 30 iulie — 4 august. În cursul șederii sale în R.P.D. Coreeană, ministrul de externe român a avut o caldă și prietenească întrevedere cu tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene, și a purtat rodnice convorbiri cu tovarășul Hă Dam, vicepremier al Comitetului administrativ al R.P.D. Coreene, ministrul afacerilor externe.

Întîlnirea cu președintele Kim Ir Sen și fructuoasele contacte avute cu ministrul de externe coreean, Hă Dam, au reliefat strînsele relații de prietenie frățească, colaborare multilaterală, întrajutorare militantă și deplina încredere reciprocă ce există între partidele, țările și popoarele român și coreean, personal între președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Kim Ir Sen, ca și hotărîrea comună de a extinde și adînci aceste relații, în interesul popoarelor român și coreean, al cauzei generale a socialismului și păcii în întreaga lume.

În cursul convorbirilor care au avut loc cu acest prilej, cei doi miniștri de externe au subliniat din nou că întîlnirile și convorbirile fructuoase dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene, au constituit un moment cu profunde semnificații, care a deschis noi perspective adîncirii și diversificării relațiilor de prietenie frățească și colaborare multilaterală dintre Republica Socialistă România și R.P.D. Coreeană. Astfel, recentele convorbiri ale celor doi miniștri de externe au evidențiat faptul că hotărîrile luate cu prilejul vizitei delegației de partid și guvernamentale române, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, în R.P.D. Coreeană, s-au concretizat în intensificarea contactelor dintre cadrele de conducere

și reprezentanții organizațiilor de tineret, sindicat, femei și ai altor organizații de masă și obștești din cele două țări, în extinderea schimburilor de experiență în cele mai variate domenii de activitate, în creșterea volumului de schimburi comerciale, în amplificarea colaborării și cooperării pe multiple planuri dintre Republica Socialistă România și R.P.D. Coreeană.

Următoarea etapă a turneului ministrului afacerilor externe român, George Macovescu, a fost vizita oficială de prietenie în R.P. Chineză, în perioada 4—9 august. În acest interval, ministrul de externe român a fost primit de Li Sien-nien, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Chinez, vicepremier al Consiliului de Stat al R.P. Chineze. Cu acest prilej, a avut loc o convorbire, desfășurată într-o atmosferă cordială, prietenească, în timpul căreia au fost discutate aspecte ale dezvoltării relațiilor frățești și de colaborare multilaterală între cele două partide, țări și popoare.

În cursul întrevederii, ministrul de externe român a transmis, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, un călduros mesaj de salutări și urări de sănătate tovarășilor Mao Tzedun, președintele C.C. al P.C. Chinez, Ciu En-lai, premier al Consiliului de Stat al R.P. Chineze, celorlalți conducători de partid și de stat chinezi.

Exprimînd mulțumiri pentru mesajul adresat, Li Sien-nien a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu, din partea președintelui Mao Tzedun și a celorlalți conducători chinezi, un cald salut tovărășesc, urări de sănătate, de succese în activitatea consacrată dezvoltării socialiste a României.

De asemenea, ministrul român a purtat ample și rodnice convorbiri cu Ci Pîn-fei, ministrul de externe chinez, în cursul cărora cei doi miniștri s-au informat reciproc despre succesele obținute în construcția socialistă de poporele român și chinez, au efectuat un larg schimb de vederi asupra dezvoltării tot mai ascendente a relațiilor de profundă prietenie militantă și colaborare multilaterală dintre cele două partide, țări și popoare, precum și asupra unor probleme internaționale de interes comun.

Aducînd un călduros omagiu amplelor eforturi depuse în prezent de poporul român în construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, îndeplinirea planului cincinal înainte de termen — în ajunul marii sărbători a eliberării României de sub dominația fascistă și al celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român — Ci Pîn-fei a relevat că, îndeosebi după vizita în R.P. Chineză a delegației de partid și guvernamentale conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, tradiționalele relații de prietenie frățească și colaborare pe multiple planuri dintre România și China — ambele țări socialiste în curs de dezvoltare — au cunoscut o evoluție continuu ascendentă.

La rîndul său, ministrul de externe român a adus un călduros omagiu strălucitelor succese obținute de poporul chinez, sub conducerea Partidului Comunist Chinez, în frunte cu președintele Mao Tzedun. Tovarășul George Macovescu a evocat, în cursul convorbirilor, vizita oficială de prietenie în R.P. Chineză a delegației de partid și guvernamentale române, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, convorbirile purtate atunci cu conducătorii chinezi — momente remarcabile în analele relațiilor româno-chineze — și a constatat cu satisfacție că aceste relații cunosc un curs tot mai ascendent pe toate planurile — politic, economic, tehnico-științific și în alte domenii. În acest sens, tovarășul George Macovescu releva, ca factor de însemnătate hotărîtoare pentru continua aprofundare a acestor relații bazate pe marxism-leninism și internaționalism proletar, contactele permanente, frecventele întîlniri dintre cadrele din conducerile celor două partide și state, schimburile de experiență tot mai intense în cele mai diverse domenii dintre România și China, care au avut loc în acești ani.

Tot la Pekin, Norodom Sianuk, șeful statului cambodgian, președintele F.U.N.C., a oferit un dineu în onoarea ministrului afacerilor externe al României.

În cursul dineului, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească, ministrul de externe român a transmis, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, un mesaj de salutări și urări de sănătate șefului statului cambodgian, reafirmînd solidaritatea poporului român cu lupta dreaptă a poporului cambodgian pentru înfăptuirea drepturilor sale sacre la cucerirea independenței și suveranității de stat.

La rîndul său, Norodom Sianuk a adresat un călduros mesaj de urări de sănătate, fericire și succes în muncă președintelui Nicolae Ceaușescu, precum și urări de noi succese poporului român în construcția socialismului, în întîmpinarea măreței sărbători a celei de-a 30-a aniversări a eliberării României de sub dominația fascistă.

În timpul șederii sale la Pekin, tovarășul George Macovescu a fost primit de Penn Nouth, primul ministru al Guvernului Regal de Uniune Națională al Cambodgiei, președintele Biroului Politic al C.C. al F.U.N.C.

Cea de-a treia etapă a turneului ministrului român al afacerilor externe a constituit-o vizita oficială în Iran, la invitația ministrului de externe al acestei țări, Abbas Ali Khalatbari. Încă din prima zi a prezenței sale la Teheran, tovarășul George Macovescu a fost primit de primul ministru al Iranului, Amir Abbas Hoveyda. Întrevederea, la care a participat și ministrul iranian de externe, s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Convorbirile între miniștrii român și iranian s-au axat, în special, asupra unui larg cerc de probleme de interes reciproc.

Subliniindu-se importanța reînnoirii contactelor dintre cele două țări,la diferite niveluri, pentru dezvoltarea și diversificarea legăturilor reciproce, în timpul convorbirilor a fost evocată contribuția esențială pe care șefii celor două state, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și Majestatea Sa Imperială, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, șahinșahul Iranului, au avut și o au în dezvoltarea ascendentă a acestor relații. În cadrul întîlnirilor și convorbirilor dintre cei doi șefi de stat, au fost puse bazele adîncirii și diversificării legăturilor de prietenie și cooperare dintre popoarele român și iranian.

În toastul rostit în timpul dineului oferit în cinstea oaspetelui român, ministrul iranian de externe, Abbas Ali Khalatbari, a caracterizat relațiile româno-iraniene ca fiind cordiale, excelente, cu toate că cele două țări au regimuri sociale diferite. Prezența unui mare număr de tehnicieni români, în cadrul acțiunilor de cooperare economică în curs de desfășurare — releva ministrul iranian — constituie o formă superioară de adîncire a acestor relații prietenești. Prezența la București, la festivitățile consacrate zilei de 23 August, a unei delegații guvernamentale iraniene, spunea Abbas Ali Khalatbari, va constituit un simbol al stimei pe care poporul iranian o nutrește față de poporul român prieten.

În exclusivitate pentru „Lumea"

Hă Dam

vicepremier al Comitetului Administrativ, ministrul de externe al R.P.D. Coreene

Vicepremierul Comitetului Administrativ, ministrul de externe al R.P.D. Coreene, Hă Dam, a acordat, în exclusivitate revistei „LUMEA" — prin intermediul colaboratorului nostru, Ilie Tecuță — următoarea declarație: **„Apreciem că vizita în țara noastră a ministrului de externe român, George Macovescu, reprezintă o prețioasă contribuție la aprofundarea și consolidarea relațiilor de prietenie dintre partidele, țările și popoarele noastre. Relațiile dintre țările noastre au cunoscut o minunată dezvoltare pe toate tărîmurile — politic, economic, cultural, tehnico-științific — îndeosebi după vizita în 1971 în țara noastră a eminentului conducător al partidului și poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și după convorbirile și înțelegerile pe care domnia-sa le-a realizat cu stimatul și iubitul conducător al poporului coreean, Kim Ir Sen.**

Prin intermediul vizitei tovarășului ministru de externe George Macovescu, noi am reușit să cunoaștem mai bine evoluția construcției socialiste în România, sub înțeleapta conducere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, precum și activitatea partidului și guvernului dumneavoastră pentru pace și securitate în Europa și în lume, reafirmîndu-ne cu acest prilej întregul sprijin pentru aceste neobosite eforturi. Noi am avut, de asemenea, posibilitatea de a arăta oaspeților succesele obținute de poporul nostru sub conducerea înțeleaptă a tovarășului Kim Ir Sen, stimatul și iubitul conducător al poporului coreean.

Ministrul de externe român, George Macovescu, a reafirmat cu prilejul acestei vizite sprijinul deplin al țării dumneavoastră pentru lupta dreaptă a poporului coreean, pentru retragerea trupelor americane din Coreea de Sud, în vederea reunificării pașnice și independente a țării noastre.

Realizările obținute de cele două țări în toate domeniile construcției socialiste, conlucrarea și sprijinul reciproc reprezintă, în același timp, o importantă contribuție la întărirea forțelor socialismului, la lupta împotriva imperialismului, pentru consolidarea păcii și progresului în întreaga lume.

Într-un cuvînt, sîntem deosebit de satisfăcuți de rezultatele vizitei în țara noastră a tovarășului ministru de externe George Macovescu. De asemenea, folosesc acest prilej pentru a ura poporului frate român succese tot mai mari în lupta sa dîrză, în întîmpinarea cu cinste a celor două evenimente de o însemnătate istorică în viața sa: sărbătorirea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României de sub dominația fascistă și cel de-al XI-lea Congres al partidului".

Conferința mondială a populației și problemele dezvoltării

prof. dr. Theodor Burghele
ministrul sănătății,
președintele Comisiei naționale de demografie

Ne mai despart cîteva zile de momentul deschiderii Conferinței Mondiale a Populației, organizată la București între 19 și 30 august, sub auspiciile O.N.U. Această amplă manifestare internațională va reuni reprezentanți ai guvernelor din cvasitotalitatea țărilor lumii, ai Organizației Națiunilor Unite și ai instituțiilor sale specializate, precum și observatorii unui număr de peste 200 de organizații negu-vernamentale.

Adoptînd hotărîrea de a proclama anul 1974 drept „Anul Mondial al Populației" și de a convoca Conferința Mondială a Populației, Națiunile Unite au pornit de la ideea recunoașterii importanței pe care o are problema populației în lumea contemporană, de la necesitatea integrării acestei probleme în programele de dezvoltare social-economică a țărilor, în politicile demografice naționale.

Conferința Mondială a Populației este concepută ca manifestarea cea mai prestigioasă a „Anului Mondial al Populației". Spre deosebire de congresele mondiale ale populației care au avut loc în perioada postbelică și care au fost întîlniri ale oamenilor de știință — demografi, economiști, sociologi, biologi, medici —, Conferința Mondială a Populației va avea un caracter interguvernamental : la lucrările ei vor participa delegații oficiale ale țărilor membre ale O.N.U., precum și reprezentanți ai unor mișcări de eliberare națională. Este pentru prima dată în istoria comunității internaționale cînd problemele populației vor fi dezbătute într-un asemenea forum, la un asemenea nivel de reprezentare.

Semnificativă este ordinea de zi a Conferinței, care va examina cele mai de seamă și actuale probleme din domeniul populației : tendințele demografice actuale și de perspectivă, raporturile dintre schimbările demografice și dezvoltarea social-economică, raportul dintre populație, resurse și mediul înconjurător, populația și familia. Obiectivul final este adoptarea „Planului mondial de acțiune în domeniul populației".

Punct culminant al manifestărilor organizate în cadrul „Anului Mondial al Populației", conferința de la București a fost pregătită prin simpozioanele organizate de O.N.U. asupra temelor populației și dezvoltării (Cairo, iunie 1973) ; populației și familiei (Honolulu, august 1973) ; populației, mediului înconjurător și resurselor (Stockholm, septembrie-octombrie 1973) ; populației și drepturilor omului (Amsterdam, ianuarie 1974) ; precum și prin recentul seminar internațional de la Brazzaville. De asemenea, ca o manifestare a interesului major față de reuniunea de la București, au avut loc consultări regionale sau continentale la San José (pentru America Latină), Bangkok (pentru Asia de est și Extremul Orient), Addis Abeba (pentru Africa), Beirut (pentru Asia occidentală) și Geneva (pentru Europa). Pe baza diversității de opinii în problemele populației și a deosebirilor concrete existente de la o regiune la alta, comunicările și rapoartele acestor reuniuni au permis O.N.U. elaborarea documentelor pentru conferința de la București.

Din consultările pregătitoare pentru reuniunea din capitala României s-a desprins ideea fundamentală că problemele populației trebuie abordate și dezbătute în ansamblul problemelor majore ale lumii contemporane, ca parte componentă a strategiei generale a dezvoltării sociale și economice a națiunilor. Problemele demografice au căpătat, în perioada postbelică, noi dimensiuni. Dar dacă creșterea numerică a populațiilor — uneori explozivă — constituie un fenomen real, a cărui importanță nu ar putea fi neglijată pentru anumite țări, trebuie spus că ceea ce reprezintă caracteristica principală a evoluției demografice pe glob este **marea diversitate a situațiilor** și, mai ales, a contextului lor economic și social, de la un continent la altul, de la o țară la alta. Într-adevăr, complexitatea problemelor demografice se situează în mod izbitor pe fondul profundelor disparități economico-sociale existente între diferite regiuni ale lumii, între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare. În condițiile progresului tehnic contemporan, peste jumătate din populația planetei continuă să resimtă, sub o formă sau alta, neajunsurile grave ale subdezvoltării.

Rezolvarea justă a problemelor populației reclamă, ca o condiție sine qua non, eliminarea oricăror forme de asuprire a popoarelor, lichidarea decalajelor dintre statele avansate și cele rămase în urmă din punct de vedere economic, instaurarea unei noi ordini economice internaționale care să asigure progresul tuturor popoarelor, dezvoltarea lor liberă, de sine stătătoare, care să permită tuturor națiunilor accesul la cuceririle științei, culturii și tehnicii, la promovarea stării de sănătate a populațiilor.

Este necesar să fie respinse acele teorii care subsumează integral problemele populației creșterii impresionante a numărului de locuitori ai Terrei sau „pericolului epuizării" resurselor energetice și de hrană ale planetei. În momentul de față, populația globului este de aproximativ 3,8 miliarde de oameni, dar statisticile arată că aproape 70 la sută din populație trăiește în țările în curs de dezvoltare și numai 30 la sută în cele dezvoltate. Ritmul de creștere a populației în țările în curs de dezvoltare este de 2,5 la sută, iar în cele dezvoltate de 0,8 la sută, corespunzător unei medii anuale globale de 2 la sută. Pentru țările în curs de dezvoltare, acest fenomen se datorează exclusiv unor măsuri prin care a fost redusă mortalitatea infantilă și au fost eradicate o serie de boli endemice, ritmul de natalitate rămînînd la nivelul anterior, adică ridicat. Dacă aceste țări nu ar cunoaște consecințele funcționării mecanismelor anacronice ale subdezvoltării și dacă nu ar trebui să facă față unor inechități pe planul schimburilor economice internaționale, ele ar putea să asigure populațiilor condiții adecvate de trai și de dezvoltare. Cît privește celălalt aspect, ajunge să ne gîndim la sumele fabuloase destinate astăzi înarmărilor și perfecționării unor arme de distrugere în masă, pentru a avea imaginea rezervelor care ar putea fi alocate pentru eliminarea subdezvoltării, pentru detectarea unor noi resurse de hrană, pentru explorarea bogățiilor ascunse de mări și oceane etc.

Sînt semnificative, în acest sens, și concluziile unui recent seminar african, organizat în cadrul acțiunilor de pregătire a Conferinței Mondiale a Populației. Majoritatea participanților au convenit asupra priorității dezvoltării economice în soluționarea aspectelor legate de creșterea populației, combătînd teoriile care vizau să reducă problematica respectivă la așa-numitul „control al nașterilor". Totodată, combătînd teoriile „crizei ecologice" sau ale „epuizării resurselor", participanții, pornind de la condițiile existente pe continent, au arătat că Africa — departe de a fi „suprapopulată" — dispune pe deplin de capacitatea de a întreține o populație cu mult mai mare decît cea existentă, mai ales în perspectiva valorificării imenselor bogății de care dispune.

NICOLAE CEAUȘESCU : **„În concepția noastră, problemele populației își pot găsi o rezolvare corespunzătoare cerințelor dezvoltării civilizației umane numai în contextul promovării pe plan mondial a unor raporturi noi, care să excludă orice manifestări de inechitate și practici discriminatorii, să garanteze respectarea independenței și suveranității naționale a tuturor statelor, să ofere fiecărei țări condiții de participare activă la cooperarea economică internațională și — desigur, nu în ultimul rînd — să asigure un sprijin efectiv eforturilor popoarelor din țările în curs de dezvoltare".**

Desigur, în eforturile pentru soluționarea ecuației populație-dezvoltare, pentru eliminarea subdezvoltării și a neajunsurilor ei, rolul primordial revine fiecărui stat în parte, propriului său popor. Viața arată concludent că țările care acționează consecvent pentru lichidarea structurilor vechi, perimate, care iau în stăpînire avuțiile naționale și le valorifică în folosul propriului popor, reușesc să satisfacă, într-o proporție mereu ascendentă, nevoile materiale și spirituale ale populației, să creeze condiții pentru dezvoltarea continuă a acesteia, pentru ridicarea ei la un nivel tot mai înalt de civilizație.

De asemenea, un factor de mare importanță al dezvoltării economice și, implicit, al soluționării problemelor populației îl constituie cooperarea internațională. A găsi soluții pentru problemele populației prin dezvoltarea economică, prin eradicarea decalajelor este o cauză vitală a tuturor națiunilor. Ținîndu-se seama de realizările obținute pînă în prezent, de experiența pozitivă acumulată în rîndul statelor membre și al opiniei publice mondiale, există convingerea că O.N.U. este chemată să-și amplifice acțiunile și să-și sporească eficiența în problemele privind populația și, în general, în toate problemele care privesc interesele fundamentale ale comunității umane. Necesităților actuale ale populației le corespunde, desigur, numai o cooperare care se bazează pe principiile înaintate ale relațiilor dintre state și care ține seama de aspirațiile tuturor popoarelor spre dezvoltare economică și progres social.

Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„în concepția noastră, problemele populației își pot găsi o rezolvare corespunzătoare cerințelor dezvoltării civilizației umane numai în contextul promovării pe plan mondial a unor raporturi noi, care să excludă orice manifestări de inechitate și practici discriminatorii, să garanteze respectarea independenței și suveranității naționale a tuturor statelor, să ofere fiecărei țări condiții de participare activă la cooperarea economică internațională și — desigur, nu în ultimul rînd — să asigure un sprijin efectiv eforturilor popoarelor din țările în curs de dezvoltare".**

Pentru România, ultimele trei decenii au constituit o perioadă istorică de adînci prefaceri revoluționare în toate domeniile construcției noii societăți. Politica partidului și statului nostru, îndreptată spre ridicarea nivelului de trai material și cultural al întregului popor, și-a găsit reflectarea în profundele transformări ale situației economice și sociale ale populației. În acest context, se înscriu și eforturile depuse în țara noastră pentru influențarea dinamicii și structurii principalelor fenomene demografice, care să asigure perspectiva unei evoluții numerice și structurale adecvate a populației, o repartiție echilibrată teritorială și pe medii, o angajare armonios dirijată în toate domeniile, astfel încît să se poată asigura o permanentă și echilibrată dezvoltare socio-economică, garanție sigură a ridicării nivelului de trai material și cultural al întregii populații. A asigura fiecărui om cea mai bună stare de sănătate pe care o poate obține și nu numai lipsa bolii sau infirmității — spune definiția, devenită clasică, dată de Organizația Mondială a Sănătății — constituie unul din drepturile fundamentale ale oricărei ființe umane. În efortul general al tuturor popoarelor pentru a-și asigura dreptul la viață, pentru continua ameliorare a condițiilor de trai, devine din ce în ce mai evidentă intercondiționarea legică dintre factorii socio-economici, cei demografici și starea de sănătate a individului și colectivității.

Politica economico-socială a Partidului Comunist Român are la bază strînsa intercondiționare între problemele dezvoltării și problemele demografice, atît din punctul de vedere al dezvoltării economice ca premisă și condiție de bază a asigurării creșterii populației și ridicării nivelului ei de trai material și spiritual, cît și din punctul de vedere al sporului susținut al populației ca important factor al asigurării dinamismului economiei. În cei 30 de ani care au trecut de la eliberarea țării de sub dominația fascistă, politica de dezvoltare economico-socială promovată de P.C.R. și-a găsit materializarea în importantele succese ale industrializării socialiste a țării, modernizării agriculturii, diversificării și ridicării întregii economii ; concomitent, progresul economic neîntrerupt a făcut ca populația României socialiste — care se cifrează în prezent la 21 milioane locuitori — să se bucure de un nivel de trai tot mai ridicat. La standardul de viață în continuă creștere au contribuit și contribuie dezvoltarea culturii, generalizarea învățămîntului de zece ani. În deplină concordanță cu țelurile majore ale societății noastre socialiste, care consacră omul ca supremă valoare socială, Partidul Comunist Român a ridicat problema ocrotirii sănătății la rangul de politică de stat, situînd-o printre obiectivele majore ale programului de construire a noii orînduiri.

În anii socialismului, statul nostru a acordat mijloace din ce în ce mai crescute pentru dezvoltarea rețelei de unități sanitare și îmbunătățirea asistenței medicale a populației. Astfel, în ultimii 24 de ani, dinamica cheltuielilor directe pentru asistența medicală a înregistrat o creștere de peste 14 ori (de la 644,5 milioane lei în 1950 la 9 302 milioane lei în 1974). Importante realizări au fost obținute, în acești ani, în domeniul ocrotirii mamei și copilului, a tinerei generații, în reducerea morbidității și mortalității infantile, în creșterea bazei materiale, tehnice și de cadre a ocrotirii sănătății. Ca urmare, între 1938 și 1974, mortalitatea generală a populației a scăzut cu mai mult de 50 la sută, mortalitatea infantilă s-a redus de peste 6 ori, iar media de viață a populației a crescut de la 42 de ani la aproape 69 de ani.

În perspectiva dezvoltării viitoare a țării, politica demo-economică a partidului nostru prevede asigurarea unei creșteri mai susținute a populației, ca factor esențial al dinamismului și forței productive a societății noastre. După cum se estimează în Proiectul de Directive ale Congresului al XI-lea al P.C.R., datorită măsurilor de creștere a natalității, de întărire a familiei și de ocrotire a mamei și copilului, în 1990, România va avea o populație de circa 25 milioane de locuitori. În acest sens, politica demografică a țării noastre are în vedere, totodată, adoptarea unor măsuri de ordin economico-social care să contribuie la ridicarea continuă a nivelului de viață și civilizație al populației.

În concepția țării noastre, politica demografică constituie un atribut inalienabil al suveranității naționale, exercitarea ei aparținînd statului respectiv, ea fiind elaborată în funcție de situația concretă, condițiile specifice și particularitățile existente în fiecare țară. Ea nu este numai o problemă de natalitate, morbiditate și mortalitate, ci o parte integrantă a politicii de dezvoltare social-economică a fiecărei țări.

Examinarea la scară mondială a problematicii populației — pe care și-o propune reuniunea de la București — este chemată să ofere un cadru general pentru viitoare acțiuni în acest domeniu.

Desfășurarea Conferinței Mondiale a Populației în capitala României confirmă interesul constant al țării noastre pentru activitățile Națiunilor Unite și pentru problematica majoră a lumii contemporane, precum și vocația ei verificată de promovare a dialogului internațional. Totodată, după cum subliniază înșiși factorii de răspundere ai acestui important forum internațional, alegerea Bucureștiului pentru desfășurarea unei asemenea reuniuni constituie o apreciere deosebită a experienței originale a României în problemele populației, a importantelor progrese înregistrate de țara noastră în cele mai diferite domenii de activitate.

Ținînd cont de amploarea pregătirilor care au precedat-o, de faptul că ea se desfășoară într-o țară dornică să contribuie la triumful ideilor de cooperare și de înțelegere internațională, sîntem îndreptățiți să credem că prima Conferință Mondială a Populației la nivel guvernamental va justifica speranțele și așteptările popoarelor lumii.

Semnificații ale momentului politic american

La 10 august, a avut loc prima ședință a guvernului american sub conducerea președintelui Gerald Ford. După ședință, Gerald Ford s-a întîlnit cu membrii Consiliului Securității Naționale

În seara zilei de 8 august, urmărit, prin intermediul televiziunii, de un număr de aproximativ 130 de milioane de americani, președintele Nixon și-a anunțat, într-un discurs care a durat 16 minute, hotărîrea de a demisiona. Vineri 9 august, la ora 12 g.m.t., Gerald Rudolph Ford depunea jurămîntul prezidențial, devenind al 38-lea șef de stat american.

Este, fără îndoială, un moment deosebit al vieții politice americane, justificîndu-se analizele retrospective și examinarea perspectivelor.

Împrejurările demisiei lui Richard Nixon sînt de ordin riguros intern. În alocuțiunea prin care comunica decizia sa de a se retrage, cel de-al 37-lea președinte al S.U.A. a identificat, ca motiv pentru care a recurs la această soluție, pierderea sprijinului politic în Congres, ca urmare a evoluției „cazului Watergate". Într-o relatare succintă, este vorba despre faptul că investigațiile inițiate în 1972, în legătură cu instalarea unor aparate de ascultare la sediul Comitetului electoral al partidului democrat (sediu situat în imobilul „Watergate" din Washington), au revelat anumite practici incorecte (interceptări cu mijloace electronice și alte acțiuni de diversiune împotriva unor adversari politici, manipularea nepermisă a unor contribuții electorale), imputabile unor colaboratori de atunci ai Casei Albe. Ceea ce s-a reproșat, în principal, președintelui a fost faptul că a încercat, uzînd de prerogativele funcției sale, să evite implicarea în afacere a colaboratorilor săi.

Demisia președintelui, survenită înainte de pronunțarea unor concluzii oficiale asupra acestui caz, a ocazionat aprecieri retrospective asupra intervalului de 2 026 de zile în care Richard Nixon a fost factorul de decizie central al vieții politice americane. „Președintele Nixon a luptat multă vreme și din toate puterile sale pentru a servi poporul american în bune condițiuni, încheindu-și perioada de guvernare printr-un act dezinteresat și curajos" — afirma succesorul său, Gerald Ford, subliniind, pe de altă parte, că a fost „martor al unei politici externe care, în ultimii cinci ani, a fost cit se poate de fructuoasă pentru noi toți — și plină de speranțe pentru restul lumii".

Temă centrală, de altfel, și a alocuțiunii televizate finale a celui de-al 37-lea președinte, bilanțul politicii externe americane în anii Administrației Nixon a întrunit, în ultimele zile, aprecieri elogioase, provenind de pe numeroase meridiane ale globului. „Richard Nixon a adus contribuții valoroase la pacea și prosperitatea lumii, prin acțiunile sale pozitive de politică externă, contribuind la deschiderea dialogului cu țările socialiste", arăta purtătorul de cuvînt al guvernului japonez. În același spirit, ziarul tunisian „La Presse" se referea la „amintirea omniprezentă a omului care a luat decizii de anvergură, printre care dezangajarea militară în Vietnam, deschiderea către R.P.Chineză, destinderea și cooperarea cu U.R.S.S. și reconcilierea cu țările arabe". „În momentul în care părăsiți președinția Statelor Unite ale Americii — se arată în mesajul adresat lui Richard Nixon de președintele Italiei, Giovanni Leone — doresc să evoc contribuția dv., în acești ani bogați în evenimente și decisivi pentru soarta lumii, la menținerea păcii internaționale și la accentuarea speranțelor în instaurarea unei ere caracterizată printr-o cooperare din ce în ce mai amplă și mai rodnică între toate popoarele". „Datorită eforturilor comune ale ambelor părți — se afirmă într-un editorial publicat în ziarul «Pravda» — relațiile între Uniunea Sovietică și Statele Unite au cunoscut, în ultimii ani, mari transformări (...) Ambele părți și-au exprimat, cu toată claritatea, hotărîrea de a face tot ce le stă în putință spre a exclude riscul unei confruntări armate între U.R.S.S. și S.U.A. A fost, de asemenea, demonstrată cu toată claritatea năzuința ambelor părți de a dezvolta și adînci o largă și reciproc avantajoasă cooperare în diferite domenii". Premierul canadian Trudeau arăta că îl consideră pe fostul președinte Nixon „un om de stat a cărui politică a fost binefăcătoare pentru Canada și bună, în ansamblul ei, pentru lume". „De numele lui Nixon — scria ziarul «Pravda» din Bratislava — sînt legate schimbări importante în viața internațională. Pașii întreprinși de guvernul american în frunte cu președintele Nixon au fost și sînt aprobați de marea majoritate a politicienilor din S.U.A. și, în primul rînd, de poporul american".

Sînt aprecieri care converg spre subliniera realismului și receptivității cu care cel de-al 37-lea președinte a abordat probleme ce s-au pus diplomației S.U.A., orientării sale spre înlocuirea confruntării cu dialogul, orientare confirmată în repetate rînduri, în decursul ultimilor cinci ani.

În această perioadă se înscrie și dezvoltarea ascendentă a relațiilor de colaborare între România și Statele Unite, evoluție pozitivă, impulsionată decisiv de contactele româno-americane la cel mai înalt nivel. Un moment de referință l-a constituit, în acest sens, vizita efectuată, în decembrie anul trecut, de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Statele Unite. Desfășurarea vizitei, convorbirile de lucru cu președintele S.U.A., cu actualul președinte Ford — la acea dată, vicepreședinte desemnat —, cu liderii Congresului, cu reprezentanți ai vieții economice au evidențiat dorința comună și posibilitățile reale de extindere a relațiilor de cooperare reciproc avantajoase. Exprimînd dezideratul părților de intensificare a schimburilor și contactelor, Declarația comună a specificat, totodată, baza fermă, principială pe care este necesar să fie așezată amplificarea raporturilor bilaterale. „Am dori — declara președintele Nicolae Ceaușescu — ca relațiile dintre România și Statele Unite, între două țări cu orînduiri sociale diferite și deosebite ca mărime, după cum bine știți, să constituie, dacă se poate spune așa, un exemplu de felul cum se poate colabora, pornind de la principiile de egalitate și respect reciproc. Am dori ca istoria să poată spune : iată două popoare — un popor mare, altul mai mic — care, în condiții grele, au știut să conlucreze și să contribuie la așezarea relațiilor pe o bază mai dreaptă și mai bună".

Așezarea relațiilor pe o bază mai dreaptă și mai bună rămîne în mod incontestabil un imperativ major al contemporaneității. Acesta este motivul pentru care opinia publică internațională, reținînd realismul și orientarea spre dialog ca elemente incontestabil pozitive, cu pondere determinantă în bilanțul Administrației Nixon, consideră de dorit menținerea și dezvoltarea acestor elemente în relațiile externe ale Statelor Unite. „Sperăm — declara ministrul de externe al Kuweitului — că noua politică americană, sub președinția lui Gerald Ford, va fi o continuare a politicii pe care Richard Nixon a urmat-o înaintea sa". „Se poate spera — aprecia ziarul polonez «Trybuna Ludu» — că demisia lui Richard Nixon, determinată de cauze interne, nu va genera schimbarea cursului politicii externe, care corespunde însăși intereselor Statelor Unite, intereselor destinderii și păcii în lume". „Sînt convins — opina, în același sens, premierul turc Bülent Ecevit — că această tendință va fi continuată".

În aceste condiții, au fost privite cu satisfacție asigurările de continuitate exprimate de Gerald Ford încă din primele

zile ale exercitării înaltei sale funcții. „Pot afirma, fără nici o ezitare sau rezervă, că politica prin care s-a realizat pacea și s-au pus pilonii pentru pace va fi continuată în viitor, în măsura în care acest lucru depinde de mine, ca președinte al Statelor Unite".

Este, fără îndoială, o declarație de intenții pozitivă, a cărei traducere în viață ar reprezenta o contribuție majoră la destindere, la un climat favorabil conlucrării pașnice.

Mihai Matei

Cuvîntarea radiotelevizată a președintelui Richard Nixon

— text integral —

„Bună seara,

Este pentru a 37-a oară cînd vă vorbesc din acest birou, în care au fost luate atîtea hotăriri care au făurit istoria acestei țări.

De fiecare dată, am făcut-o pentru a discuta cu dumneavoastră despre o problemă pe care o consideram de interes național. În toate hotărîrile pe care le-am luat în viața mea publică, am încercat, totdeauna, să fac ceea ce era mai bine pentru națiune.

De-a lungul perioadei lungi și dificile a cazului Watergate, am apreciat că era de datoria mea să perseverez, să fac toate eforturile posibile pentru a duce pînă la capăt mandatul pentru care m-ați ales.

În ultimele cîteva zile, însă, a devenit evident pentru mine că nu mai am o bază politică suficient de puternică în Congres pentru a justifica continuarea acestui efort.

Atîta timp cît a existat o astfel de bază, am considerat cu tărie că era necesar ca procesul constituțional să fie dus la încheierea sa, că a proceda altfel ar constitui o lipsă de fidelitate față de spiritul acestui proces dificil și un precedent punînd în pericol stabilitatea pentru viitor.

Dar, odată cu dispariția acestei baze, consider acum că scopul constituțional a fost servit și nu mai este nevoie ca procesul să fie prelungit.

Aș fi preferat să continui apărarea, oricît ar fi fost de mare agonia personală pe care ar fi implicat-o. Iar familia mea mi-a cerut în unanimitate să fac acest lucru.

Dar interesul țării trebuie, întotdeauna, să fie pus înaintea oricăror considerațiuni de ordin personal. Din discuțiile pe care le-am avut cu lideri ai Congresului și cu alți conducători, am ajuns la concluzia că, din cauza problemei Watergate, s-ar putea să nu mai am, din partea Congresului, sprijinul pe care l-aș considera necesar pentru susținerea unor hotăriri foarte dificile și pentru înfăptuirea sarcinilor acestei funcții, așa cum o cer interesele națiunii.

Nu mi-a plăcut niciodată să abandonez. A părăsi postul înainte de încheierea mandatului meu repugnă fiecăruia dintre impulsurile mele firești, dar, ca președinte, trebuie să pun interesul Americii mai presus de orice.

America are nevoie de un președinte care să-i consacre tot timpul său și de un Congres care să-i consacre tot timpul său, în special în acest moment, cu problemele pe care le întîmpinăm acasă și în străinătate. A continua să lupt de-a lungul lunilor ce vor veni pentru cauza mea personală ar absorbi aproape complet timpul și atenția atît ale președintelui, cît și ale Congresului, într-o perioadă în care întreaga noastră atenție trebuie să se concentreze asupra problemei mari a păcii în afară și a prosperității, fără inflație, în interior.

Ca atare, voi demisiona din funcția de președinte, mîine, la amiază.*

* vineri, 9 august.

Richard Nixon: „Am încercat totdeauna să fac ceea ce era mai bine pentru țară..." „O cauză care se plasează deasupra tuturor — cauza păcii între națiuni".

Vicepreședintele Ford va depune jurămîntul ca președinte la aceeași oră, în acest birou.

Amintindu-mi marile speranțe pentru America cu care am început acest al doilea mandat, simt o profundă tristețe că nu voi mai fi aici, în acest birou, acționînd, în numele dumneavoastră, pentru realizarea acestor speranțe, în următorii doi ani și jumătate.

Dar, predînd conducerea guvernului vicepreședintelui Ford, știu, așa cum am spus țării cînd l-am propus pentru această funcție în urmă cu zece luni, că conducerea Americii va fi în mîini bune.

Predînd această funcție vicepreședintelui, o fac cu conștiința deplină a dificultății răspunderii ce va cădea pe umerii săi mîine și, deci, a înțelegerii, răbdării și cooperării de care va avea nevoie din partea întregii Americi.

Preluînd această responsabilitate, el va merita ajutorul și sprijinul nostru, al tuturor. Privind spre viitor, primul lucru esențial este să începem să tămăduim rănile acestei națiuni, să depășim resentimentele și divizările din perioada recentă și să redescoperim acele idei comune care stau la baza puterii și unității noastre, ca popor mare și liber.

Acționînd în acest fel, sper că voi grăbi începutul acestui proces de însănătoșire, atît de imperios necesar în America.

Regret profund orice lezări care au putut fi provocate de-a lungul evenimentelor care au dus la această hotărîre.

Aș spune numai că, dacă unele dintre aprecierile mele au fost greșite — și unele au fost greșite —, ele au fost făcute pentru ceea ce, la momentul respectiv, am crezut că reprezenta interesul real al națiunii.

Celor care au stat alături de mine în cursul acestor ultime luni dificile — familiei mele, prietenilor mei, celorlalți, mulți, care s-au alăturat în a-mi sprijini cauza, deoarece credeau că este dreaptă — le voi fi etern recunoscător pentru sprijinul lor.

Iar celor care nu au simțit că pot să mă sprijine, aș vrea să le spun că plec fără resentimente față de cei ce mi s-au opus, deoarece, în ultimă analiză, noi toți am fost preocupați de binele țării, indiferent cît de mult a diferit modul nostru de a gîndi.

Așadar, să ne unim acum pentru a afirma acel angajament comun și pentru a-l ajuta pe noul nostru președinte să reușească în sarcina sa, spre binele tuturor americanilor.

Voi părăsi acest birou cu regretul de a nu-mi fi încheiat mandatul, dar cu recunoștință pentru privilegiul de a fi servit, în calitate de președinte al vostru, în cursul ultimilor cinci ani și jumătate. Acești ani au constituit o perioadă de mare importanță în istoria țării noastre și a lumii. Ei au fost o perioadă de realizări de care noi toți putem fi mîndri, realizări care reprezintă eforturile comune ale Administrației, Congresului și poporului.

Dar încercările care ne așteaptă sînt la fel de mari — și ele vor necesita, de asemenea, sprijinul Congresului și poporului, acționînd în cooperare cu noua Administrație.

Am pus capăt celui mai lung război pe care l-a cunoscut America. Dar, pentru a asigura o pace durabilă în lume, obiectivele care trebuie atinse sînt încă și mai cuprinzătoare, și mai grele. Trebuie să realizăm o structură de pace, în așa fel încît toate popoarele din toate țările să spună că această generație, generația noastră de americani, nu numai că a pus capăt unui război, dar a și preîntîmpinat războaie ulterioare.

Am deschis porțile care, timp de un sfert de secol, au separat Statele Unite și Republica Populară Chineză. Trebuie să fim siguri acum că o pătrime din populația lumii, care trăiește în Republica Populară Chineză, va fi și va rămîne nu dușmanii, ci prietenii noștri.

În Orientul Mijlociu, 100 de milioane de oameni din țările arabe, dintre care mulți ne-au considerat dușmani timp de aproape 20 de ani, ne privesc acum ca pe prieteni ai lor. Trebuie să continuăm să dezvoltăm această prietenie, astfel încît pacea să se poată instaura, în cele din urmă, în Orientul Mijlociu, iar leagănul civilizației să nu devină mormîntul ei.

Împreună cu Uniunea Sovietică, am obținut progrese cruciale, care au inițiat procesul de limitare a armelor nucleare. Dar trebuie să ne propunem drept scop nu numai limitarea, ci și reducerea și, în cele din urmă, distrugerea acestor îngrozitoare arme, astfel încît ele să nu poată distruge civilizația și astfel încît amenințarea războiului nuclear să nu mai planeze asupra lumii și popoarelor.

Am deschis noi relații cu Uniunea Sovietică. Trebuie să continuăm să dezvoltăm și să extindem aceste relații noi, astfel încît cele două țări, cele mai puternice din lume, să trăiască împreună în cooperare, iar nu în confruntare.

În întreaga lume, în Asia, Africa, America Latină, Orientul Mijlociu — există milioane de oameni care trăiesc într-o cîncenă sărăcie, în condiții de foamete. Trebuie să menținem drept țel al nostru trecerea de la producția de război la lărgirea producției pentru pace, astfel încît oamenii de pretutindeni de pe acest pămînt să poată, în sfîrșit, să spere ca generația copiilor lor, dacă nu generația noastră, să aibă cele necesare pentru o viață decentă.

Aici, în America, avem șansa ca majoritatea poporului nostru să aibă nu numai binecuvîntările libertății, dar și mijloacele de a trăi o viață satisfăcătoare, bună, în comparație cu standardele mondiale chiar abundentă.

Trebuie să depunem, în continuare, eforturi pentru a avea nu numai locuri de muncă mai multe și mai bune, dar pentru a avea posibilități depline de afirmare pentru fiecare american și – ceea ce luptăm atît de persistent să obținem – prosperitate fără inflație.

În mai bine de un sfert de secol de activitate publică, am participat la istoria agitată a acestei perioade. Am luptat pentru lucrurile în care am crezut. Am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a mă achita de acele sarcini și a face față acelor responsabilități care mi-au fost încredințate.

Uneori am reușit, alteori am avut eșecuri, dar totdeauna am fost încurajat de ceea ce Theodore Roosevelt a spus odată despre omul aflat în arenă, «a cărui față este plină de praf, de sudoare și sînge, care luptă cu curaj, care se retrage și greșește în repetate rînduri, pentru că nu există efort fără greșeală, fără lipsuri, – dar care se străduiește să realizeze ce și-a propus. El cunoaște marile elanuri, marile devotiuni, se dăruiește unei cauze demne, cunoaște, pînă la urmă, în cazurile fericite, triumful marilor realizări, iar, în cel mai rău caz, dacă eșuează, cel puțin eșuează îndrăznind lucruri măreț».

Vă promit, în această seară, că, pînă la ultima răsuflare, voi continua în acest spirit. Voi continua să acționez pentru marile cauze cărora m-am dedicat de-a lungul anilor ca reprezentant în Cameră, ca senator, ca vicepreședinte și ca președinte, pentru cauza păcii, nu numai pentru America, dar pentru toate țările, pentru prosperitate, dreptate și posibilități de afirmare pentru întregul nostru popor.

Există o cauză care se plasează deasupra tuturor, căreia m-am devotat și căreia îi voi fi devotat cît voi trăi.

Cînd am depus prima dată jurămîntul ca președinte, în urmă cu cinci ani și jumătate, mi-am luat angajamentul sfînt de a-mi consacra serviciile, energia și întreaga înțelepciune pe care o pot avea cauzei păcii între națiuni.

Am făcut tot ce am putut, în zilele care au trecut de atunci, pentru a fi credincios acestei promisiuni. Ca rezultat al acestor eforturi, sînt convins că omenirea este un loc mai sigur, azi, nu numai pentru poporul Americii, ci și pentru popoarele tuturor țărilor și că toți copiii noștri au șanse mai bune de a trăi în pace, iar nu de a pieri în război.

Aceasta, mai mult decît orice, este ceea ce am sperat să realizez cînd am aspirat la președinție. Aceasta, mai mult decît orice, este ceea ce sper că va constitui moștenirea pe care v-o las vouă, țării noastre, în momentul în care părăsesc președinția.

A servi în această funcție înseamnă a-ți fi format un sentiment foarte personal de atașament față de fiecare american și, părăsind-o, fac lucrul acesta cu următoarea dorință pioasă : fie ca bunăvoința lui Dumnezeu să vă însoțească, în toate zilele ce vor urma".

Noul președinte, Gerard Ford, cu soția sa, Betty. „Politica prin care s-a realizat pacea și s-au pus pilonii pentru pace va fi continuată și în viitor"

Cuvîntarea președintelui Gerald Ford în Congresul S.U.A.

— extrase —

Domnule speaker,
Domnule președinte,
Distinși oaspeți și dragi prieteni,

Compatrioți americani, avem multe de făcut.

Foștii mei colegi, dumneavoastră și cu mine avem multe de făcut. Să trecem la lucru.

Ca președinte, în limitele principiilor fundamentale, lozinca mea în relațiile cu Congresul este – comunicare, conciliere, compromis și colaborare.

Sînt convins că actualul Congres va fi atît partenerul meu de lucru, cît și criticul meu cel mai constructiv. Nu-i cer să se conformeze. Sînt devotat sistemului bipartizan și știți care este partidul meu.

Nu vreau o lună de miere cu dumneavoastră. Vreau o căsătorie bună. Doresc progrese și rezolvarea problemelor, ceea ce necesită cele mai susținute eforturi din partea mea și din partea dumneavoastră.

Acum vă cer să vă alăturați mie pentru a redeștepta țara și pentru a o pune în mișcare. Părerea mea instinctivă este că starea Uniunii este excelentă. Dar starea economiei noastre nu este atît de bună.

Pretutindeni unde am călătorit ca vicepreședinte, circa 118 000 mile pe teritoriul a 40 de state, și în cadrul a 55 de conferințe de presă, am constatat că preocuparea unanimă a americanilor este inflația. De data aceasta, toate sondajele de opinie indică același lucru. Ele sugerează, de asemenea, că poporul atribuia răspunderea pentru costul ridicat al vieții în mult mai mare măsură guvernului, decît patronilor sau sindicatelor.

Dumneavoastră, care reprezentați 50 de state, trei teritorii și Districtul Columbia, cunoașteți mai bine decît mine acest lucru. Iată de ce ați înființat noua dv. Comisie pentru reforma bugetului. Salut crearea Comisiei și voi colabora cu membrii ei pentru ca în 1976 bugetul federal să fie echilibrat.

Realitatea este că din cei 25 de ani, în cursul cărora am activat aici, bugetul federal a fost echilibrat numai în șase ani.

Salariatul american și gospodina americană sînt economiști mult mai buni decît sînt dispuși să admită majoritatea economiștilor. Prima cerere a Administrației Ford nu este adresată Congresului, ci alegătorilor în alegerile care urmează în noiembrie. Cererea este următoarea : sprijiniți candidații voștri, pe membrii Congresului și pe senatori, democrați sau republicani, conservatori sau liberali, care votează cu consecvență pentru hotărîri aspre de a reduce cheltuielile guvernamentale, de a restrînge cheltuielile federale și de a pune inflația sub control.

Cu o lună în urmă, distinsul lider al majorității din Senat a cerut Casei Albe să convoace o conferință economică cu participarea unor membri ai Congresului, a consultanților economici ai președintelui și a unora dintre cei mai buni economiști reprezentînd sindicatele, industria și agricultura. Mai tîrziu, această măsură a fost perfecționată prin hotărîrea de a convoca o conferință internă la nivel înalt, care să pună la punct un plan bipartizan de acțiune pentru stabilitatea și creșterea economiei americane. Nici eu, nici colaboratorii mei nu avem acum timp suficient pentru a scrie scrisori. De aceea, voi răspunde verbal. Accept sugestia dv. și voi prezida personal această conferință.

Mai mult, propun ca această conferință la nivel înalt să aibă loc la o dată mai apropiată și opinia publică americană să poată urmări desfășurarea ei. Ea este la fel de preocupată, ca și noi, să primească răspunsurile corecte.

Prima mea prioritate este să colaborez cu dv. pentru a pune inflația sub control. Inflația este inamicul nostru public numărul unu. Pentru a restabili încrederea economică, guvernul de la Washington trebuie să ia inițiativă. Nu are rost să blamezi publicul că cheltuiește prea mult, atunci cînd și guvernul cheltuiește prea mult.

De vinerea trecută, am început să fac ordine în însăși economia Administrației mele. Am dat instrucțiuni funcționarilor și consilierilor mei, precum și personalului meu de la Casa Albă să facă din moderația fiscală prima lor prioritate și să economisească fiecare dolar din banii contribuabililor, în măsura în care securitatea și bunăstarea reală a țării o vor permite. Unele activități economice vor fi afectate mai mult decît altele de restricțiile monetare și fiscale. O bună administrare reclamă în mod evident să abordăm problemele economice cu care este confruntată țara într-un spirit de echitate față de toți cetățenii noștri.

În seara aceasta, nu este momentul să vă amenint cu veto-uri, dar dispun de acest ultim recurs și sînt un veteran al multor lupte în care s-a recurs la veto chiar în această Cameră. Nu putem oare să ne facem treaba mai bine prin compromis rezonabil ?

La cîteva minute după ce am depus jurămîntul prezidențial, conducerea comună a Congresului mi-a spus, la Casa Albă, că va face mai mult de jumătate de drum pentru a-mi veni în întîmpinare. Acest lucru a fost confirmat prin hotărîrea dv. unanimă de colaborare, pentru care vă sînt adînc recunoscător. Dacă, în ceea ce mă privește, voi face mai mult de jumătate de drum pentru a veni în întîmpinarea Congresului, poate că vom găsi o arie mult mai largă de înțelegere națională.

În seara aceasta nu vin cu o listă de propuneri legislative. Mă voi ocupa de probleme specifice în mesajele și în discuțiile viitoare cu dv.

Economia țării noastre depinde în mod critic de interacțiunea ei cu economiile altor țări. Este o slabă consolare că inflația noas-

tră nu constituie decît o parte a unei probleme mondiale, sau că familiile americane trebuie să cheltuiască pentru alimente mai puțin din salariile lor decît majoritatea prietenilor noștri din străinătate.

Sînt hotărît să acționez rapid în privința unor planuri economice internaționale. Vom colabora cu alte țări pentru a găsi mijloace mai bune pentru a preîntîmpina penuriile de alimente și de combustibil. Nu trebuie să permitem repetarea crizei de energie din iarna trecută. Voi promova proiectul „Independență" pentru binele nostru și binele altora. Și în acest domeniu voi avea nevoie de ajutorul dv.

Politica noastră externă, încununată de succes, constituie o prelungire a speranțelor întregului popor american într-o lume a păcii.

În cursul ultimilor cinci ani și jumătate, în Congres și în calitate de vicepreședinte, am sprijinit pe deplin politica externă remarcabilă a președintelui Nixon. Intenționez să continui această politică.

De cînd dețin o funcție publică, începînd cu serviciul militar în marină în timpul războiului, sub comanda președintelui Franklin D. Roosevelt, am sprijinit pe toți președinții noștri, atunci cînd ei au vorbit lumii în numele țării mele. Consider că Constituția impune acest lucru. Știu că, în acest domeniu crucial al politicii internaționale, mă pot baza pe sprijinul dv. ferm.

Sarcina noastră nu va fi ușoară. Promițînd continuitate, nu pot promite că va fi un lucru simplu. Problemele și sfidările din lume rămîn complexe și dificile. Dar am pornit pe o cale a rațiunii și dreptății și vom merge pe această cale.

Ca indicatoare pe această cale pot oferi următoarele :

– Față de aliații noștri de o generație din cadrul Comunității atlantice și față de Japonia, mă angajez la continuitate în colaborarea loială în cadrul numeroaselor noastre acțiuni comune.

– Față de prietenii și aliații noștri din emisfera noastră, mă angajez la continuitate în adîncirea dialogului pentru a defini relații înnoite de echitate și dreptate.

– Față de aliații și prietenii noștri din Asia, mă angajez la o continuitate a sprijinului nostru pentru securitatea, independența și dezvoltarea lor economică. În Indochina, sîntem hotărîți să veghem la respectarea Acordului de la Paris cu privire la Vietnam, precum și a încetării focului și a reglementării negociate din Laos. Sperăm să asistăm la o reglementare grabnică, de compromis, în Cambodgia.

– Față de Uniunea Sovietică, mă angajez la continuitate în orientarea noastră din ultimii trei ani. Celor două popoare ale noastre și întregii omeniri le datorăm un efort continuu de a trăi și, acolo unde se poate, de a munci împreună în pace pentru că, în era termonucleară, nu poate exista nici o alternativă la relații pozitive și pașnice între țările noastre.

– Față de R.P. Chineză, de a cărei ospitalitate legendară m-am bucurat, mă angajez la continuitate în ce privește poziția noastră față de principiile comunicatului de la Șanhai. Noile relații construite pe aceste principii au demonstrat că slujesc interese reciproce serioase și obiective și ele au devenit un element trainic pe scena mondială.

– Față de țările din Orientul Mijlociu, mă angajez la continuitate în efortul nostru energic de a promova procesul care a adus acestei regiuni speranțe de pace, după ce a fost timp de 25 de ani un focar de război. Ne vom îndeplini promisiunea de a sprijini continuarea negocierilor între toate părțile în vederea unei reglementări complete, juste și trainice.

– Față de toate țările, mă angajez la continuitate în urmărirea unui obiectiv global comun : o structură internațională stabilă a comerțului și finanțelor care să reflecte interdependența tuturor popoarelor.

– Față de întreaga comunitate internațională – față de Națiunile Unite, țările nealiniate și toți ceilalți – mă angajez la o continuitate a devotamentului nostru față de obiectivele umane care în întreaga noastră istorie au fost într-o măsură atît de mare o parte a contribuției date de noi omenirii.

Folosesc termeni care nu pot fi îmbunătățiți : să nu negociem niciodată din teamă, dar să nu ne fie niciodată teamă să negociem.

Cronologia cazului Watergate

1972

— 17 iunie. Poliția arestează cinci persoane (James McCord, fost angajat al C.I.A., coordonator în probleme de securitate al Comitetului electoral republican, Bernard Barker, Frank Sturgis, Eugenio Martinez, Virgilio Gonzalez) care instalau, noaptea, dispozitive electronice de ascultare în sediul Comitetului electoral al partidului democrat, situat în imobilul „Watergate" din Washington.

— 18 iunie. Fostul ministru al justiției, John Mitchell, director al Comitetului electoral republican, afirmă că „nici unul din cei cinci nu a acționat cu știrea sau consimțămîntul nostru".

— 19 iunie. Asupra a doi dintre cei arestați este găsit numărul de telefon al lui Howard Hunt, pînă la sfîrșitul lunii martie consultant al consilierului prezidențial Charles Colson.

— 23 iunie. În cursul unei convorbiri între președintele Nixon și șeful personalului Casei Albe, H.R. Haldeman, se stabilește ca ancheta F.B.I. să aibă un caracter limitat, din rațiuni mai ales politice. Acest fapt a devenit cunoscut, din inițiativa președintelui, la 5 august 1974.

— 1 iulie. Invocînd motive de familie, John Mitchell demisionează din funcția de director al Comitetului pentru realegerea președintelui (C.R.P. — Comitetul electoral republican).

— 11 septembrie. Comitetul electoral democrat cere prin justiție daune în valoare de 3,2 milioane dolari, acuzînd mai multe personalități republicane din C.R.P. Comitetul republican cere, printr-o altă acțiune, daune în valoare de 2,5 milioane dolari. (Zilele trecute, acțiunile s-au reglementat, C.R.P. plătind 700 000 dolari).

— 15 septembrie. Un juriu federal din Washington pune sub acuzație șapte persoane : cei cinci arestați la Watergate, precum și Howard Hunt și Gordon Liddy, consilier financiar, pînă la 28 iunie, al C.R.P.

1973

— 2 februarie. Judecătorul John Sirica, prezidînd tribunalul care îi judecă pe „cei șapte", se declară nemulțumit de condamnările pronunțate, cîtă vreme inculpații nu au făcut declarații din care să rezulte identitatea celorlalte persoane implicate. El suspendă executarea sentințelor, pentru a-i determina pe cei șapte să facă dezvăluiri.

— 7 februarie. Senatul S.U.A. decide, cu votul unanim al celor 70 de senatori prezenți, să instituie o comisie de anchetă bipartizană care să ancheteze „dacă — și în ce măsură — au fost comise acțiuni ilegale, incorecte sau contrare eticii, în cursul campaniei prezidențiale din 1972 sau al unor campanii electorale din aceeași perioadă" și să determine „dacă faptele ce pot fi stabilite indică necesitatea unor noi măsuri legislative ale Congresului privind garantarea procesului electoral". Condusă de senatorul democrat Samuel Ervin, comisia urmează să raporteze pînă la sfîrșitul lunii februarie 1974.

— 23 februarie. Judecătorul Sirica face publică scrisoarea condamnatului McCord,

Personalități republicane din Congres, după întrevederea avută cu președintele Nixon, la 7 august : „din discuțiile pe care le-am avut cu liderii Congresului și cu alte personalități am ajuns la concluzia că, din cauza problemei Watergate, s-ar putea să nu mai am sprijinul Congresului..." (de la stînga la dreapta — senatorul Hugh Scott, liderul minorității republicane în Senat ; senatorul Barry Goldwater, candidat la președinție în 1964 ; John Rhodes, liderul republicanilor din Camera Reprezentanților)

WASHINGTON

care explică mutismul deținuților prin „presiuni".

— **12 martie.** Președintele Nixon anunță că, pentru a menține secretul activității președinției, colaboratorii săi nu se vor prezenta în fața comisiei Ervin.

— **18 martie.** Senatorul Ervin anunță că va cere arestarea oricui ar refuza să se prezinte în fața comisiei.

— **17 aprilie.** Președintele Nixon anunță că a ordonat o nouă anchetă și că declarațiile sale anterioare sînt „perimate".

— **30 aprilie.** Într-o cuvîntare televizată, președintele Nixon afirmă că ar fi putut fi indus în eroare și că, de la 21 martie, a preluat coordonarea „unor noi și intensive cercetări asupra problemei". Președintele anunță demisia colaboratorilor săi H.R. Haldeman și J. Ehrlichman. John Dean este concediat. La Ministerul Justiției, Elliot Richardson îi urmează lui Richard Kleindienst.

— **25 mai.** Archibald Cox, profesor de drept la Harvard, înalt funcționar la Ministerul Justiției în timpul Administrației Kennedy, este numit procuror special pentru cazul Watergate.

— **25 iunie.** Fostul consilier prezidențial John Dean apare în fața comisiei Ervin și declară că președintele era, cel puțin începînd de la 15 septembrie 1972, la curent cu încercările de limitare a dezvăluirilor în cazul Watergate.

— **10 iulie.** În fața comisiei Ervin, John Mitchell contestă afirmațiile lui John Dean.

— **16 iulie.** Alexander Butterfield, fost adjunct al asistentului președintelui pentru probleme de securitate, dezvăluie faptul că toate convorbirile desfășurate în camera de lucru a președintelui erau înregistrate.

— **23 iulie.** Președintele Nixon, invocînd „privilegiul puterii executive", respinge somațiile comisiei Ervin și, respectiv, procurorului Cox, care solicitau predarea benzilor de magnetofon și a unor transcrieri ale convorbirilor prezidențiale.

— **29 august.** Judecătorul Sirica apreciază că președintele Nixon trebuie să predea procurorului Cox nouă benzi de magnetofon. În octombrie, Sirica respinge solicitarea benzilor de către comisia Ervin, apreciind că nu există o bază juridică pentru acest transfer.

— **5 septembrie.** Fostul consilier prezidențial pentru probleme interne, John Ehrlichman, este acuzat că ar fi instigat violarea domiciliului psihiatrului lui Daniel Ellsberg (cel care a oferit presei dosarele Pentagonului cu privire la Vietnam), în speranța că s-ar putea găsi documente compromițătoare pentru Ellsberg.

— **12 octombrie.** O curte de apel federală confirmă decizia judecătorului Sirica privind predarea benzilor de magnetofon. În aceeași zi, președintele refuză să predea benzile. El oferă transcrieri ale pasajelor referitoare la Watergate atît comisiei senatoriale, care va putea trimite un membru care să confrunte transcrierea cu benzile, cît și procurorului special. Comisia înclină să accepte oferta. Procurorul Cox refuză.

— **20 octombrie.** Președintele îl revocă pe Archibald Cox. Ministrul justiției, Richardson, demisionează. Adjunctul său, Ruckelhaus, care refuzase să-i notifice lui Cox revocarea, este demis.

— **23 octombrie.** Șapte membri ai Camerei Reprezentanților solicită inițierea unei proceduri de punere sub acuzare („impeachment") a președintelui.

— **1 noiembrie.** Președintele numește un nou ministru al justiției — senatorul William Saxbe — și un nou procuror special — Leon Jaworski.

— **2 noiembrie.** Fred Buzhardt, consilier juridic al Casei Albe, îl informează pe judecătorul Sirica de faptul că, pe una din benzile de magnetofon, au fost șterse 18 minute ale unei convorbiri dintre președinte și H.R. Haldeman. Secretara președintelui, Rose Mary Woods, își asumă răspunderea pentru deteriorarea accidentală a benzii.

1974

— **2 februarie.** Cu 410 voturi pentru și 4 împotrivă, Camera Reprezentanților investește Comitetul său juridic să cerceteze temeiurile posibile ale unei puneri sub acuzare.

— **19 februarie.** Audierile comisiei Ervin iau sfîrșit.

— **1 martie.** Sînt puși sub acuzație de un tribunal federal John Mitchell, H.R. Haldeman, John Ehrlichman, Charles Colson, Robert Mardian, Gordon Strachan și Kenneth Parkinson, foști colaboratori ai Casei Albe.

— **29 aprilie.** Președintele Nixon anunță că a pus la dispoziția Comitetului juridic al Camerei Reprezentanților 1 200 de pagini, reprezentînd transcrierea benzilor solicitate de președintele comitetului, congresmanul democrat Peter Rodino. Comisia cere alte 64 de benzi de magnetofon. Avocatul președintelui refuză și se declară dispus să supună litigiul Curții Supreme a S.U.A.

— **20 mai.** Judecătorul Sirica somează Casa Albă să predea cele 64 de benzi.

— **31 mai.** Curtea Supremă anunță că va lua în considerare solicitarea procurorului Jaworski privind benzile.

— **24 iulie.** Cu opt voturi pentru (un judecător a renunțat să participe la adoptarea deciziei) Curtea Supremă hotărăște predarea benzilor, contestînd argumentul „privilegiului puterii executive".

— **24—30 iulie.** Comitetul juridic formulează punerea sub acuzare a președintelui — pentru obstrucționarea justiției și refuz de a da curs somațiilor Comitetului juridic privind predarea unor documente — cu o majoritate care include și voturile unor reprezentanți republicani. Examinarea în plenul Camerei Reprezentanților a punerii sub acuzare este programată să înceapă la 19 august.

— **5 august.** Președintele Nixon predă transcrierea a trei benzi înregistrate la 23 iunie 1972, cuprinzînd convorbiri cu H.R. Haldeman. Totodată, președintele insistă ca „dovezile să fie examinate în ansamblul lor, iar evenimentele judecate în perspectiva lor. Sînt ferm convins că totalitatea faptelor nu justifică măsura extremă de punere sub acuzare și de destituire a președintelui".

— **7 august.** Președintele are o întrevedere cu trei lideri republicani din Congres, care îl informează în legătură cu pierderea sprijinului politic în ambele Camere.

— **8 august.** Într-o cuvîntare radiotelevizată, președintele Nixon își anunță hotărîrea de a demisiona.

— **9 august, 16 h G.M.T.** Demisia președintelui Nixon devine efectivă. Gerald Ford depune jurămîntul ca președinte al S.U.A.

SURSE : „Information Please Almanac — 1974", „Le Monde", agențiile U.P.I. și France Presse.

REPORTAJ PE GLOB

CONGO

Ioan Timofte

Lăsasem în urmă Brazzaville-ul, cu forfota obișnuită. Vuietul cataractelor Congo-ului se pierduse undeva, după colinele învăluite de savană. Ne apropiam de Kinkala, reședința unuia din cele șapte districte ale regiunii Pool. Eram invitați să cunoaștem mai îndeaproape unul din proiectele avînd drept obiectiv dezvoltarea complexă — industrială, agricolă, socială — a uneia din zonele Republicii Populare Congo.

Am poposit îndelung în secțiile industriale și agricole, la grupurile sociale din Kinkala. Ospitalierele noastre gazde ne-au înfățișat, cu multe amănunte, viitorul acestei regiuni, eforturile care se depun pentru transformarea ei într-una din cele mai avansate regiuni ale țării. În discuțiile purtate cu acest prilej, momentele importante din istoria contemporană a Congo-ului reveneau ca un ecou mereu prezent.

După o luptă dîrză, plină de numeroase sacrificii, poporul congolez și-a văzut încununată, la 15 august 1960, una din năzuințele sale supreme : cucerirea independenței. Un

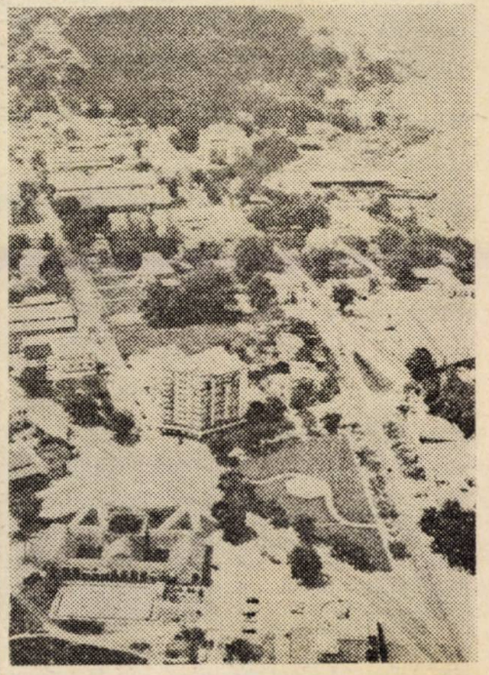

Brazzaville — capitala verde, un port animat

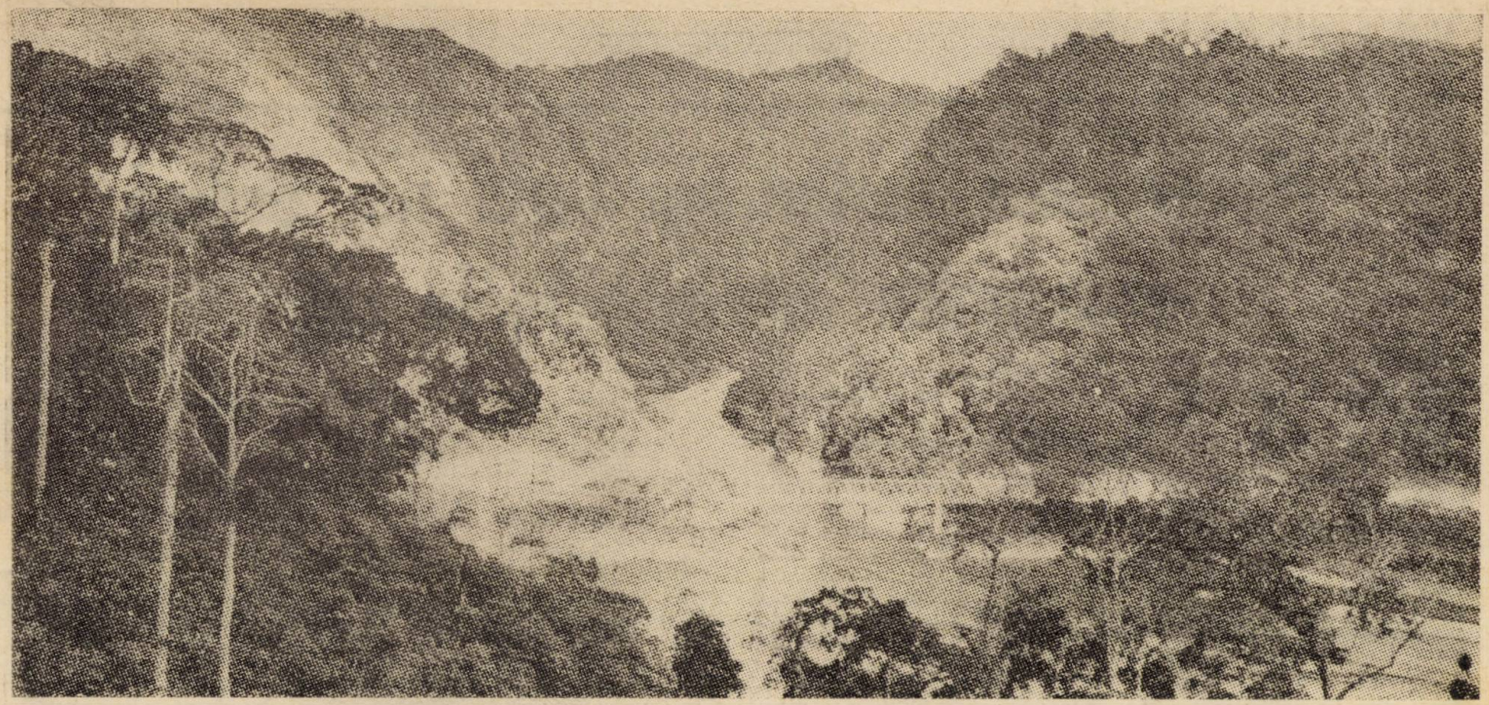

Natura exuberantă și luxuriantă constituie principala bogăție turistică a țării

alt moment memorabil l-au constituit evenimentele din 13-15 august 1963, cînd masele largi populare au răsturnat de la putere regimul reacționar, favorabil cercurilor colonialiste, condus de Fulbert Youlou. Eforturile în vederea valorificării însemnatelor bogății naturale, a resurselor umane, pentru construirea unei vieți noi au dobîndit noi valențe după 1968, odată cu instalarea la conducerea țării a președintelui Marien N'Gouabi, odată cu proclamarea Republicii Populare Congo, cu crearea Partidului Congolez al Muncii (P.C.M) cu intrarea în vigoare a noii Constituții.

Traducînd în viață tezele Partidului Congolez al Muncii, țara parcurge o etapă nouă de dezvoltare : obiectivul ei cel mai important fiind consolidarea independenței economice. O mare însemnătate, în acest sens, a avut-o procesul naționalizării care, în prezent, cuprinde largi sectoare ale vieții economice, între care porturile, căile ferate, aviația civilă, pădurile, sectoarele energetice, producția de zahăr, extracția de minereu de aur, exploatările de fier, cupru și plumb. În prima parte a anului trecut, 13 la sută din totalul producției industriale era realizată în unități economice, aflate sub controlul statului. La începutul anului 1974, Adunarea Națională Populară a adoptat o lege care punea capăt activității unui grup de opt societăți petroliere străine, între care reprezentanțele societăților „Shell", „Mobil", „Purfina", „Texaco". În virtutea acestei legi, bunurile aparținînd companiilor respective au fost transferate societății naționale de cercetări și exploatare petrolieră „Hydrocongo". Semnificativ pentru atenția de care se bucură sectorul de stat este și faptul că, la ora actuală, naționalizările s-au extins și în activitatea agricolă și comercială.

Preluarea de către stat a acestor sectoare a permis orientarea fondurilor financiare spre crearea unei industrii naționale. Astfel, în anii 1965-1973, au intrat în exploatare peste 40 de noi unități industriale, producția acestora contribuind la o mai bună valorificare a resurselor naționale, la limitarea unor categorii de importuri, la sporirea acumulărilor în vederea lansării altor proiecte de dezvoltare economică, socială și culturală a Republicii Populare Congo.

Evident, nu se poate vorbi de succesele dobîndite de Congo fără a aminti preocupările permanente ale autorităților de la Brazzaville pentru intensificarea și extinderea rețelei de comunicații, factor de mare importanță în impulsionarea dezvoltării și considerat drept unul din principalele atuuri economice. Guvernul congolez a creat, încă din 1969, Agenția transcongoleză de comunicații, însărcinată cu gestiunea porturilor fluviale și oceanice, a cursurilor interioare navigabile, a căii ferate Congo-Ocean.

Pretutindeni unde am poposit în Congo, unul din subiectele nelipsite ale convorbirilor era cel referitor la pregătirea și formarea cadrelor naționale. Peste 95 la sută din populația de vîrstă școlară este cuprinsă în învățămînt. Procentul respectiv situează Republica Populară Congo pe unul din primele locuri pe continent. Prin construirea unor noi localuri școlare, prin pregătirea unor noi contingente de profesori, învățămîntul secundar și tehnic cunoaște o continuă dezvoltare. Se cuvine remarcat și faptul că obiectivul propus de guvern ca, în fiecare district, să funcționeze o școală profesională, a fost realizat înainte de termen. Școala normală, destinată pregătirii viitorilor învățători, și Centrul de învățămînt superior din Brazzaville, cu cele trei secții — filologie, drept și științe tehnice — au cunoscut o sporire considerabilă a numărului de studenți, în special în secția de științe tehnice, care pregătește viitorii ingineri.

Potrivit interlocutorilor noștri congolezi, de mare importanță, pentru dezvoltarea continuă a țării, este procesul de instalare a noilor organe ale puterii de stat, proces început în a doua jumătate a anului trecut și încheiat în cea mai mare parte. Adunările populare, ca organe ale puterii, își preiau atribuțiile, actul politic respectiv căpătînd aspectul unei adevărate sărbători în întreaga țară.

...La Kinkala, prietenii congolezi, vorbindu-ne despre activitatea lor de zi cu zi, despre proiectele lor de viitor, aveau să ne ofere un exemplu sugestiv pentru hotărîrea unui popor dornic, prin eforturi continue, să-și ridice țara la noi cote de civilizație și progres.

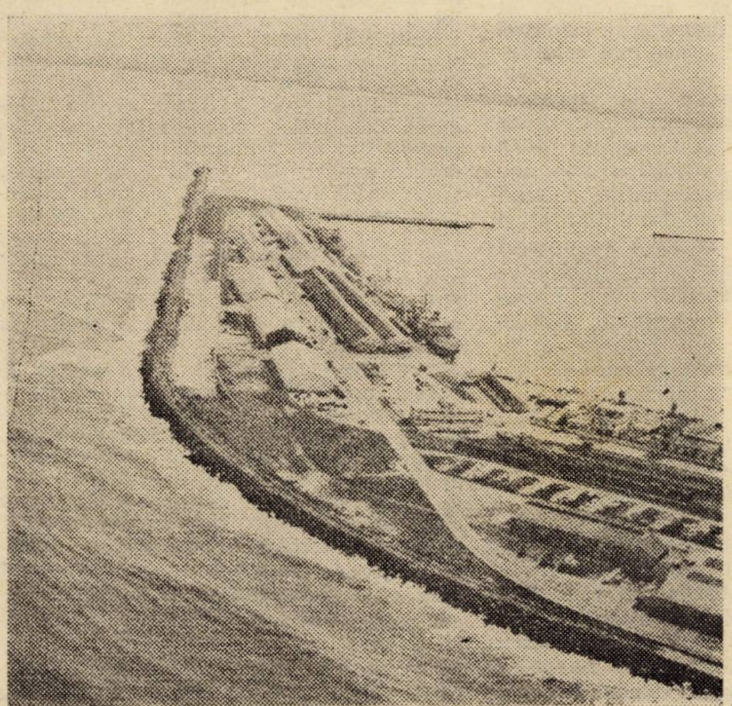

Transporturile — fluviale îndeosebi — unul din principalele atuuri economice ale R. P. Congo

Necesitatea instaurării unei noi ordini economice internaționale (II)

Noua ordine economică internațională, presupunînd raporturi economice și politice echitabile între parteneri, reclamă funciarmente eliminarea decalajelor, lichidarea subdezvoltării. În acest sens, este necesar un important efort internațional — în cadrul căruia contribuția statelor economic avansate trebuie să fie substanțială — spre a sprijini țările în curs de dezvoltare, progresul lor mai rapid, printr-un ansamblu de măsuri pe plan comercial, monetar, financiar, pe baze preferențiale, nereciproce și nediscriminatorii. Între acestea : lărgirea și diversificarea sistemului de preferințe comerciale în favoarea țărilor în curs de dezvoltare ; eliminarea practicilor restrictive și discriminărilor din calea exporturilor lor ; restructurarea relațiilor economice și comerciale mondiale, precum și a sistemului monetar internațional astfel încît acestea să țină cont de interesele țărilor în curs de dezvoltare ; asigurarea participării plenare și efective a acestor țări la dezbaterea și soluționarea problemelor economice și politice ale lumii contemporane.

Avînd în vedere că economia mondială devine tot mai interdependentă, că, în consecință, interesele tuturor statelor devin, la rîndu-le, tot mai interdependente, este, deci, necesar, în concepția partidului și statului nostru, ca noua ordine economică internațională — în însuși spiritul echității care trebuie s-o caracterizeze, în interesul fiecărei țări și al omenirii în ansamblu, în beneficiul climatului politic mondial — să consfințească atît dreptul fiecărui popor de a dispune de propriile resurse și de a le folosi în vederea dezvoltării sale independente, cît și accesul liber, fără bariere economico-politice, al tuturor statelor la sursele de materii prime și energie, pe baze reciproc avantajoase, fără discriminări și presiuni, în folosul dezvoltării fiecărei țări și al progresului general al civilizației.

Totodată, ținînd seama de legătura strînsă între problemele materiilor prime și cele ale dezvoltării, de cerința de a precumpăni pe plan mondial o altă manieră de folosire a resurselor de materii prime (reclamată de caracterul limitat al rezervelor, de însăși eficiența economică și implicînd o gospodărire rațională a acestora), de necesitatea unor mutații profunde în structurile economice și comerciale mondiale care, pînă în prezent, au dezavantajat producătorii de materii prime și produse primare comparativ cu cei ai produselor prelucrate, de imperativul sprijinirii progresului țărilor în curs de dezvoltare, se impune ca noua ordine economică internațională să instaureze raporturi mai juste între prețurile materiilor prime și prețurile produselor industriale, astfel încît acestea să reflecte mai fidel actuala situație din domeniul resurselor și de pe piețele materiilor prime, să schimbe evoluțiile de pînă acum defavorabile producătorilor, să faciliteze progresul mai accelerat al țărilor în curs de dezvoltare.

De asemenea, luînd în considerare faptul că, în epoca noastră, a avîntului științifico-tehnic nestăvilit, dezvoltarea depinde în mod hotărîtor de aplicarea în producție, în întreaga activitate economico-socială a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, noua ordine economică internațională trebuie să asigure accesul cît mai larg al tuturor țărilor, în primul rînd al statelor în curs de dezvoltare, la aceste cuceriri, prin înlesnirea transferului de tehnologie către țările respective, prin stimularea cercetării științifice proprii, a dezvoltării de tehnici și tehnologii moderne în aceste țări.

Colaborării — ca mijloc de bază al realizării țelurilor și obiectivelor noii ordini economice internaționale — este necesar să-i fie creat un cadru firesc și neîngrădit de desfășurare. Aceasta presupune promovarea schimburilor între toate statele lumii, indiferent de mărime, potențial, situare geografică, nivel de dezvoltare, sistem politico-social, înlăturarea oricăror bariere și obstacole din calea dezvoltării nestingherite a acestor schimburi, extinderea aplicării tratamentului conform clauzei națiunii celei mai favorizate în relațiile comerciale dintre țări cu nivel relativ similar de dezvoltare economică, lărgirea și diversificarea tratamentului preferențial, nereciproc și nediscriminatoriu în favoarea țărilor în curs de dezvoltare, instituirea unor structuri financiar-monetare de natură să stimuleze amplificarea continuă a schimburilor, acțiuni îndreptate în direcția eliminării împărțirii lumii în blocuri economice închise, care nu numai că îngreunează soluționarea problemelor economice generale, mondiale, dar nu duc nici măcar la rezolvarea celor ale țărilor participante la asemenea grupări economice închise. Este în beneficiul tuturor statelor de a promova o largă colaborare internațională, liberă de orice discriminări și practici restrictive. De mare importanță pentru afirmarea cu tot mai multă forță a relațiilor noi în lume, pentru lichidarea decalajelor, discrepanțelor și disproporțiilor din economia mondială este dezvoltarea amplă, pe bază de egalitate și echitate, a colaborării cu tinerele state independente, cu țările în curs de dezvoltare, a cooperării dintre însești aceste țări — modalitate concretă de potențare a eforturilor lor, de grăbire a procesului eliminării subdezvoltării, contribuție de seamă la cauza destinderii și păcii în lume.

O trăsătură definitorie a colaborării în cadrul noii ordini economice internaționale o constituie promovarea largă a formelor noi, moderne de cooperare în producție, în știință și tehnică, inclusiv prin intermediul constituirii de societăți mixte de producție și comercializare, spre care se deplasează, în perioada actuală, desfășurarea relațiilor economice internaționale — forme de mare eficiență, care oferă posibilitatea unor legături economice stabile, a valorificării superioare a bogățiilor naturale și resurselor economice ale țărilor, a facilitării transferurilor de tehnici și tehnologii noi, de cunoștințe și idei în materie de organizare, planificare, conducere și gestiune economică. Pentru asigurarea unui cadru adecvat dezvoltării unor relații economice stabile și de durată, reciproc avantajoase, își dovedesc utilitatea și însemnătatea acordurilor interstatale pe termen lung în domeniile economic și al cooperării industriale și tehnico-științifice.

Presupunînd extinderea colaborării internaționale în toate laturile acesteia, noua ordine economică internațională reclamă, implicit, amplificarea colaborării statelor în organisme și organizații economice internaționale, ce sînt menite să aducă o contribuție de preț la stimularea schimburilor de valori materiale și spirituale, la afirmarea principiilor noi în viața internațională, la intensificarea conlucrării între națiuni. Dezvoltarea acestei colaborări implică lărgirea participării tuturor țărilor la activitatea organizațiilor internaționale, asigurarea universalității lor, democratizarea largă a funcționării și conducerii acestor organizații, creșterea eficienței lor, a aportului lor la soluționarea complexelor probleme economice care confruntă lumea contemporană.

Prin toate acestea, cooperarea economică internațională, în ansamblul ei, își legitimează rolul pe care trebuie să-l aibă în cadrul noii ordini economice internaționale, evidențiindu-și eficiența în direcția valorificării eforturilor de progres economico-social, de propășire și prosperitate ale tuturor popoarelor și, totodată, înrîurirea pozitivă asupra climatului politic internațional. Prin facilitarea contactului direct, a cunoașterii reciproce, colaborarea economică este un pas sigur pe calea conlucrării pentru eliminarea încordării, pentru destindere. Schimbînd între ei valori materiale și spirituale, cooperînd în producție, în dezvoltarea științei și tehnicii, oamenii se cunosc mai bine, își dau mai bine seama de necesitatea unui climat de pace și înțelegere, pe care extinderea legăturilor economice îl reclamă ca o condiție esențială. Cooperarea economică s-a afirmat, în repetate rînduri, ca un deschizător de drum spre normalizarea relațiilor politice între state, spre promovarea securității și păcii. Se poate spune că actuala situație din lume, marcată de tendințe spre destindere și conlucrare, este, în bună parte, produsul lărgirii contactelor și legăturilor economice internaționale. Sînt argumente, beneficiind de suportul de netăgăduit al faptelor, care pledează în favoarea unor acțiuni de natură să ducă la amplificarea schimburilor economice între toate statele lumii, indiferent de sistemul social-politic sau de potențialul lor. Sînt tot atîtea considerente care probează teza „securitate prin cooperare", care pun, totodată, în lumină semnificația politică majoră a instaurării în lume a unor noi raporturi economice, deschise larg cooperării între națiuni, ca piesă de bază a construcției edificiului securității internaționale.

În noua ordine economică internațională este necesar să-și găsească o rezolvare practică, potrivit unei soluții evidente dar încă nepuse în aplicare, ecuația „de-

zarmare-dezvoltare". Cursa înarmărilor are o incidență deosebit de negativă asupra dezvoltării economice, această cursă reprezentînd o povară pe care o resimt din greu și cele mai puternice economii, și cu atît mai mult cele ale țărilor mai puțin dezvoltate. Imobilizînd fonduri imense, ea frînează dezvoltarea economică a țărilor, angajarea unor ample programe economico-sociale, în domeniul construcției păcii, constituind, astfel, o piedică în calea amplificării schimburilor economice mondiale. Ea este, în același timp, de natură să învenineze atmosfera politică internațională, fiind un factor de tensiune și încordare, aflîndu-se în contradicție cu instaurarea unor noi raporturi între state. Se impune în mod imperios să se treacă la măsuri practice pentru a se ajunge la o dezarmare reală și, în primul rînd, la dezarmarea nucleară, să se treacă la reducerea trupelor, la desființarea bazelor străine și a blocurilor militare, la diminuarea bugetelor de înarmare, pentru ca mijloacele destinate astăzi înarmării să poată fi folosite în măsură tot mai mare în scopul dezvoltării economico-sociale a statelor, ridicării bunăstării popoarelor, eliberînd, totodată, omenirea de primejdia unui război nimicitor. Presupunînd mobilizarea plenară a resurselor mondiale pentru dezvoltare, eliminarea din viața internațională a tot ceea ce impietează asupra acestei dezvoltări, asupra climatului politic internațional, asupra afirmării unor noi raporturi de încredere și conlucrare între state, noua ordine economică internațională solicită, în mod necesar, întreprinderea unor pași concreți pe calea dezarmării, a reducerii și încetării cursei înarmărilor.

Noua ordine economică internațională reclamă, de asemenea, abordarea și rezolvarea, în conformitate cu interesele tuturor popoarelor, ale întregii umanități, a complexei problematici legate de impactul dezvoltării asupra mediului ambiant, astfel încît, printr-un efort internațional susținut și printr-o largă cooperare mondială, să fie asigurate atît prezervarea și ameliorarea mediului înconjurător, în vederea menținerii societății în perimetrul unor condiții ecologice în măsură să permită viața în continuare, cît și dezvoltarea economico-socială, progresul pe mai departe al tuturor țărilor, în primul rînd al celor în curs de dezvoltare.

În sfîrșit, noua ordine economică internațională, instaurarea unor noi raporturi între națiuni și popoare revendică luarea în considerare a intereselor tuturor țărilor, participarea plenară și efectivă a tuturor statelor, mari, mijlocii și mici, la dezbaterea și soluționarea problemelor economice cardinale ale lumii contemporane, democratizarea relațiilor internaționale.

Sînt, toate acestea, transformări pentru înfăptuirea cărora militează cu consecvență țara noastră, sînt coordonate de bază, linii directoare ale politicii și activității economice externe a României socialiste — politică răspunzînd aspirațiilor fundamentale ale poporului nostru, deziderateler majore ale omenirii contemporane, idealurilor de progres, colaborare, securitate și pace în întreaga lume — sînt, totodată, contribuții de seamă ale partidului și statului nostru nu numai la cristalizarea conceptului de nouă ordine economică internațională, ci și la înfăptuirea ei, la transpunerea ei în practică, la afirmarea și întronarea ei în viața internațională.

Ilie Șerbănescu

Cipru: agravarea situației

Corespondență din Geneva de la Corneliu Vlad

Cea de a doua fază a Conferinței de la Geneva în problema Ciprului a început sub auspicii contradictorii, definite de persistența încordării în insulă, de încălcarea repetată a acordului convenit la 30 iulie privind încetarea focului și de menținerea unor divergențe importante în ceea ce privește statutul constituțional al Republicii Cipru, stabilit prin acordul internațional din 1960, ale cărui garante sînt Marea Britanie, Grecia și Turcia. Aceste divergențe au planat deasupra mesei tratativelor din prima zi a celei de a doua etape, care a debutat la 8 august, la Palatul Națiunilor din Geneva.

Ședința inaugurală a celei de-a doua runde de negocieri asupra problemei cipriote s-a desfășurat — așa cum rămăsese stabilit prin declarația din 30 iulie a miniștrilor de externe ai Angliei, Greciei și Turciei — în ziua de 8 august. În prezența ziariștilor, delegațiile celor trei state semnatare ale acordului de la Zürich și Londra asupra Ciprului s-au așezat la masa tratativelor. Cele cîteva minute — cît a durat ședința — au fost acordate exclusiv fotografilor și operatorilor; nici un cuvînt nu a fost pronunțat în cadrul oficial. Părăsind sala de consilii, delegațiile aveau să rămînă totuși, pînă seara tîrziu, în incinta Palatului Națiunilor pentru a se angaja într-o suită de consultări bilaterale și tripartite. Sosind cu cîteva ore mai devreme la Geneva, miniștrii de externe ai celor trei țări au ținut să exprime, fiecare, presei dezamăgirea și insatisfacția pentru faptul că acordul de încetare a focului, convenit de ei în urmă cu exact o săptămînă, n-a fost respectat pe deplin. Cei trei miniștri aveau să-și facă, de asemenea, publică intenția de a realiza o îmbunătățire a situației prin negocierile rundei a doua, rundă chemată să contribuie la soluționarea următoarelor puncte, enunțate de declarația din 30 iulie (și cuprinse în rezoluția nr. 353 a Consiliului de Securitate) : „A. Restabilirea păcii în regiune și B. Restabilirea guvernului constituțional în Cipru".

În ce privește primul punct, era vorba, în mod concret, de stabilirea unei zone de securitate în Cipru la limita perimetrelor ocupate de trupele turce (deci, trasarea liniei de demarcație) ; evacuarea tuturor enclavelor turce ocupate de forțele grecești sau ale ciprioților greci și de eliberare a militarilor și civililor deținuți ca urmare a recentelor ostilități. Fiecare din aceste probleme a fost discutată mai întîi în cadrul cîte unui grup ad-hoc de experți. Dosarele întocmite de ei au fost examinate apoi la nivel ministerial. În dosare a fost inclusă și harta (adusă la Geneva de un bombardier britanic de tip Canberra), conținînd linia de demarcație din Cipru, asupra căreia au căzut de acord — vineri, la Nicosia — reprezentanții militari ai celor trei țări și reprezentantul O.N.U.

În ce privește cea de-a doua mare secțiune a negocierilor (punctul B — restabilirea guvernului constituțional în Cipru) — lucrările aveau să evolueze mult mai anevoios. Punctul de plecare a discuțiilor, stabilit tot de declarația din 30 iulie, reprezintă aprecierea celor trei miniștri ai afacerilor externe, potrivit căreia „în Republica Cipru există, în fapt, două administrații autonome, cea a comunității grecești și cea a comunității turce". „Fără a aduce prejudicii vreuneia din concluziile decurgînd din această situație — continuă textul citat — miniștrii au convenit să examineze la următoarea lor reuniune (adică la negocierile începute la 8 august — n. n.), problemele pe care le pune existența celor două administrații", la convorbirile asupra constituției Ciprului urmînd a participa și reprezentanții comunităților greacă și turcă din insulă. Pozițiile inițiale ale celor doi reprezentanți cipriоți, Glafkos Clerides și Rauf Denktaș, s-au dovedit foarte diferite. Potrivit cipriоților greci, abordarea problemelor constituționale impune ca punct de plecare actuala constituție a țării. Vineri, în ziua sosirii sale la Geneva, Glafkos Clerides respingea „orice soluție care ar avea ca rezultat recunoașterea divizării celor două comunități", pronunțîndu-se pentru „instituții comune".

De altfel, numărul reuniunilor plenare cu participarea tuturor celor cinci delegații a fost redus, accentul fiind pus, tocmai datorită deosebirilor de abordare conturate, pe consultările bipartite și tripartite, cu caracter neoficial.

Luni seara, ministrul de externe al Turciei a precizat că, în dimineața zilei de marți, va avea loc o ședință în cadrul căreia delegația sa va prezenta un plan pentru reglementarea statutului constituțional al Ciprului. El a precizat că, în cazul în care ministrul de externe al Greciei, Gheorghios Mavros, și liderul cipriоților greci, Glafkos Clerides, vor găsi soluția prezentată ca acceptabilă, se va putea trece la o nouă etapă, a reglementării aspectelor de detaliu. Dar, ședința programată pentru marți dimineața nu a mai avut loc, fiind anulată la cererea ministrului de externe turc. A început o adevărată cursă contra cronometru, care a implicat contacte ample, atît la Geneva, cît și între capitalele țărilor interesate. Problema care a complicat lucrurile a fost și aceea a timpului scurt în care delegația turcă a insistat să obțină răspunsul la ultimele propuneri ale Turciei. Șeful diplomației britanice, James Callaghan, a prezentat o propunere de amînare cu 48 de ore a lucrărilor celei de a doua faze a conferinței, dar delegația turcă s-a dovedit intransigentă în cererea de a avea un răspuns imediat.

Poziția negociatorilor a fost afectată și de evoluția evenimentelor din Cipru, unde starea de nervozitate a condus la noi incidente, la trecerea forțelor armate ale părților în conflict în stare de alertă și la sistarea operațiunilor de evacuare a enclavelor turcești din insulă de către forțele cipriоților greci.

Marți după-amiază, precum și în cursul serii și nopții, au avut loc alte două ședințe la care au luat parte toate cele cinci delegații : prima ședință s-a desfășurat între orele 18,40 și 20,00 GMT, iar cea de a doua a început la ora 01,20 GMT. La ieșirea din sala de ședințe, ministrul de externe grec a declarat ziariștilor : „Conferința asupra Ciprului este un eșec". Așadar, conferința celor cinci de la Geneva în problema Ciprului s-a încheiat fără ca părțile interesate să ajungă la un acord. După cum a anunțat ministrul de externe britanic, ambasadorul Angliei la Națiunile Unite a primit instrucțiuni să ceară întrunirea imediată a Consiliului de Securitate. Dosarul complex al problemei cipriote, îngreunat și de deteriorarea rapidă a situației militare în insulă, a fost, deci, transferat de la Geneva la Națiunile Unite. La încheierea ediției, miercuri dimineața, situația din insulă a înregistrat o nouă agravare, semnalîndu-se bombardarea Nicosiei de către aviația turcă, precum și ciocniri de-a lungul liniei de demarcație militară.

Republica Africa Centrală

Aflată în chiar inima continentului african, Republica Africa Centrală este un vast ținut de aproape 617 000 kmp, învecinat cu Ciad, Camerun, Congo, Zair și Sudan. Relieful său este alcătuit dintr-un larg platou cu o înălțime medie de 700 m — presărat doar ici-colo cu cîteva piscuri de granit — și acoperit, pe toată întinderea sa, de savane.

Populația centrafricană, una din cele mai variate ca alcătuire etnică din Africa, numără 2 800 000 locuitori, iar principalele grupuri etnice, așezate pe acest teritoriu în urma unei lungi migrații petrecute în cursul secolelor XVII—XIX, sînt Banda (circa o treime), Baya (29 la sută) și Bantu.

Capitala țării, Bangui — 240 000 de locuitori — este situată pe Oubangui, cel mai important afluent al fluviului Congo. Limba oficială este franceza, iar cea națională, începînd din 1964, shango.

Secolul al XIX-lea, cînd marile migrații se stabilizează, este și epoca de început a expedițiilor europene de colonizare, atrase de bogățiile acestei regiuni. Teritoriul, care corespunde cu cel al actualei Republici a Africii Centrale, a fost integrat, la sfîrșitul secolului trecut, Africii Ecuatoriale Franceze, sub numele de „Oubangui-Chari". Încă din primii ani ai secolului al XX-lea, numeroase revolte locale marchează începutul luptei de eliberare. Primii pași mai importanți către independență au fost întreprinși imediat după cel de-al doilea război mondial. Oprimarea colonialistă de aproape șapte decenii este curmată la 13 august 1960, cînd Republica Africa Centrală devine stat independent.

Tăietori de diamante la Bangui

Dacă, în secolul trecut, ținutul Republicii Africa Centrală era delimitat pe hărțile geografice doar foarte vag, fiind aproape necunoscut, și dacă prima jumătate a secolului nostru a reprezentat pentru ea o epuizantă exploatare colonialistă, cei 14 ani care au trecut de la dobîndirea independenței au însemnat pentru tînărul stat african un efort permanent pentru lichidarea tristei moșteniri a trecutului, pentru dezvoltare economică și socială. Activitatea creatoare a poporului centrafrican — desfășurată sub deviza „Unitate, demnitate, muncă", înscrisă pe emblema națională — s-a concretizat în rezultate remarcabile pe întreg cuprinsul țării.

Orientările generale ale guvernului de la Bangui prevăd o cît mai rapidă dezvoltare de sine stătătoare a țării, în care să-și aducă o contribuție bine definită toate sectoarele vieții economice și sociale. Pentru realizarea acestui obiectiv central, actualul plan cincinal stabilește șase priorități : dezvoltarea producției agricole și animaliere, îmbunătățirea structurilor comerțului, formarea cadrelor naționale la toate nivelurile, dezvoltarea turismului, creșterea producției forestiere și intensificarea prospecțiunilor miniere. O dominantă a politicii centrafricane o constituie efortul constant de consolidare a independenței economice. În acest sens, amintim recentele și semnificativele măsuri ale guvernului Republicii Africa Centrală privind naționalizarea proprietăților unor companii petroliere care operează în țară.

Condițiile naturale au favorizat principala ramură a economiei — agricultura (90 la sută din populație este rurală), sector în care se fac investiții substanțiale pentru modernizarea procedeelor și diversificarea produselor specifice, urmînd, astfel, direcțiile trasate, în anul 1967, de „operațiunea Bokassa", inițiată de președintele țării. În acest scop, în amplul program de reorganizare a agriculturii, au fost înființate 24 de uniuni cooperatiste de stat, în care lucrează aproximativ 50 000 de persoane. Unele gospodării unesc pînă la 7 000 de oameni și folosesc pe scară largă utilaje și procedee moderne. În numai cinci ani, din 1966 pînă în 1971, producția agricolă s-a triplat, cele mai importante rezultate fiind obținute la producția de plante industriale.

O altă bogăție însemnată o constituie pădurile, care reprezintă 12 la sută din suprafața țării, sector în care s-a înregistrat, în 1972 față de anul anterior, o creștere a producției de peste 65 la sută.

Producția minieră (aur, fier, cupru, uraniu, cărbune) constituie astăzi o importantă verigă în dezvoltarea economică a țării. Astfel, exploatarea diamantelor — o adevărată vistierie naturală a Republicii Africa Centrală — a ajuns, în 1972, la o producție de 500 000 de carate, dintre care 490 000 au fost destinate exportului, ceea ce reprezintă jumătate din totalul exporturilor centrafricane.

Industria, inexistentă înainte de dobîndirea independenței, a cunoscut, în ultimii ani, o evoluție marcantă, fiind înființate peste 120 de întreprinderi, în special unități de prelucrare a materiilor prime. Dintre noile obiective este citată frecvent uzina de înnobilare a minereului de uraniu din localitatea Bakouma, cu o producție anuală de 500 de tone.

La rîndul lor, transporturile — care au constituit o serioasă problemă pentru centrafricani datorită lipsei de acces la mare, precum și a insuficienței căilor existente — au făcut obiectul unei sensibile dezvoltări. Multiplicarea căilor rutiere, modernizarea și extinderea portului Bangui, construirea unui aeroport modern în capitala țării și fondarea, în 1966, a companiei naționale „Air Bangui" sînt mărturii elocvente ale preocupărilor și reușitelor înregistrate și în acest sector.

În numai cîțiva ani, în Republica Africa Centrală s-a înființat o rețea școlară care cuprinde 70 la sută din populație. În 1971, și-au deschis porțile la Bangui prima universitate centrafricană și o Școală normală superioară, iar la M'Baiki — un Institut universitar de tehnologie.

Poporul român urmărește cu interes și apreciază eforturile și realizările poporului centrafrican, îndreptate în sensul depășirii moștenirii lăsate de colonialism, pentru o dezvoltare economică și socială independentă, în consens cu deziderate naționale fundamentale. Între Republica Socialistă România și Republica Africa Centrală — țări aflate pe continente diferite, la mii de kilometri depărtare — s-au dezvoltat relații ample de colaborare și prietenie.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Republica Africa Centrală, în 1972, precum și vizitele în România ale președintelui Jean Bedel Bokassa, în 1970 și 1973, au constituit momente culminante în istoria relațiilor dintre cele două țări, contribuind la impulsionarea, aprofundarea și diversificarea legăturilor dintre România și Republica Africa Centrală. Semnarea, în iulie 1973, la București, a Acordului general de cooperare între cele două state constituie o bază solidă, un cadru favorabil dezvoltării relațiilor economice, tehnico-științifice și în alte domenii dintre România și Republica Africa Centrală.

Marcel Negreanu

Chile – după unsprezece luni

În Chile, starea de asediu a fost prelungită pînă la 11 septembrie, cînd se împlineşte un an de la instalarea la putere a militarilor. Parlamentul rămîne în continuare închis, restricţiile de circulaţie în vigoare, partidele de stînga interzise, iar cele centriste şi conservatoare constrînse la o activitate controlată şi nepolitică. Într-o cuvîntare radiotelevizată cu prilejul împlinirii a şase luni de la preluarea puterii de către forţele armate şi carabinierii chilieni, generalul Augusto Pinochet a reafirmat că militarii intenţionează să rămînă la putere pe termen neprecizat, adăugînd că, „de la bun început", junta militară a avertizat că şi-a fixat mijloacele pentru a guverna, dar „nu şi termenul de guvernare".

Fostul şef al juntei militare, Augusto Pinochet, a devenit, la 26 iunie, „şeful suprem al naţiunii". Rotaţia pentru cea mai mare funcţie de răspundere în stat între comandanţii celor trei ramuri ale forţelor armate şi carabinierilor, stabilită iniţial, a dat cîştig de cauză ponderii armatei terestre, al cărei reprezentant este generalul Pinochet. Guvernul şi-a prezentat demisia colectivă, pentru a facilita desemnarea unui nou cabinet. Începe o nouă etapă, de reorganizare economică şi socială, condusă de un guvern în care trei civili au preluat portofoliile politicii economice.

Pe planul politicii propriu-zise, evoluţia democraţiei creştine face obiectul multor comentarii. Un schimb de scrisori, al căror ton fără menajamente de ambele părţi a atras atenţia, a avut loc între Patricio Aylwin, preşedintele Partidului democrat-creştin, şi generalul Oscar Bonilla, fost ministru de interne, actualmente al apărării. Aylwin denunţa cenzura prealabilă impusă de junta militară emisiunilor postului de radio Balmaceda, controlat de democraţia creştină. Măsura este considerată o decizie „injustă, discriminatorie, arbitrară şi contrară celor mai fundamentale drepturi ale omului şi propriei griji pentru justiţie şi unitate naţională, manifestată de guvern".

Schimbul de scrisori a continuat pe acelaşi ton, cu toate că Bonilla atrăsese atenţia să nu i se mai scrie în alţi termeni decît în cei „respectuoşi, pe care trebuie să-i adopte o autoritate administrativă a unui partid cînd se adresează guvernului naţiunii". Conducerea Partidului democrat-creştin a trimis, se pare, şi un mesaj sigilat generalului Pinochet. Scrisoarea afirmă că „numeroşi chilieni au fost sau sînt concediaţi din posturile lor, deţinuţi, cenzuraţi, ameninţaţi sau supuşi presiunilor celor mai diferite, fără nici o justificare, cu excepţia ideilor sau a opţiunilor pe care le proclamă sau care le sînt imputate". Conducerea partidului se referă la „negarea oricărei posibilităţi reale de apărare adecvată pentru persoanele acuzate, la detenţiunea preventivă pe o durată nelimitată în cazul presoanelor care nu sînt judecate de tribunale competente". Într-o cuvîntare televizată, generalul Pinochet s-a referit indirect la actuala poziţie critică a democraţiei creştine din Chile, amintind de acei „domni politicieni", care au acordat imediat sprijin militarilor, dar care şi-au schimbat ulterior atitudinea, atunci cînd li s-a părut că se conturează posibilitatea de a prelua din nou conducerea ţării.

În lunile care au trecut de la lovitura de stat, conducerea democraţiei creştine s-a scindat : unii consideră că forţele armate reprezintă singurul grup capabil să conducă ţara în următorii ani, în timp ce o grupare de stînga se opune dictaturii. Iniţiativa comună a scrisorii răspunde recunoaşterii unei realităţi : alinierea la măsurile represive ale guvernului ar duce la o eventuală destrămare a rîndurilor partidului. Mulţi chilieni, inclusiv adepţi ai democraţiei creştine, participă la mişcarea patriotică de rezistenţă, cerînd să se pună capăt dictaturii şi să se restabilească viaţa democratică tradiţională a naţiunii.

Apelul la restabilirea democraţiei se referă la numărul mare al celor arestaţi, la continuarea politicii de represiune şi detenţiuni, la menţinerea unor persoane în stare îndelungată de arest fără a li se fi precizat acuzaţiile. Printre cei arestaţi se află în continuare Luis Corvalan, secretarul general al Partidului Comunist din Chile, şi Clodomiro Almeyda, fost ministru de externe în guvernul Allende. Dintre personalităţile arestate, un fost general de aviaţie, Sergio Poblete, şi fostul ministru de interne şi al apărării în guvernul Allende, José Toha, au murit în închisoare. Starea sănătăţii lui Almeyda este, de asemenea, precară. El a fost adus la Santiago, după mai multe luni de detenţie în lagărul de pe insula Dawson, din extremul sudic chilian. Luis Corvalan, întors de pe aceeaşi insulă, se află deţinut, după cum a afirmat unul din apărătorii săi, într-un fost sat de vacanţă, la Ritoque, pe coasta Pacificului, la 100 km de Santiago.

Sentinţele împotriva unui grup de 57 de militari şi 10 civili, care au fost judecaţi de tribunalele militare din Chile sub învinuirea de a fi încercat să împiedice răsturnarea guvernului Allende, au inclus patru condamnări la moarte, care, ulterior, au fost comutate cu închisoare pe viaţă. Două rapoarte cu privire la situaţia prizonierilor politici din Chile, prezentate Comisiei internaţionale de anchetă cu privire la samavolniciile comise în Chile, care s-a întrunit la Copenhaga, subliniază că, deşi au fost pronunţate mai multe sentinţe de condamnare la moarte, nici una nu a fost, după cît se ştie, executată. Un alt raport apreciază între 6- 7000 numărul persoanelor deţinute, dintre care o treime urmează să fie deferită justiţiei.

Marea majoritate a grupului ofiţerilor condamnaţi aparţin aviaţiei. Pe de altă parte, şase generali de armată, printre care şeful poliţiei, generalul Baeza, au cerut să fie trecuţi în rezervă. Existenţa unor tulburări şi a unei lupte pentru putere nu par excluse, mai ales la nivelul vîrfurilor militare. Renunţarea la principiul rotaţiei în conducerea statului şi instalarea cu drepturi depline a generalului Pinochet fac lipsite de perspectivă speranţele de succesiune apropiată şi argumentează caracterul net şi riguros al politicii şefului statului.

1974 este considerat un an decisiv al redresării economiei. Guvernul militar a devalorizat, la 25 iulie, pentru a treia oară în mai puţin de un an, moneda naţională : paritatea este de 910 escudos pentru dolarul turistic şi 830 pentru cel bancar. Direcţia chiliană a industriei şi comerţului a anunţat că, în cursul acestui an, inflaţia va atinge un ritm de circa 250 la sută. Potrivit prevederilor acestui organism, preţurile vor înregistra o creştere continuă, majorările de salarii prevăzute nereuşind să acopere aceste creşteri, astfel încît inflaţia să scadă.

Fără a pune în discuţie principiul propriu-zis al reformei agrare (decretat de guvernul Alessandri şi pus în aplicare de guvernele Frei şi Allende), militarii studiază atent cazurile de expropriere considerate de latifundiari ca „ilegale" sau „injuste". În perspectivă, mai precis în următorii cinci ani, vor fi distribuite — conform declaraţiilor vicepreşedintelui Comisiei pentru reforma agrară — 90 000 de proprietăţi agricole ţăranilor. De această măsură „vor beneficia ţăranii care vor da dovadă de eficienţa necesară" în exploatarea lor.

Militarii nu înţeleg, de asemenea, să revină asupra naţionalizării marii industrii producătoare de cupru, votată în unanimitate de Congresul de la Santiago în iulie 1971, dar au angajat negocieri cu societăţile cuprifere nord-americane cu scopul de a le acorda indemnizaţii. (Guvernul Allende aprecia că beneficiile imense realizate de societăţile americane anulau din oficiu plata indemnizaţiilor). Acordul încheiat la 23 iulie între guvernul chilian şi societatea Anaconda stabileşte plata imediată a 63 de milioane de dolari şi a altor 188 milioane în termen de 9 ani, drept compensaţie pentru naţionalizarea minelor El Salvador şi Chuquicamata. Negocierile sînt în curs pentru despăgubirea celei de-a treia mine naţionalizate, Exotica. O altă companie americană, Cerro Corporation, a început să primească, la rîndu-i, unele indemnizaţii, rămînînd încă nediscutat cazul societăţii Kennecott.

Opţiunea guvernului pentru un liberalism accentuat în domeniul investiţiilor străine stimulează interesul băncilor externe. Fondul Monetar Internaţional, care a înaintat un raport destul de favorabil în legătură cu Chile ţărilor membre ale Clubului de la Paris, a oferit un credit de tip „stand by" în valoare de 95 milioane de dolari. Bănci private nord-americane au acordat credite pe termen scurt de circa 150 milioane de dolari, alţi furnizori primind numeroase facilităţi pentru instalarea unor noi bănci de afaceri private, ceea ce a făcut să crească reîntoarcerea capitalurilor occidentale în Chile. Pe piaţa internaţională a cuprului, guvernul beneficiază de un climat favorabil. Pe de altă parte, producţia în mine este în creştere constantă, ceea ce implică intrări mai mari de devize decît fuseseră prevăzute pentru acest sector-cheie.

Creşterea preţurilor, a şomajului, în special pe motive politice, creează noi dificultăţi în relaţiile guvernului cu masele muncitoare. Marea majoritate a refugiaţilor adăpostiţi la diversele ambasade străine din Santiago au primit aprobare să părăsească ţara. Mişcarea de rezistenţă, organizată în special în străinătate, are ca principale obiective eliberarea deţinuţilor politici şi apărarea unor conducători a căror viaţă este în pericol. Solidaritatea internaţională cu rezistenţa chiliană s-a exprimat în mai multe rînduri, dintre care ultima oară la Paris, cu prilejul Conferinţei europene întrunită în acest scop. Apelul semnat cere în mod solemn încetarea „stării de război intern", a arestărilor arbitrare, torturilor şi judecăţilor sumare, eliberarea conducătorilor Unităţii Populare, respectarea dreptului la azil pentru refugiaţi şi restabilirea libertăţilor elementare, civice, democratice şi sindicale, a demnităţii şi drepturilor omului.

Anca Voican

1000 + 1

Incident

Un avion al O.N.U., avînd la bord nouă persoane, s-a prăbușit, la 9 august, în timpul unei lupte între avioane de război israeliene și apărarea antiaeriană siriană – anunță un purtător de cuvînt al Direcției generale a aviației siriene. Iată textul declarației siriene în legătură cu incidentul : „La ora 13.00 (ora 10.00 G.M.T), în momentul în care aviația israeliană bombarda sudul Libanului, formații de avioane inamice au violat spațiul aerian sirian, în zona limitrofă sudului Libanului. Mijloacele noastre de apărare antiaeriană le-au interceptat. Un avion al O.N.U. traversa zona în acel moment. Orice contact cu acesta fusese pierdut. S-a dovedit, ulterior, că acest avion s-a prăbușit pe teritoriul sirian. Echipe de salvare s-au deplasat la fața locului și o comisie de anchetă a fost însărcinată să determine cauzele accidentului. Echipajul, format din trei membri, și cei șase pasageri au fost găsiți morți".

După un voiaj intercontinental, la Tokio și Moscova, Mona Lisa zîmbește din nou acasă. Pentru liniștea ei și a mai marilor Louvre-ului au fost luate severe măsuri de securitate

Importuri

Guvernul iugoslav a adoptat hotărîrea de a reduce temporar cu 15 la sută, respectiv cu circa 17 milioane dolari, importurile în acest an la bunurile de consum și cu 10 la sută la materiile prime și produsele semifinite. Hotărîrea, care nu aduce schimbări în regimul relațiilor comerciale ale Iugoslaviei cu străinătatea, afectează circa 55 categorii de produse, printre care figurează hîrtia, pielea, aparatele electrice de uz casnic, aparatele de radio și televizoarele, calculatoarele electronice – menționează Taniug. Hotărîrea este consecința faptului că, în ultimele șapte luni, valoarea importurilor iugoslave s-a ridicat la 4 212 000 000 dolari, în timp ce valoarea exporturilor nu era decît de 2 215 000 000 dolari, deficitul în balanța comercială a Iugoslaviei atingînd astfel 1 997 000 000 dolari.

Reconsiderare

Premierul francez, Jacques Chirac, a declarat că nu există nici o dovadă că avioanele „Mirage" vîndute Libiei au fost folosite împotriva Israelului în războiul din octombrie. Ce se poate spune este că președintele Sadat a dat mai foarte clar că aceste avioane se află în prezent în Egipt, a adăugat Chirac. Premierul francez a arătat că guvernul său reconsideră problema embargoului asupra livrării de armament în Orientul Apropiat și va adopta în curînd o hotărîre.

Buget

După cum a declarat purtătorul de cuvînt al Ministerului de Finanțe al Israelului, capitolele bugetului de stat destinate învățămîntului, ocrotirii sănătății, construcției de locuințe, construcției de șosele și altor nevoi sociale au fost reduse, începînd de la 6 august, cu 1,7 miliarde lire israeliene.

Regina Danemarcei, Margrethe, și prințul Henrik au primit recent, la castelul Marsslisborg, din Aarhus, pe Jacques Chirac și pe soția acestuia, cu prilejul vizitei premierului francez în această țară

În cursul călătoriei sale în Egipt, regele Feisal al Arabiei Saudite a urmărit, împreună cu președintele Anwar Sadat, manevre ale navelor egiptene în zona portului Alexandria

Reafirmări

Într-o declarație dată publicității după o reuniune particulară, grupul țărilor nealiniate, membre ale O.N.U., afirmă că „orice nouă întîrziere în retragerea tuturor forțelor militare străine din Cipru creează o amenințare directă la adresa păcii și securității internaționale și stabilității în partea răsăriteană a Mediteranei". Grupul nealiniaților reafirmă că „Makarios, ales în mod democratic de către poporul cipriot, este președintele legitim al Ciprului".

Josef Ertl, ministrul vest-german al agriculturii (dreapta), își încearcă puterea, la categoria grea, cu un prieten bavarez. Pentru a ieși învingător, ministrului i-au trebuit doar cîteva secunde

La o recepție de bun sosit, ce a avut loc pe aeroportul Heathrow, Edward Heath mîngîie temător puiul de leu — „Fiji" — ținut în brațe de căpitanul unei echipe britanice de rugbi, revenită dintr-un turneu în care n-a cunoscut înfrîngerea

Dezmințire

Swaran Singh, ministrul de externe al Indiei, a condamnat cu hotărîre născocirile unor organe de presă străine potrivit cărora Uniunea Sovietică ar avea „baze maritime militare" în porturile indiene. Luînd cuvîntul la conferința de presă după încheierea vizitei oficiale de trei zile în Indonezia, el a declarat că „Uniunea Sovietică nu a adresat niciodată cereri Indiei privind amplasarea unor baze militare și nu are asemenea baze în Oceanul Indian" – menționează agenția TASS.

Convergențe

Franța și Egiptul au „puncte de vedere convergente asupra marilor probleme ale politicii internaționale", se arată în comunicatul comun publicat la încheierea vizitei oficiale în Franța a ministrului de externe egiptean, Ismail Fahmi. Cele două țări, continuă comunicatul, au reamintit rezoluțiile O.N.U. privind Orientul Apropiat care „implică – în vederea reglementării problemelor acestei regiuni – evacuarea teritoriilor ocupate, recunoașterea și dreptul la existență al tuturor statelor regiunii și respectarea drepturilor poporului palestinian". Comunicatul subliniază că, în ce-l privește, Egiptul „sprijină în mod ferm principiul reprezentării independente a poporului palestinian la conferința de la Geneva prin intermediul O.E.P.".

Negocieri

Portugalia și Statele Unite au început negocieri pentru reformularea unui acord datînd din 1951, care permitea Statelor Unite să folosească baza militară Lajes din Insulele Azore – a anunțat Ministerul de Externe al Portugaliei. Ambasadorul Portugaliei în Statele Unite, dr. Jao Hall Themido, și ambasadorul Robert McCloskey s-au întîlnit la 5 august și au căzut de acord să se întîlnească din nou la Washington, la începutul lui septembrie.

Turneu

După cum s-a aflat de la Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei, șeful guvernului turc, Bülent Ecevit, este așteptat să facă o vizită oficială în Danemarca, la mijlocul lunii septembrie. S-a precizat, totodată, că această vizită ar putea să fie amînată în cazul în care evenimentele din Turcia o vor impune. Bülent Ecevit va face, de asemenea, o vizită în Suedia, Norvegia și Finlanda.

Piscină

În timpul mutării sale la Casa Albă, președintele Gerald Ford, căruia îi place să înoate dimineața înainte de a începe munca, s-a interesat unde se află piscina. Numai că, predecesorul său, care prefera să înoate în ocean, o transformase în sală a presei.

În timpul unei demonstrații împotriva politicii comunitare în domeniul agricol, fermierii olandezi au blocat una din principalele străzi din Enschede. Pe panoul din dreapta se spune: „Sînt profeți la Bruxelles care mănîncă pîinea noastră"

Propunere

Din însărcinarea ministrului de externe al U.R.S.S., Andrei Gromiko, reprezentantul permanent al Uniunii Sovietice la O.N.U., Iakov Malik, a adresat o scrisoare secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, prin care guvernul sovietic propune să fie inclusă pe ordinea de zi a celei de-a 29-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., ca problemă importantă și imperioasă, un document „Cu privire la interdicția acționării asupra mediului natural și climatului în scopuri militare și altele, incompatibile cu interesele asigurării securității internaționale a bunăstării și sănătății oamenilor".

Manevre

Ministrul israelian al apărării, Shimon Peres, șeful Statului major, generalul Mordekhay Gur, precum și alți ofițeri de stat major, au asistat la ultima etapă a exercițiilor militare mixte de parașutiști, blindate și forțe aeriene de sprijin tactic, anunță un purtător de cuvînt militar. Manevrele s-au desfășurat în deșertul Iudeea, regiune care se întinde la sud-est de Ierusalim, între Marea Moartă și Beersheba.

Surprinse de evenimente, autoritățile de resort s-au văzut nevoite să comande în grabă mai multe steaguri pentru forțele O.N.U. dislocate în Cipru

Act

Buletinul oficial grec a publicat un nou act constituțional emis de guvernul Caramanlis, cu privire la funcționarea organelor de justiție. Într-o declarație făcută presei, ministrul justiției, Constantin Papaconstantinou, a precizat că „noul act constituțional completează golurile create prin neaplicarea prevederilor Constituției din 1952 timp de peste șapte ani și dă o nouă reglementare problemelor de fond privind funcționarea tribunalelor". De asemenea, de la Biroul primului ministru au fost date publicității listele cu persoanele numite recent în funcțiile de secretari generali ai ministerelor și de prefecți.

Instructorul Steve Maguire inspectează cu atenție pe Ivy Barton, una din cele 15 viitoare cursante ale Academiei de marină comercială din Kings Point — Statele Unite, singura școală americană de marină care admite femei

ROMA

„Italicus" — ora 1 și 30'

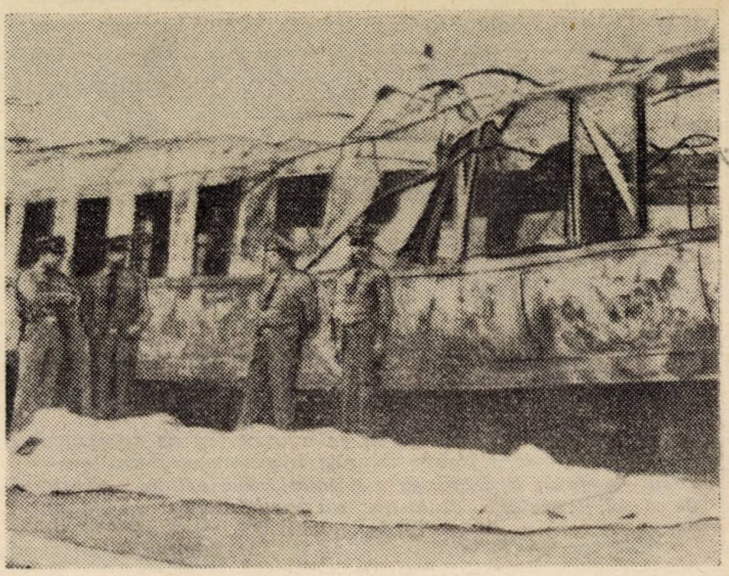

„Ordine Nero" — „Ordinea neagră". Un tren, un tunel, o bombă. Doisprezece morți — femei, bătrîni și copii. Carbonizați, imposibil de identificat. Patruzeci și opt de răniți, dintre care zece în stare foarte gravă. O duminică însorită, transformată într-o zi a mîniei.

Pentru cei treisutecincizeci de călători ai rapidului „Italicus", marea lor majoritate emigranți întorși din vacanța petrecută pe pămîntul natal, plecați sîmbătă seara de la Roma spre Austria și R.F. Germania, călătoria s-a sfîrșit brusc la ieșirea dintr-un tunel. Pe pămîntul natal.

Este ora 1 și 30', ora locală. „Italicus" se îndreaptă spre Bologna cu o întîrziere de 23 de minute. Peste cîteva secunde, ajunge în mica gară de la San Benedetto, Val di Sandro, cu două vagoane în flăcări. Cuprinși de panică, pasagerii sar din vagoane. Unul singur este blocat ; toți cei aflați înăuntru mor carbonizați.

Duminică, milioane de italieni privesc la televizor douăsprezece corpuri carbonizate, aliniate sub un lințoliu alb, pe peronul gării San Benedetto, Val di Sandro. Aceleași imagini le-au mai văzut la Brescia, în luna mai, și la Milano, în decembrie 1969.

Luni dimineață, într-o cabină telefonică din Bologna este găsit un manifest al organizației fasciste italiene „Ordine Nero" care-și revendică atentatul asupra expresului Roma-München. Bomba fusese plasată în cabina de toaletă a vagonului nr. 5.

În Italia nimeni nu s-a îndoit vreo clipă că atentatul este opera unei organizații neofasciste. În cursul zilei de duminică, pe străzi, în cafenele, fraza „Este o lovitură fascistă" trecea de la om la om. O întrebare se repeta, obsedantă : „De ce s-a ales un tren și, mai ales, un tren de vacanță ?"

Pînă acum, grupuri neofasciste au mai dinamitat în două rînduri căile ferate italiene. Ultimul atentat avusese loc, în aprilie 1973, pe ruta Torino-Roma. Autorii, neofasciști, au fost recent condamnați la 23 de ani închisoare. Au vrut oare neofasciștii să demonstreze cu „Italicus" că nu înțeleg să renunțe la „strategia tensiunii", în ciuda severelor măsuri angajate de guvern, în ciuda puternicelor manifestații populare ? În orice caz, ceea ce au reușit a fost să-și atragă mînia și revolta a milioane de italieni.

Zeci de mii de persoane au manifestat, luni, în întreaga Italie pentru a protesta împotriva odiosului atentat. La Bologna, municipalitate comunistă, unde, potrivit anchetatorilor, urma să explodeze bomba dacă trenul n-ar fi avut cele 23 de minute întîrziere, birourile și magazinele și-au închis porțile în semn de protest și mii de persoane au manifestat în stradă scandînd sloganuri antifasciste. La Florența, capitala provinciei în care a avut loc atentatul, zeci de mii de persoane s-au adunat în centrul orașului la chemarea sindicatelor ; la Milano, magazinele au fost închise, străzile au rămas pustii, fără automobile, fără autobuze. Întreaga Italie a păstrat o zi de doliu național, hotărîtă de partide și sindicate.

Toate serviciile poliției italiene au fost mobilizate pentru a-i descoperi pe autorii atentatului. La Bologna au fost arestați trei membri ai organizației „Ordine Nero", bănuiți de a fi organizatorii atentatului împotriva trenului „Italicus" și ai unui atac eșuat împotriva unui comisariat de poliție din Bologna. La percheziția efectuată la domiciliul lor, a fost găsită ciorna manifestului din cabina telefonică.

Masacrul de la 4 august a provocat vii reacții în rîndul oamenilor politici, care au condamnat cu vigoare acest „act criminal îndreptat împotriva democrației". În timp ce, duminică seara, primul ministru, Mariano Rumor, și președintele republicii, Giovanni Leone, se deplasau la Bologna pentru a aduce un omagiu memoriei victimelor, luni, președintele Senatului, Giovanni Spagnolli, condamnînd cu asprime teroriștii „nebuni și criminali", afirma că „italienii sînt uniți în acțiunea de apărare și dezvoltare a valorilor rezistenței și Constituției". „Aceste evenimente tragice — a subliniat Spagnolli — demonstrează cît de nebuni, izolați și fără speranță sînt acești aventurieri". Tot în Senat, ministrul de interne, Paolo Emilio Taviani, a lansat un avertisment tuturor acelora care vor „să întoarcă Italia la sumbrii ani ai fascismului". „Pedeapsa — a declarat el — va fi nemiloasă, nu numai cu teroriștii, ci și cu instigatorii la atentate și cu cei care le finanțează".

În același timp, secretarul general al P. C. Italian, Enrico Berlinguer, a cerut guvernului să facă cunoscut opiniei publice „ce măsuri a luat și înțelege să ia în prezent pentru a garanta securitatea cetățenilor".

Monstruoasa crimă împotriva lui „Italicus" va schimba — se consideră în capitală — nu puține lucruri. În cadrul recentului Consiliu național al democrației creștine, s-au făcut auzite numeroase voci susținînd o politică a „mîinii întinse", adică a unui dialog cu reprezentanții cei mai autorizați ai clasei muncitoare italiene, comuniștii. „Pentru a nu compromite unitatea democrației creștine — comenta agenția «France Presse» — s-a preferat amînarea acestei dezbateri fundamentale pentru toamnă. Bomba de pe «Italicus» va impune o toamnă precoce și va schimba multe lucruri. Va impune poate un dialog care, așa cum dorește Giovanni Leone, președintele republicii, «să facă democrația mai puternică decît violența»".

Rodica Dumitrescu

Între 5 și 7 august, Ismail Fahmi, ministrul de externe egiptean (stînga), a întreprins o vizită oficială la Paris. Se apreciază că principalul rezultat al vizitei este relansarea relațiilor franco-egiptene — care de la începutul anului cunoscuseră o oarecare răcire — și acordarea unui ajutor de către Franța pentru refacerea economiei egiptene. În comunicatul comun publicat la încheierea vizitei, cele două țări reamintesc rezoluțiile O.N.U. privind Orientul Apropiat care „implică, în vederea reglementării problemelor acestei regiuni, evacuarea teritoriilor arabe ocupate, recunoașterea și dreptul la existență al tuturor statelor din zonă și respectarea drepturilor poporului palestinian". În a doua jumătate a lunii octombrie a.c., șeful diplomației franceze, Jean Sauvagnargues (dreapta), va face o vizită oficială în Egipt, anunță comunicatul.

L'ECONOMISTE du tiers monde
PARIS

O CĂLĂTORIE ÎN R. P. D. COREEANĂ

Întreprindere de remorci pentru tractoare. Sporirea capacităților de transport sprijină dezvoltarea agriculturii

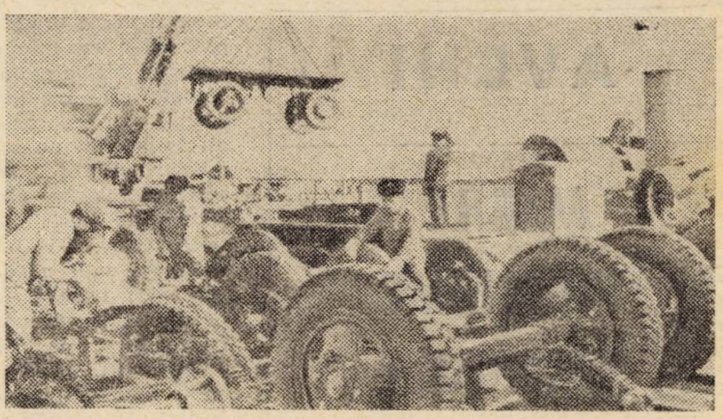

ÎN CURSUL unei călătorii în Republica Populară Democrată Coreeană, în vara anului 1973, am fost impresionat de progresele rapide realizate de uzinele și cooperativele agricole pe care le vizitasem deja cu doi ani înainte. Uzina de tractoare din Kumson este un exemplu. În 1971, această unitate industrială producea 4 000 de tractoare pe an. Cînd am revenit, în 1973, uzina era total reconstruită în imobile moderne de beton și sticlă. Producția s-a înzecit. Ea urma să se dubleze, pentru a atinge întreaga capacitate, de 80 000 de tractoare pe an, în iulie 1974. Toate etapele de fabricație, începînd cu topitoria, au fost automatizate sau semiautomatizate.

Irigarea completă a plantațiilor de orez, ca și a întregii agriculturi, a fost terminată de mai mult timp, iar satele sînt electrificate sută la sută. După cum mă asigura președintele Kim Ir Sen, țelul ambițios de a obține circa 7 milioane de tone cereale, la sfîrșitul actualului plan șesenal, în 1976, a fost deja atins.

În industrie, planul a fost îndeplinit cu mai puțin de un an avans, cu excepția producției de cărbune și a celei de electricitate, care urmează să fie îndeplinite numai cu 6 luni mai devreme decît fusese prevăzut.

Unul din secretele reușitei economice a Coreei de Nord este calitatea ridicată a conducerii marilor unități industriale și agricole care au fost create. Încadrarea cu personal este o problemă abordată într-o manieră foarte originală, dar pe baze științifice înalte în R.P.D. Coreeană. Problema-cheie era lipsa de cadre, fie că era vorba de personal administrativ, fie de tehnicieni. La inițiativa lui Kim Ir Sen, a fost creat un Institut de economie populară, pentru formarea de cadre. Avînd la început 300 de studenți, institutul a funcționat în timpul războiului din Coreea în medie cu 500—600 de studenți. El forma cadre pentru sarcinile de reconstrucție.

Sistemul de conducere a uzinelor și cooperativelor agricole a fost schimbat spre sfîrșitul anului 1961. Pînă atunci, fusese vorba de o conducere personală, în care directorul era răspunzător în problemele de planificare și producție, iar inginerul șef de conducerea tehnică. După aceea, a fost introdus un sistem colectiv, în care inițiativa masei de muncitori își poate releva pe deplin rolul.

La cooperativa agricolă Chamjin, am putut să văd rezultatele practice ale conducerii științifice aplicate în agricultură : producția de orez crescuse aproape de 3 ori după introducerea noului sistem de gestiune și atingea 7 tone la hectar. Unul din aspectele uimitoare ale acestei abordări este o evidență în biroul conducerii, cuprinzînd „fișe de sănătate" pentru fiecare jumătate de hectar, care oferă detaliile specifice ale solului. „Cu ajutorul acestor fișe — îmi explica președintele cooperativei, Kim Kyong — știm cu precizie ce microclimat putem folosi pentru îmbunătățirea solului. Una din sarcinile noastre actuale este de a asigura ca fiecare membru al cooperativei să posede cunoștințe tehnice și științifice. Bărbații și femeile de orice vîrstă trebuie să urmeze cursuri prin corespondență asupra unor aspecte specializate ale tehnicii agrare, la nivel de liceu sau de universitate".

Cîteva ore după ce am părăsit cooperativa, luam masa împreună cu președintele Kim Ir Sen. Niciodată nu-l văzusem atît de destins și încrezător. L-am felicitat pentru minunatul peisaj pe care mi l-a oferit mediul rural și i-am împărtășit impresiile despre Institutul de economie populară. A rîs, mi-a mulțumit și a spus : „Planul de 6 ani avansează foarte bine. Am început multe noi construcții. Entuziasmul popular este foarte mare. Ieri, am vizitat Sariwon. Cooperatorii m-au asigurat că vor atinge, la sfîrșitul anului 1974, producția de cereale prevăzută pentru sfîrșitul anului 1976. Autoritățile din provincie apreciază productivitatea acestui an la 7,5 tone la hectar ! Cînd agricultura avansează în acest ritm, și celelalte activități economice avansează. Acum, poporul nostru dispune de suficientă hrană, îmbrăcăminte și locuințe".

Contrastul între politica de independență a Nordului și cea de aliniere la Japonia și S.U.A. a Sudului este evidentă. Industria sud-coreeană este în principal finanțată din exterior (59 la sută de către Japonia, în cursul ultimilor 10 ani). Multe uzine sînt filiale ale societăților japoneze și sînt profilate pe prelucrarea petrolului, astfel încît sînt direct afectate de criza petrolieră. Pe de altă parte, din cauza efectelor crizei de energie, investițiile Japoniei în Coreea de Sud au fost reduse la jumătate în 1973. Planul pe 10 ani a trebuit să fie redus în mod dramatic.

Nordul va continua să meargă înainte, iar președintele Kim Ir Sen va continua să promoveze politica CIUCE, ca singura cale spre dezvoltare economică și spre reunificare.

Wilfred Burchett

Obstacole în relațiile comerciale

După cum se știe, Comisia Pieței comune a interzis, la mijlocul lunii iulie, importul de vite pentru tăiere și de carne de vacă. În legătură cu această măsură a Pieței comune, Jenö Baczoni, secretar de stat la Ministerul Comerțului Exterior al R. P. Ungare, a declarat unui corespondent M.T.I. următoarele :

„În comerțul cu țările care fac parte din Piața comună, un important loc tradițional în exportul nostru îl ocupă vitele pentru tăiere și carnea de vită. În felul acesta, interzicerea la import a acestor produse în țările sus-amintite afectează grav interesele de export ale țării noastre, precum și relațiile noastre economice bilaterale cu țările Pieței comune". Jenö Baczoni a amintit că, la ședința Consiliului G.A.T.T. din 19 iulie a.c., reprezentantul R. P. Ungare, împreună cu reprezentanții țărilor interesate, a cerut includerea problemei pe ordinea de zi a dezbaterilor din G.A.T.T. C.E.E. a propus consultări țărilor interesate. „Fiind membri cu drepturi depline ai G.A.T.T., vom participa, desigur, la consultări — a spus J. Baczoni. Noi însă așteptăm ca, în urma consultărilor, să fie întreprinse măsuri corespunzătoare, ținîndu-se seama de interesele reciproce. Consultările nu ar avea nici un sens dacă ni s-ar comunica prin formule diplomatice că măsurile unilaterale vor fi în vigoare și pe viitor. După părerea mea, deși măsura a fost formal adoptată de Comisia Pieței comune, răspunderea pentru această măsură revine cîtorva țări ale Pieței comune. Acest lucru este necesar să fie subliniat pentru că țările membre ale Pieței comune acționează în numele lor pe piața ungară atunci cînd vor să-și desfacă produsele, cînd caută să-și sporească posibilitățile lor pe piață. În același timp, însă, cînd se întreprind măsuri care îngreunează vînzările noastre, ele declară că acestea nu sînt hotăriri ale lor, ci măsuri ale Comunității.

Pentru situația excepțional de grea în privința cărnii din cadrul Comunității vest-europene răspunderea nu o poartă terțe țări. Există toate temeiurile să punem la îndoială motivarea și oportunitatea măsurii întreprinse. Ținîndu-se seama de interesele reciproce, consultările cu noi pentru găsirea unor soluții ar corespunde uzanțelor comerciale internaționale, angajamentelor asumate în acordurile bilaterale cu țările Pieței comune".

(După agenția **M.T.I.**)

AVGHI

ATENA

MARILE PROBLEME NAȚIONALE ȘI STÎNGA GREACĂ

În numărul său din 4 august 1974, ziarul „Avghi", reapărut după șapte ani de interdicție, publică un interviu cu Ilias Iliou, **lider al E.D.A. (Uniunea Democratică de Stînga).**

— Cum apreciați problema unității stîngii în Grecia de astăzi ?

— Nu ignor că este o problemă ce prezintă mari dificultăți și necesită răbdare și bunăvoință pentru a fi rezolvată. Totuși, pornesc de la o abordare empirică și practică a realității. E.D.A. a fost dizolvată printr-un act al dictaturii, dar niciodată nu a încetat să lupte și să trăiască. Astăzi, prin repunerea în vigoare — cu titlu provizoriu (pînă cînd se va vota Constituția definitivă) — a Constituției din 1952 — repunere care constituie un nou pas pozitiv spre democratizare — se ridică interdicția privind E.D.A. Sper că, în curînd, se va ridica și interdicția privind P.C. din Grecia. În acest caz, cred că, prin viitoarea reluare a activității E.D.A. ca mișcare larg democratică, prin respectarea nuanței particulare a fiecăruia, orice democrat, orice luptător de stînga împotriva dictaturii are și poate să-și găsească locul în aceasta. Și este posibil — dacă vor exista maturitate și bunăvoință — să se promoveze, la început, problema unității generale și, de ce nu, în cele din urmă, de asemenea, a unității depline a stîngii. Este lesne de înțeles că toate acestea vor înainta în cadrul proceselor democratice, pentru a se realiza concentrarea tuturor tendințelor în mișcarea larg democratică a stîngii. Nu ignor, totuși, dificultățile care apar și recunosc că drumul spre unitate va trece prin dificultăți și va necesita timp.

— Cum apreciați problemele lăsate în urma sa de dictatură ?

— Prioritate are problema Ciprului. Uriașele greșeli din trecutul recent (și spun doar „greșeli", pentru a păstra moderația de limbaj care se impune), prin puciul militar împotriva lui Makarios, au provocat reacții în lanț, pe care nu le prevăzuseră „ucenicii vrăjitori", în timp ce orice om politic prudent și înțelept le-ar fi văzut drept consecințe sigure ale planurilor demente care au fost puse în aplicare. Mai ales că se știe că exista un complot grav împotriva independenței Ciprului. Astfel, s-a creat — și aceasta nu trebuie să ne scape din vedere — o nouă situație de fapt în Cipru, plină de consecințe grele. Menținerea integrității și independenței insulei, retragerea armatelor străine și restabilirea ordinii constituționale, sub conducerea președintelui Makarios, trebuie să constituie linia de bază a obiectivelor grecești, avînd poporul concentrat în jurul guvernului.

Pe de altă parte, guvernul trebuie să caute și să ceară orice sprijin internațional posibil, de oriunde ar veni — și concret, din partea țărilor socialiste și țărilor neangajate — și să se sprijine pe acestea.

— Cum vedeți problemele interne ale țării ?

— Două sînt problemele de bază care necesită o înfruntare imediată și netă — fără să trec cu vederea, desigur altele, la fel de importante, cum este, în special, cea a învățămîntului.

Prima mare problemă este cea a democratizării. Este absolută nevoie să înceteze să mai existe partide interzise și greci privați de cetățenia lor. Este nevoie ca oamenilor muncii să li se redea libertățile sindicale și să se desființeze legislația polițienească. Este nevoie să se desființeze instituția certificatelor de convingeri social-politice, legislația lipsită de libertate privind presa, precum și orice rămășiță a inegalităților, discriminărilor și excluderilor în cadrul sistemului nostru legislativ. Firește, în procedura democratizării este indispensabilă și epurarea aparatului de stat, a municipiilor și comunelor, a persoanelor juridice și organismelor publice de marii vinovați pentru desființarea libertăților și oprimarea poporului, de slujitorii și de principalele organe ale dictaturii. Desfășurarea de alegeri comunale și municipale și desfășurarea de alegeri generale libere pentru desemnarea unei Adunări Naționale Constituante, într-un termen rezonabil de scurt, trebuie să fie rezultatul procesului democratizării, pentru a se realiza în fapt „democrația unde toți grecii își vor avea locul".

— Cum vedeți problemele economice și sociale ale țării ?

— Aceasta este cea de-a doua mare problemă internă, care trebuie înfruntată imediat. Dictatura a lăsat în urmă ei ruine. Situația economică este catastrofală. Gestiunea îndoielnică și de risipă a celor șapte ani și poverile uriașe ale unei mobilizări militare dictate de consecințele aventurilor pe care le-am citat au creat enorme probleme economice care necesită măsuri drastice, imediate, și o înfruntare planificată pe termen lung. Înțeleg îndeosebi problema prețurilor, inflația, problema șomajului și repartizării poverilor financiare. Pe fondul tuturor acestora se află, desigur, problema marelui deficit al balanței de plăți.

Este o cerință fundamentală să se dea soluții potrivit intereselor și nevoilor celor mai mulți, ale maselor largi de oameni ai muncii de la orașe și sate și ale păturilor mijlocii. Numai așa se va apăra unitatea națiunii și se va păstra ritmul obiectiv necesar în eforturile inevitabile și în luptele legate de problemele economice.

ENTREPRISE

S. U. A. ȘI EUROPA OCCIDENTALĂ

Interviu cu senatorul EDWARD KENNEDY

— ÎN CARTEA dv. „America mîine", ați scris : „Vom sprijini construcția Europei occidentale chiar dacă nu este conform intereselor noastre economice". Este o apreciere foarte apropiată de aceea pe care Kissinger a exprimat-o, apoi, în cartea sa „The troubled partnership", ceea ce ar tinde să dovedească faptul că există, sau că a existat, o oarecare comunitate de gîndire între Administrația Nixon și dv. în problema Europei occidentale. Care este astăzi părerea dv. ?

— Aceeași ca și atunci cînd am scris cartea. Personal, sînt foarte favorabil Comunității vest-europene. Ultimele negocieri dintre Statele Unite și Europa occidentală au fost foarte prețioase, iar acordul încheiat la Bruxelles, la 19 iunie, este încurajator.

...Mult mai mult decît o nouă Cartă, noi avem nevoie însă de progrese trainice în probleme specifice. Aceste progrese ar putea constitui baza unei înțelegeri reciproce între Statele Unite și Europa occidentală și mi-ar plăcea să văd apărînd aceste progrese cît mai curînd.

— Într-un discurs rostit la New York, anul trecut, Henry Kissinger

a afirmat că Statele Unite ar avea răspunderi mondiale „globale", iar Europa occidentală numai răspunderi „regionale". Împărtășiți acest punct de vedere ?

— Într-un discurs rostit la 4 iulie 1962, la Philadelphia, președintele Kennedy evocase interdependența diferitelor puteri ale comunității atlantice și subliniase rolul pe care Europa occidentală trebuie să-l joace. Cred, în ceea ce mă privește, că tocmai acest gen de relații este actual și voi înclina să consider că rolul Europei occidentale în soluționarea marilor probleme ale timpurilor noastre (probleme economice, relații între Est și Vest, probleme ale armelor strategice, relații între țările dezvoltate și statele subdezvoltate) poate fi constructiv.

Dacă analizez mai îndeaproape acest discurs din 4 iulie, găsesc în el afirmația potrivit căreia interdependența dintre Europa occidentală și S.U.A. se extinde asupra a numeroase probleme. Nu voi defini, așadar, Europa occidentală ca o regiune, dar voi afirma că ea este o parte importantă a unei lumi interdependente. Problemele pe care le-am menționat sînt, într-adevăr, problemele timpurilor noastre și pentru fiecare dintre ele, repet, Europa occidentală poate și trebuie să joace un rol fundamental. Afirmînd acest lucru, nu tind deloc să exclud alte țări de la marile dezbateri contemporane ; cred, dimpotrivă, că trebuie să fie luate în considerare interesele tuturor țărilor.

— Cu prilejul Conferinței de la Washington în problema energiei, au existat numeroase discuții în legătură cu politica „de unul singur" a Franței în materie de energie, pe de o parte, și în legătură cu politica de cooperare internațională preconizată de Statele Unite, pe de altă parte. Totuși, acum trei săptămîni, Statele Unite și-au modificat politica, încheind un acord bilateral cu Arabia Saudită. Care trebuie să fie, după părerea dv., mijloacele unei reale cooperări internaționale în materie de resurse petroliere ?

— În ianuarie a.c., cînd țărilor consumatoare de petrol le-a fost lansată invitația de a veni la Washington pentru a discuta problema energetică, am depus în Congres o rezoluție prin care ceream convocarea unei conferințe mondiale în problema energiei, la care să fie invitate țările producătoare și țările consumatoare și care să recunoască rolul important al țărilor în curs de dezvoltare ; am propus acest lucru pentru ca, astfel, Conferința de la Washington să nu fie numai o conferință a țărilor consumatoare opusă țărilor producătoare. Consider că această soluție continuă să fie și astăzi cea mai bună, deoarece încearcă să rezolve o problemă care nu va înceta să se agraveze : problema nevoii crescînde de resurse energetice. Și voi afirma că, de la Conferința de la Washington încoace, s-a făcut foarte puțin pentru rezolvarea acestor probleme.

După părerea mea, Națiunile Unite sînt forul adecvat în care aceste acorduri ar fi putut și ar putea să fie realizate. La Națiunile Unite au luat naștere acordurile de la Bretton Woods care au instituit Fondul Monetar Internațional ; tot la Națiunile Unite s-a hotărît înființarea Băncii Mondiale ; în același fel, la Națiunile Unite ar fi putut și ar trebui să fie discutate și problemele energetice.

Este un fapt că Europa occidentală își urmărește propriile interese în ceea ce privește accesul la sursele energetice. Dar, trebuie să o înțelegem, deoarece ea este mult mai dependentă decît noi de țările din Orientul Apropiat.

— Cum s-au desfășurat vizitele dv. în Iugoslavia, România și Uniunea Sovietică ?

— Au fost foarte interesante și foarte utile pentru mine. De altfel, am putut să mă întîlnesc și să discut cu oameni ca președintele Tito, președintele Ceaușescu și secretarul general Leonid Brejnev, să fac un schimb de idei, să cunosc vederile acestor conducători, să-i ascult vorbind ca atare, să discut probleme mondiale și să cunosc proiectele lor...

Michel Colomès și Jean-Paul Pigasse

l'Humanité

PARIS

BEN CAT: O LECȚIE PENTRU SAIGON

ORĂȘELUL Ben Cat se găsește pe drumul național nr. 13, la 40 km nord de Saigon. Înainte de 28 ianuarie 1973 — data intrării în vigoare a încetării focului, conform Acordului de pace de la Paris — întreaga regiune situată în vestul orașului era sub controlul efectiv al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud. Dar, la începutul lunii martie 1973, Saigonul și-a trimis trupe și un regiment de blindate care au pătruns în această zonă și au implantat numeroase posturi la An Dien, Ri Net, Rach Bap...

Trebuie, deci, subliniat că este vorba despre o regiune aflată sub controlul G.R.P. în momentul semnării Acordului de pace și care, ulterior, a fost ocupată de Saigon, contrar afirmațiilor făcute de Nguyen Van Thieu, șeful conducerii saigoneze, unor agenții de presă.

De aici rezultă că, la jumătatea lunii mai, anul acesta, forțele G.R.P. au avut dreptate să revină în această regiune, la 15—16 mai trupele saigoneze făcîndu-și grăbite bagajul. Dar, începînd din 20 mai, armata saigoneză a început din nou să atace această regiune printr-o operațiune de anvergură — de fapt, cea mai importantă de la semnarea Acordului de la Paris — care a întrebuințat cvasitotalitatea efectivelor a trei divizii de infanterie sprijinite de 12 escadroane de blindate, 11 batalioane de artilerie și numeroase forțe aeriene.

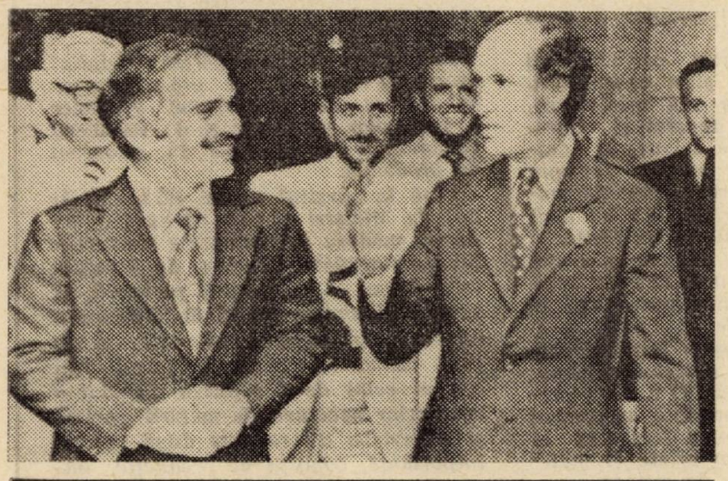

În cursul vizitei întreprinse la mijlocul săptămînii trecute în Canada, regele Hussein al Iordaniei (stînga) a purtat convorbiri cu premierul Pierre Elliott Trudeau

Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U., la Palatul Belem, din Lisabona. Îl însoțesc președintele Spinola (stînga) și premierul Vasco Gonçalves (dreapta)

Pentru a avea o idee asupra înverşunării cu care s-a desfăşurat atacul, trebuie observat că, de la 20 mai la 15 iulie, avioanele saigoneze au efectuat 1 600 de zboruri, lansînd mii de bombe. Avioane F-5E conduse de piloţi americani au participat la aceste raiduri.

Administraţia de la Saigon a dat o asemenea importanţă operaţiunii, încît Nguyen Van Thieu şi Tran Thieu Khiem, aşazisul „premier" saigonez, au venit personal la Ben Cat în cîteva rînduri, fixînd, pentru 25 mai, apoi pentru 20 iunie, ultima dată pentru cucerirea regiunii.

S-au putut distinge patru etape ale atacului în cursul operaţiunii, numită întîi „Quang Trung 18—16", apoi „Marşul spre Nord" :

1) între 20 şi 24 mai, o grupă de luptă şi una de blindate au lansat un atac în direcţia drumului nr. 7 dar au trebuit să dea înapoi, cu grele pierderi ;

2) de la 26 la 30 mai, ceea ce mai rămăsese din unităţile amintite, întărite de o grupare de Rangers, au reatacat, dar tot zadarnic ;

3) forţele în atac cu întăriturl trimise de Saigon au dat o nouă bătălie, începînd din 31 mai şi au pierdut 500 de oameni ;

4) cu începere de la 27 iunie, Nguyen Van Thieu ordonă comandamentului Corpului 3 de armată să „cucerească cu orice preţ regiunea". Este lansat un nou atac, numit „Marşul spre Nord". Dar numai în două zile, pierderile sînt considerabile.

La 4 iulie, forţele saigoneze sînt obligate să dea înapoi iar, la ora actuală, toată regiunea aflată la vest de Ben Cat este sub controlul G.R.P.

În total, în 55 zile de lupte, în riposta lor hotărîtă, forţele armate populare de eliberare au scos din luptă mai mult de 6 000 soldaţi saigonezi.

Ar fi inutil să se creadă că Saigonul ar renunţa la planurile sale. În realitate, aceleaşi evoluţii sînt prevăzute şi, de pildă, în sectorul Duc Duc din sud-est de Danang. Dar, la Ben Cat, Saigonul a primit o lecţie binemeritată, care i-a demonstrat că actele contrare Acordului de pace de la Paris se vor solda numai prin eşecuri.

PROFIL

GERALD FORD

preşedintele Statelor Unite ale Americii

La 9 august, în urma demisiei preşedintelui Nixon, Gerald Ford a depus jurămîntul de preşedinte al S.U.A., devenind cel de-al 38-lea deţinător al acestei funcţii.

Gerald Ford s-a născut la 14 iulie 1913, în Omaha (statul Nebraska) ; cîţiva ani mai tîrziu, familia sa s-a stabilit la Grand Rapids (statul Michigan). A făcut studii de drept la Universitatea statului Michigan şi la Universitatea Yale, obţinînd, în 1941, diploma în această specialitate ; a fost, în perioada studiilor, un apreciat jucător de fotbal american (cu ani mai tîrziu, în 1959, revista „Sports Illustrated" îl situa între cei mai cunoscuţi 25 de jucători).

În 1942, s-a angajat în marina S.U.A. Timp de 47 de luni, a făcut serviciul activ la bordul portavionului „Monterey" (în Pacific), fiind demobilizat, în 1946, cu gradul de „lietenant commander" (căpitan de corvetă). Tot în 1946, deschide, la Grand Rapids, un cabinet de avocatură.

Tot din perioada imediat postbelică datează şi interesul său pentru politică, Ford activînd, conform tradiţiei familiei, în cadrul partidului republican. În 1948 este ales, pentru prima dată, membru al Camerei Reprezentanţilor din partea districtului al 5-lea al statului Michigan — oraşul Grand Rapids. Ulterior, a fost reales, în aceeaşi circumscripţie, de încă 12 ori, obţinînd procentaje apreciabile de voturi : între 60 şi 70 la sută.

Apreciat pentru preocuparea dovedită faţă de unitatea republicanilor, a devenit organizator („whip", a doua funcţie în cadrul grupului parlamentar) al republicanilor din Camera Reprezentanţilor, în 1963 (în acelaşi an, a fost desemnat să facă parte din comisia de anchetă Warren). În 1965, a fost desemnat lider al republicanilor din Camera Reprezentanţilor.

La 12 octombrie 1973, după demisia lui Spiro Agnew, preşedintele Nixon l-a desemnat în funcţia de vicepreşedinte ; Senatul S.U.A., la 27 noiembrie, şi Camera Reprezentanţilor, la 6 decembrie, au confirmat, cu majorităţi apreciabile, această numire.

Într-o autoapreciere citată de agenţiile de presă, Gerald Ford se declară a fi „conservator în problemele fiscale, moderat în problemele interne şi liberal în politica externă". În acest ultim domeniu, noul preşedintele a dorit să sublinieze, de la început, continuitatea, atît prin declaraţii afirmînd dorinţa de a menţine orientările favorabile destinderii ale precedentei Administraţii, cît şi prin menţinerea în funcţie, considerată semnificativă, a secretarului de stat al S.U.A.

Gerald Ford este căsătorit, din anul 1948 ; are patru copii.

R. P. BULGARIA: folosirea eficientă a materiilor prime

La Sofia a fost dată publicităţii o hotărîre a C.C. al P.C. Bulgar cu privire la folosirea eficientă a materiilor prime, materialelor, combustibilului şi energiei, în care se arată că sarcinile stabilite în programul P.C.B. de construire a societăţii socialiste dezvoltate şi de ridicare a bunăstării poporului impun lichidarea cu hotărîre şi pentru totdeauna a vechii atitudini şi adoptarea unei atitudini noi, cu adevărat socialiste, faţă de folosirea resurselor materiale.

În document este formulată cererea de a se transforma problema folosirii eficiente a resurselor materiale într-o sarcină centrală a tuturor cadrelor şi organizaţiilor, într-o strategie de dezvoltare pe termen lung. O nouă atitudine urmează să fie aplicată în elaborarea planului unic al celui de-al şaptelea cincinal şi a planului pînă în 1990. Consiliul de Miniştri este însărcinat să aprobe pînă la sfîrşitul anului un program naţional complex în acest domeniu.

Subliniind necesitatea perfecţionării structurii producţiei şi a consumului, C.C. al P.C.B. arată că ministerele, uniunile economice de stat şi întreprinderile trebuie să asigure o dezvoltare prioritară a acelor sectoare care necesită un consum mic de materii prime şi materiale, dar un înalt nivel tehnic şi de muncă calificată.

În toate sectoarele economiei naţionale este necesară introducerea rapidă a noilor tehnologii şi construcţii, se spune în hotărîre. Se va acorda o atenţie deosebită folosirii largi a progresului tehnic şi a proceselor tehnologice în flux continuu. O a doua problemă de bază o reprezintă asigurarea prelucrării şi folosirii integrale şi complexe a materiilor prime şi materialelor la fiecare loc de muncă.

C.C. al P.C.B. consideră că au o mare importanţă realizarea unei cotituri radicale în sfera calităţii şi durabilităţii materiilor prime şi a produselor, folosirea integrală a deşeurilor şi reziduurilor, reducerea hotărîtă a pierderilor la depozitarea şi transportul materiilor prime, materialelor şi combustibilului.

În hotărîre sînt enumerate detaliat premisele economice şi organizatorice în vederea unei folosiri mai eficiente a resurselor materiale şi a reducerii consumului de materiale în procesul de producţie.

Pînă la sfîrşitul anului 1974, Consiliul de Miniştri trebuie să aprobe un sistem modern de normare a consumului de materiale. Consiliul de Miniştri este obligat ca, în această perioadă, să aprobe un sistem global de dirijare a aprovizionării tehnico-materiale şi un plan vizînd asigurarea în primii trei ani ai celui de-al şaptelea cincinal a rezervelor necesare de materii prime şi materiale, diferenţiate după volum, importanţă, condiţii de producţie, import, termen de livrare şi consum.

(După agenţia **B.T.A.**)

Legea organică

Gina Nicolae, Rodica Pîrvulescu, Pitești. Prințul Juan Carlos de Bourbon a fost desemnat succesor, cu titlul de rege, al generalului Franco, la 22 iulie 1969. Doi ani mai tîrziu — 15 iulie 1971 — un text de lege, concretizînd o dispoziție a Legii organice din 1967, preciza că Juan Carlos va putea asigura interimatul funcțiilor de șef de stat în caz de absență de pe teritoriul național sau boală a șefului statului.

Prezentată în Cortesuri (parlament) la 22 noiembrie 1966, Legea organică a fost aprobată printr-un referendum la 14 decembrie 1966, intrînd în vigoare la 10 ianuarie 1967.

Principalele dispoziții ale acestei reforme le reprezintă împărțirea puterilor între șeful statului și șeful guvernului, introducerea alegerii directe de către capii de familie a unei șesimi a membrilor Cortesurilor, lărgirea competiției și atribuțiilor Consiliului Regatului, „instituționalizarea" Consiliului Național al „Mișcării" (Falanga), proclamarea principiului libertății de religie și modificarea sindicalismului spaniol de stat.

Conform Legii organice, aparatul constituțional este compus astfel : șeful statului, care exercită „puterea supremă, politică și administrativă", guvernul (președintele guvernului și miniștrii), Cortesurile, Consiliul Național, Consiliul Regatului.

De-abia la 8 iunie 1973, generalul Franco a numit, pentru prima oară, un președinte al guvernului în persoana amiralului Carrero Blanco, asasinat la 20 decembrie anul trecut și înlocuit de Carlos Arias Navarro.

G. Ursu, Bacău. Între septembrie 1973 și 1 iulie a.c. au fost transportate, prin podul aerian organizat de Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru refugiați, 121 500 persoane din Pakistan în Bangladesh, 108 750 din Bangladesh în Pakistan și 10 870 din Nepal în Pakistan. Organismului amintit al O.N.U. i-au fost necesare 12 milioane dolari pentru a duce la bun sfîrșit operația, în timpul căreia s-au efectuat 1 820 de zboruri (de cîte 2 500 km fiecare) între Dacca și Caraci, pentru a pune în practică dispozițiile acordului semnat la New-Delhi, la 28 august anul trecut.

Formațiuni politice grecești

Nicolae I. Zarcu, com. Izbiceni, jud. Olt. 1. Premierul Constantin Caramanlis este lider al Uniunii Naționale Radicale (E.R.E.).

2. Iată și cîteva informații despre partidele politice grecești despre care ne întrebați :

Uniunea Națională Radicală (E.R.E.) a fost creată în 1956 de către Constantin Caramanlis, avînd o orientare de dreapta. După ce Caramanlis a plecat din Grecia, respectiv din 1963, conducerea partidului a fost asigurată, la Atena, de Canellopoulos, șeful guvernului înlăturat de la putere de lovitura de stat din aprilie 1967. Cu excepția unei fracțiuni de extremă dreaptă, E.R.E. a condamnat lovitura de stat și a cerut restabilirea ordinii democratice în țară.

Uniunea de Centru (E.K.) a fost creată în 1961 de către G. Papandreu, care a rămas în fruntea formațiunii pînă la moartea sa, în anul 1968. După ce opt ani la rînd, E.R.E fusese principala cîștigătoare în alegeri, în timpul scrutinului din noiembrie 1963, E.K. a cîștigat primul loc și și-a asigurat majoritatea absolută în februarie 1964. Activitatea Uniunii de Centru s-a resimțit de pe urma disensiunilor interne dintre diferitele sale orientări. Angajarea spre stînga a lui Andreas Papandreu, fiul fondatorului partidului, este folosită de aripa de dreapta pentru o campanie care a creat o criză a formațiunii, sporită de dispariția, în 1968, a lui G. Papandreu. Dintre membrii conducerii din Grecia a E.K. se numără G. Mavros, actualul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministru al afacerilor externe.

Uniunea Democratică de Stînga (E.D.A.), fondată în 1951, ca principală formațiune de stînga, după interzicerea partidului comunist. În alegerile din 1958, obține 23,48 la sută din voturi, fiind foarte bine reprezentată la rang de municipii. Este dizolvată de regimul instaurat în 1967. Dintre personalitățile sale face parte și Ilias Iliou.

E. Grigorescu, Brăila. Articolele publicate în ultimele numere ale revistei în legătură cu situația din Cipru sperăm să fi răspuns întrebărilor dv. În cadrul acestei rubrici din nr. 32 am publicat un amplu răspuns despre ultimele ore petrecute de președintele Makarios pe insulă. După cum se știe, ulterior loviturii de stat, arhiepiscopul Makarios a plecat la New York, participînd la ședința Consiliului de Securitate. La încheierea lucrărilor, Makarios a plecat la Londra unde s-a întîlnit cu premierul Wilson și cu ministrul de externe James Callaghan (în **fotografie**).

Gladys Marin

Victoria Drăgan, Bușteni. Gladys Marin, membră a Biroului Politic al Partidului Comunist din Chile, este secretar general al tineretului comunist chilian. A fost deputată. Acum, se află în exil în Europa. Iată cum istorisește revistei „L'Humanité dimanche" evenimentele petrecute în septembrie anul trecut : „La întoarcerea mea de la Festivalul tineretului de la Berlin, situația era foarte încordată în Chile. La 10 septembrie, Comitetul Central al partidului s-a reunit, estimînd că, în cazul unei lovituri de stat în care întreaga armată ar fi implicată, rezistența ar fi imposibilă. Prin urmare, în acest caz, forțele de stînga trebuiau să se replieze și să intre în clandestinitate. În dimineața zilei de 11 septembrie, m-am dus la Comitetul Central, în apropierea palatului La Moneda. În stradă, soldații trăgeau și cereau președintelui să se predea. La cererea partidului, am luat cuvîntul la radio, ultima oară cînd Unitatea Populară s-a făcut auzită la radio... Cînd aviația a început să bombardeze La Moneda, Corvalan și cu mine am plecat în altă parte. Imediat, s-a hotărît ca partidul să intre în clandestinitate, pentru a-și desfășura rezistența Tineretul comunist a scos manifeste, a redactat afișe, a scris inscripții pe ziduri. Astăzi, are și un ziar clandestin. Figuram pe lista oamenilor căutați de puciști. A trebuit să ne schimbăm identitatea, profesia, să schimbăm adresele. Așa am trăit de la 11 septembrie la 26 octombrie. În cazul meu, ca și în acela al altor tovarăși, au fost arestați membrii familiei, prietenii, cunoștințele. Fiecare comunist reperat era arestat sau ucis. Partidul, care avea nevoie de conducători în afara țării, mi-a spus să merg la ambasada Olandei. M-am dus. Opt zile am stat într-o cameră mică, cu storurile trase, fără să văd lumina zilei. Armata a deschis de multe ori focul asupra ambasadei și s-au încercat atentate. Am reușit să ies din Chile numai datorită presiunii internaționale, deoarece scopul juntei era să-i considere pe refugiații din clădirile diplomatice drept prizonieri politici pe care să-i lase acolo un an, doi, sau mai mulți. Diplomații, controlați în fiecare zi la intrarea lor în ambasadă, erau reduși astfel la rolul de temniceri". **În fotografie :** Gladys Marin la Amsterdam, în primele zile de exil.

POSTA REDACTIEI

Familia Kennedy (V)

Sergiu Tofan, Galaţi ; Aura Dinescu, Braşov ; Nicolae Stoica, Tecuci ; Viorica Neagoe, Adriana Mironescu, Bucureşti ; Ilie Călugăru, Bistriţa ; Sorina-Alina Tunetu, Sebeş-Alba ; Vasile Nicoară, Bucureşti.

Ora 18. Pentru că, în general, şi-a epuizat agenda, preşedintele rămîne în biroul său pînă la 19,30 pentru a-i primi pe membrii Administraţiei care ar dori să-i expună probleme deosebite intervenite în cursul zilei. E, de asemenea, momentul în care va face primul proiect al unei alocuţiuni a cărei temă o dăduse lui Sorensen în cursul zilei. Totodată, e momentul în care deschide televizorul pentru primele actualităţi ale serii.

Între timp, în restul aripii de vest se pregătesc răspunsurile finale la cele aproximativ 10 000 de scrisori care sosesc zilnic la Casa Albă. Un eşantion de aproximativ 300 de scrisori e prezentat preşedintelui, pentru a-şi face o idee despre ceea ce solicită şi gîndesc compatrioţii săi.

Ora 19,30. Preşedintele revine în apartamentele sale pentru a-şi vedea copiii, înainte ca aceştia să se culce şi, apoi, cinează. Are întotdeauna cu el o servietă neagră, plină cu rapoarte guvernamentale pe care le va citi în cursul serii. Kennedy nu vrea să i se facă tablouri sinoptice, preferă să citească tot, pentru a-şi da seama singur de conţinutul acestor rapoarte. Adeseori, de altfel, în timpul acestei lecturi, convoacă în apartamentul său pe unul din colaboratori sau membri ai guvernului pentru a discuta problema.

Nu se întîmplă niciodată ca preşedintele să se întoarcă acasă cu mîinile goale : seara, foarte des, la Casa Albă sînt prezentate filme pentru el, familia şi prietenii săi. Uneori, asistă la aceste proiecţii în întregime, alteori, după o jumătate de oră, se retrage în salon şi se cufundă în lectură.

Am încercat să arăt cum este o zi caracteristică la Casa Albă. Se înţelege, nici o zi nu seamănă cu alta şi, apoi, fiecare preşedinte are modul său caracteristic de a se purta".

Contrar lui Jackie, Ethel, soţia lui Robert Kennedy, n-a atras niciodată atenţia lumii. În memoriile sale, doamna Rose Kennedy îi consacră numai 30 de rînduri, dar afirmă de la început : „N-am regretat niciodată că Bobby s-a căsătorit cu ea. A fost o soţie admirabilă şi rămîne o mamă perfectă".

Dar, chiar dacă se consideră că Ethel nu a atras lumea, celebra romancieră Pearl Buck, care a scris o carte intitulată „Femeile Kennedy", susţine că e foarte populară în Statele Unite. Iată ce scrie Pearl Buck :

„Dintre toate femeile familiei Kennedy, nici una nu posedă forţa şi dinamismul lui Ethel, nici una nu are spontaneitatea, căldura francă, puterea de înţelegere a lui Ethel Kennedy. Întreaga familie o iubeşte şi o admiră.

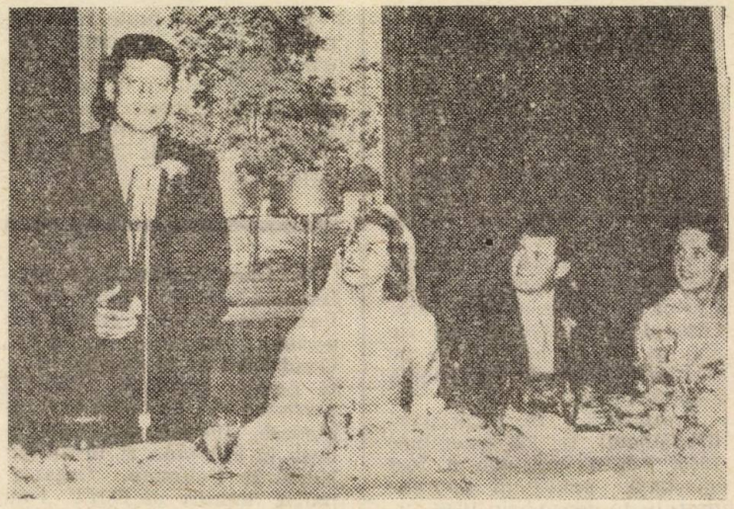

Ultimul dintre fraţii Kennedy, Edward, s-a căsătorit cu Joan, în 1958. Viitorul preşedinte John Fitzgerald îi felicită

În cursul unui sondaj de opinie, în februarie 1969, Gallup o plasa pe Ethel Kennedy pe primul loc, drept femeia cea mai admirată în S.U.A. Rose Kennedy se afla pe locul al doilea. Ethel are o calitate care place americanilor : e simbolul mamei. Rose Kennedy avea 9 copii ; Ethel are 11.

Este posibil ca Ethel Kennedy să devină chiar şeful clanului. În afara calităţilor personale, are mai mulţi băieţi mari. Fiul ei mai mare, Joseph Kennedy III, are numai cu zece ani mai puţin decît avea unchiul John Fitzgerald, cînd acesta şi-a început cariera politică. Problema care se pune este dacă Ethel îşi va îndepărta copiii de viaţa politică sau va continua tradiţia familiei Kennedy.

Acum şapte ani, am găsit următoarea remarcă în «U.S. News and World Report» : «Istoria Statelor Unite nu dă decît un singur exemplu de femeie ai cărei trei fii să fi ocupat, succesiv, o înaltă funcţie naţională. S-ar putea ca doamna Rose Kennedy să fie a doua».

Adaug că Ethel Kennedy ar putea fi a treia".

Despre Joan, soţia lui Edward, doamna Rose Kennedy scrie în memoriile sale că, în timpul primei campanii electorale importante a soţului ei, „a îndeplinit, singură, sarcina unui candidat zelos". Joan are trei copii : Kara (14 ani), Ted-jr. (13 ani), Patrik-Joseph (7 ani). Cel căruia i s-a amputat, în noiembrie trecut, piciorul, este Ted-jr. „Joan nu este făcută — scrie Alain Pelgrand în «Paris Match» — din acelaşi oţel cu Rose Kennedy sau celelalte nurori ale acesteia. E calmă, timidă ; nu este nici ambiţioasă".

(Va urma)

Ethel este o femeie foarte admirată în Statele Unite (un sondaj de acum cinci ani o plasa pe primul loc), în special pentru eforturile de a-şi educa cei 11 copii. În fotografia de jos — participînd cu ei la o sărbătoare. În dreapta, o fotografie recentă a lui Ethel, după un accident de schi

Romeo Marinescu, Rîmnicu-Vîlcea. 1. Insulele Cocos sau Keeling (despre care am scris pe larg în cadrul acestei rubrici din nr. 9 şi 11 a.c.) aparţin Australiei şi nu Costa Ricăi.

2. Groenlanda face parte din Danemarca. Vă sugerăm şi consultarea răspunsului pe această temă apărut în nr. 8 a.c.

3. In cadrul acestei rubrici am scris de mai multe ori pe larg despre teritoriile încă dependente.

Caxias (II)

Ștefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. Continuăm reproducerea extraselor din reportajul lui Georges Tabaraud despre închisoarea portugheză Caxias. Vă prezentăm episodul „O evadare senzațională".

„La începutul lui 1962, prizonierii politici care erau de corvoadă în curtea închisorii văd sosind și intrînd în garaj o somptuoasă limuzină neagră. Puțin după aceea, aveau să afle că aceasta era mașina blindată pe care Hitler i-o oferise cîndva în dar lui Salazar. Mașina blindată a încins imaginațiile și, încetul cu încetul, un plan a început să capete contururi. El consta în răpirea mașinii pentru o tentativă de evadare. Urma să fie pus în aplicare. Un deținut, Tereso Antonio, mecanic auto, excelent șofer, a fost însărcinat să cîștige încrederea paznicilor, pentru a i se încredința o muncă la garaj. Atitudinea neprietenoasă față de el a tovarășilor de închisoare, sub ochii temnicierilor, urma să completeze scenariul.

La cîtăva vreme după aceea, Tereso Antonio a început să lucreze efectiv la garaj, unde, datorită dexterității sale, a fost însărcinat cu repararea mașinilor direcției. În tot acest răstimp, s-a învîrtit în jurul mașinii blindate pentru a o cunoaște cît mai bine. Pînă în ziua în care i-a fost dată sarcina să-i pună motorul în funcțiune din cînd în cînd.

Într-o dimineață, cu motorul în «ralenti» și portierele deblocate, mașina blindată a președintelui iese încet din garaj. În aceeași clipă, opt deținuți de corvoadă, printre care doi membri ai Comitetului Central al P.C.P., José Magro și Domingo Abrantes, se reped la portiere și se închid în mașina blindată. Înțelegînd, paznicii deschid focul, în timp ce Tereso Antonio, cu motorul ambalat la maximum, lua, în 25 metri, maximum de viteză, pentru a arunca mașina în poarta de la intrarea închisorii. Era marea necunoscută a acestei tentative de evadare.

Poliția trăgea din toate părțile, mitraliorii flancau intrarea... Cine avea să reziste: cele patru tone și jumătate ale mașinii blindate a lui Salazar sau greaua poartă de fier a închisorii? Poarta a fost cea care a cedat. Mașina era, într-adevăr, blindată.

Cîteva secunde mai tîrziu, Tereso Antonio și cei opt tovarăși «zburau» cu 200 km/h spre periferia Lisabonei, unde poliția avea să găsească, în cursul aceleiași zile, mașina. Mașina, dar nici un evadat".

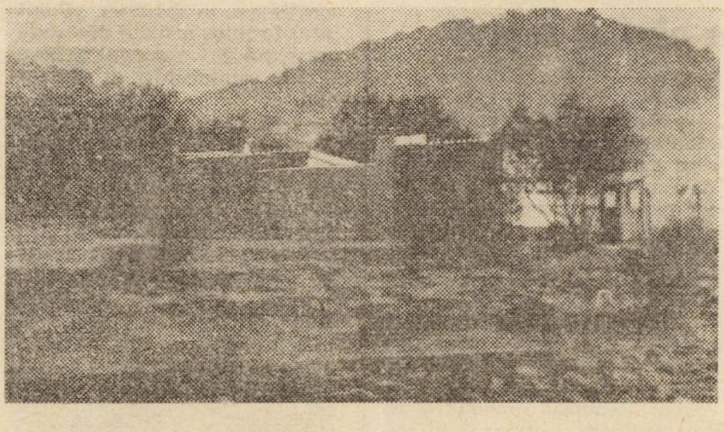

Dan Alexandru, București. După demiterea sa, în toamna trecută, fostul președinte grec G. Papadopoulos s-a instalat într-o vilă de lîngă Atena, la Lagonisi. Vila (în **fotografie**) i-a fost închiriată de Aristoteles Onassis.

Cazul Delgado

Ștefan Ioncică, Arad. La 30 iulie, poliția judiciară portugheză a anunțat că ancheta privind moartea generalului Humberto Delgado, unul din liderii opoziției de pe vremea lui Salazar și fost candidat la alegerile prezidențiale din 1958, s-a încheiat. Zece agenți ai fostei poliții politice — P.I.D.E. — sînt implicați în această afacere. Dosarul anchetei a fost înmînat autorităților militare, care-l vor transmite tribunalului. Potrivit unui comunicat al poliției judiciare, generalul Delgado fusese contactat la Paris, în 1964, de către un agent al P.I.D.E., Ernesto Lopes Ramos, care se prezentase drept un militant antifascist. Acesta a avut cîteva întrevederi cu generalul Delgado. El este cel care l-a atras (pretextul nu se cunoaște încă) la Badajoz, în Spania, pentru a-l conduce apoi în apropiere de Olivenza, unde trei complici — Agostinho Tienza, Antonio Rosa Casaco și Casimiro Monteiro — îi așteptau. Trecuseră frontiera lusitano-spaniolă la Sao-Leornardo, în două mașini. Cel care l-a împușcat pe generalul Delgado a fost Casimiro Monteiro. Împreună cu Humberto Delgado a fost asasinată și secretara sa braziliană, Arajacir Moreira de Campos. Cadavrele au fost îngropate în apropierea satului spaniol Villanueva del Fresno. Asasinii s-au înapoiat, apoi, în Portugalia pentru a raporta desăvîrșirea operațiunii superiorilor lor, comandantului Fernando Silva Pais, adjunctului său, Agostinho Barbiere Cardoso, și lui Pereira De Carvalho — principalii șefi ai P.I.D.E. Cele două automobile folosite au fost distruse; actele lor au fost falsificate. Din cei zece membri ai P.I.D.E. implicați în această crimă, șapte se află în mîinile forțelor armate. Autorul asasinării generalului, Casimiro Monteira, se află printre cei trei inculpați care, deocamdată, n-au fost prinși.

Dumitru Ruxăndescu, București. Vă sugerăm să adresați întrebarea privind ultimul război mondial revistei „Magazin istoric" sau să consultați cărți de istorie.

Al. Duca, București. Potrivit unor informații publicate de agenția „France Presse", arsenalul nuclear actual francez reprezintă un potențial de distrugere de 20 megatone, repartizat la bordul a mai multor mijloace de transport la țintă, între care: 36 bombardiere bisonice „Mirage-4", purtătoare a unei încărcături nucleare de 70 kilotone; 18 rachete balistice strategice sol-sol, instalate pe platoul Albion, capabile să transporte o încărcătură de 150 kilotone la distanțe medii de 3 000 km; două submarine nucleare capabile să lanseze fiecare cîte 16 rachete la o distanță de peste 2 500 km; arme atomice tactice instalate la bordul rachetei sol-sol „Pluton", cu o rază de 120 km, și din dotare a 4 escadrile ale armatei aeriene.

Marcel Munta, Sibiu. Vă mulțumim pentru încrederea acordată, dar nu dispunem de datele solicitate. Vă sugerăm să vă adresați ziarului „Scînteia tineretului". În ceea ce privește colonia portugheză Macao, situația a rămas neschimbată. Vom reveni asupra acestei probleme.

Ion Georgescu, București. Primul transplant de inimă a avut loc la spitalul Groote Schuur din Cape Town, la 3 decembrie 1967. Doctorul care a reușit operația — Christian Barnard. Bolnavul — Louis Washkansky, 55 de ani, spitalizat de trei luni, fără vreo posibilitate de salvare. Donatorul — Denise Darnall, o tînără de 25 de ani, rănită mortal într-un accident de mașină. Operația reușește perfect, dar, la puțin timp, se declanșează o pneumonie; după 19 zile de la transplant, Louis Washkansky moare. Cel de-al doilea bolnav operat a fost Philip Blaiberg, stomatolog, de 58 de ani. Intervenția chirurgicală are loc la 2 ianuarie 1968 și e făcută de același medic. După două luni, Blaiberg părăsește spitalul, restabilit, face plajă, sărbătorește al 32-lea an al căsătoriei, conduce mașina. Blaiberg moare la 19 luni după transplant. În **fotografiile** alăturate, medicul Barnard și cei doi bolnavi.

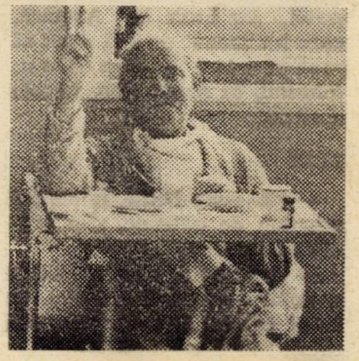

POSTA REDACTIEI

ETIOPIA: din martie pînă în august

Florin Ilie, Zalău, Gh. Stănescu, Balș, George Ioanidis, Constanța. În cronologia de mai jos, vom prezenta principalele evenimente politice din Etiopia, din martie și pînă în august a.c.

MARTIE

— Premierul etiopian Endalkatchew Makonnen a anunțat, în cadrul unei conferințe de presă, că a fost constituit un comitet însărcinat cu elaborarea și pregătirea lucrărilor unei conferințe care, în decurs de șase luni, să revizuiască actuala constituție a țării.

— Elemente ale brigăzii de parașutiști etiopieni au încercuit, în dimineața zilei de 25 martie, baza aviatică de la Debre-Zeidt, situată la 45 km sud de Addis Abeba.

— Forțele armate etiopiene anunțau într-un comunicat remis presei că au dejucat un complot „care ar fi aruncat Etiopia într-o nouă baie de sînge".

APRILIE

— Primul ministru etiopian a deschis oficial, la 1 aprilie, conferința constituțională care va pregăti reforma Constituției etiopiene datînd din 1955.

— Ministrul apărării și șeful Statului major general al armatei etiopiene, generalul Abiye Abeebe, declara că, la sfîrșitul lunii martie, a avut loc o încercare de lovitură de stat în Etiopia.

— Orașul Harrar, situat la 400 km sud de Addis Abeba, este ocupat de elemente ale armatei.

— Împăratul Haile Selassie a instituit titlul de prinț moștenitor ad-interim, pe care l-a acordat nepotului său, prințul Zera Yacob.

— La 26 aprilie, armata etiopiană a arestat, la domiciliul lor, mai mulți foști miniștri.

— Generalul Assefa Ayene, ministrul etiopian al poștelor, a fost demis din funcție și pus sub stare de arest, sub supraveghere militară. Arestarea generalului Assefa a fost cerută de divizia a II-a a armatei, cu baza la Asmara, care l-a acuzat de a fi dorit să pună la cale o lovitură de stat, folosind, în acest scop, forțele aeriene.

MAI

— Minassie Haile, ministrul etiopian de externe, și-a prezentat demisia.

— Împăratul Haile Selassie a numit trei noi miniștri, în locul celor demisionați sau aflați sub stare de arest.

IUNIE

— Parlamentul etiopian a adoptat un proiect de lege privind constituirea unei comisii însărcinate cu anchetarea unor cazuri de corupție și altor abuzuri săvîrșite de membrii vechiului guvern și de unii funcționari superiori din aparatul de stat.

— Primul ministru etiopian a declarat, în cursul unei întîlniri cu un grup de parlamentari din Eritreea, că guvernul studiază modalitățile de pacificare a provinciei și face eforturi în vederea aducerii în țară a acelor lideri ai Frontului de Eliberare a Eritreei care, în prezent, se află în străinătate. Este prima luare de poziție reconciliatorie în problema Eritreei a noului guvern etiopian.

— Emisiunile regulate ale Radioteleviziunii etiopiene au fost întrerupte, la 28 iunie, pentru a se da citire unui comunicat militar în care se exprimă nemulțumirea forțelor armate și a poliției în legătură cu presiunile în favoarea eliberării membrilor fostului guvern, întemnițați fără a fi judecați de peste două luni. Militarii își exprimă loialitatea față de împăratul Haile Selassie și cer colaborarea poporului pentru restabilirea ordinii în țară.

— Postul etiopian de radio a difuzat un comunicat în care se arată că forțele armate au arestat o serie de personalități ale vieții politice și economice, care, prin acțiunile pe care le-au desfășurat în ultima vreme, „au încercat să zădărnicească funcționarea normală a activității guvernului instalat în urmă cu cîteva luni".

IULIE

— Comitetul forțelor armate este autorizat să supravegheze activitatea guvernului etiopian. Acest lucru reiese dintr-un plan în cinci puncte prezentat împăratului și aprobat de acesta. Împăratul Haile Selassie afirmă, într-o declarație, că oficialități guvernamentale corupte poartă vina crizei care a cuprins țara.

— Armata dă publicității o nouă listă cuprinzînd 27 persoane puse sub urmărire, printre care Ras Mesfin, un apropiat consilier al împăratului și unul din cei mai bogați moșieri din țară, Solomon Keidar, șeful siguranței, Tegegne Yetasheowrk, ministru adjunct al informațiilor, alți foști guvernatori și miniștri adjuncți.

— Este arestat generalul Abiye Abeebe, ministru al apărării în guvernul alcătuit în martie a.c. În Eritreea, „Comitetul forțelor armate din nord" arestează guvernatorul general și alți conducători ai provinciei.

— La 22 iulie, Endalkatchew Makonnen își prezintă demisia din postul de prim-ministru. Îi succede Michael Imru. O zi mai tîrziu, Radio Etiopia anunță că fostul premier „trebuie să răspundă unor acuzații similare celor aduse cabinetului demis în februarie 1974".

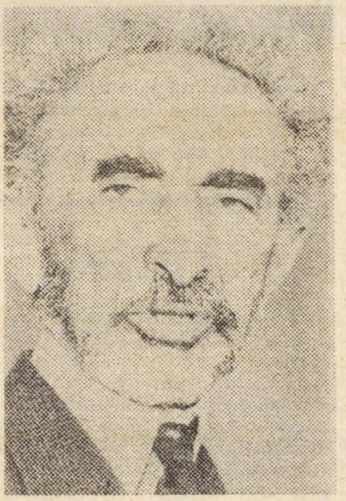

Împăratul Haile Selassie I

AUGUST

— Fostul prim-ministru Makonnen a fost arestat de forțele armate. Numărul personalităților de prim plan care se află, în prezent, sub arest se ridică la 141.

— Guvernul premierului Imru este apreciat ca un guvern de tranziție, deoarece noua constituție etiopiană trebuie să fixeze alegerea primului ministru de către parlament, față de care el va fi răspunzător.

— Cabinetul condus de Michael Imru și aprobat de împăratul Haile Selassie are 17 membri, dintre care doar patru sînt personalități noi.

Este prezentat textul primului proiect de revizuire a Constituției promulgate în 1955.

Valentin Munteanu, Filiași, jud. Dolj. În jurul anului 1500 î.e.n., populații miceniene din Peloponez (Grecia meridională) vin și se stabilesc în insula cipriotă. În anul 1571, armatele Imperiului otoman cuceresc Ciprul. Ocupația otomană durează pînă în 1878, cînd, printr-un tratat semnat la Berlin, este cedat Marii Britanii controlul asupra insulei. Pentru date referitoare la istoria contemporană a Ciprului vă rugăm să consultați cronologia prezentată în nr. 30 și 31 ale revistei. Populația Ciprului este de 645 000 persoane, dintre care 80 la sută sînt ciprioți greci, iar 18 la sută, ciprioți turci.

W. Ervin, București 16, căsuța poștală nr. 2482 oferă celor interesați 341 de numere disparate ale revistei „Lumea" din anii 1963—1974; **C. Mazilu, str. Roma nr. 62, București, tel. 33 08 55,** oferă revista „Lumea" pe anii 1969—1972 ; **Adrian Ioniță, str. Călugăreni nr. 56, bloc B 3, scara A, et. 4, ap. 2, Vaslui,** solicită un schimb de reviste, oferind numere disparate din anii 1969—1974 ; **Dan Gheorghe, str. Crîngului nr. 26, Salonta, jud. Bihor,** vinde numere disparate ale revistei, din anii 1971—1972.

Florian Borodan, Tinăud, jud. Bihor. Nu dispunem de informații noi privind cercetările dr. Duncan Lunan. Vom avea în vedere solicitările dv. De asemenea, vom scrie în curînd și despre spionajul industrial.

Grațian Mărcuș, Zalău. Ne pare rău, dar nu dispunem de informațiile solicitate. Vă sugerăm să vă adresați revistei „Magazin istoric".

Vasile N. T. Chiorean, Aiud. Ne pare rău, dar nu putem publica articolul trimis de dv.

LUMEA

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.50.81. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" – serv. Import-Export Presă – București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. – 2001, telex 011631.

C.P.C.S.